

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia, työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia, työttömyyskassalakia ja vuorotteluvapaalakia. Ehdotetut muutokset ovat osa sosiaaliturvan uudistamiskomitean ehdotuksia sosiaaliturvan uudistamisen keskeisistä linjauksista.

Esityksessä ehdotetaan siirryttäväksi yhteen työttömyyspäivärahan työssäoloehtoon lyhentämällä ensimmäistä kertaa työttömyyspäivärahaa saavan työssäoloehto 43 viikosta 34 viikkoon. Myös yrittäjien työssäoloehto ehdotetaan vastaavasti lyhennettäväksi 24 kuukaudesta 18 kuukauteen. Samalla ehdotetaan selkiytettäväksi niitä työssäoloehtoa koskevia säännöksiä, joissa säännelään palkkatyön ja yrittäjyyden välisiä siirtymiä.

Työttömyyspäivärahan tasoa ehdotetaan korotettavaksi muuttamalla ansiopäivärahan ja korotetun ansio-osan laskentakaavaa sekä maksamalla 20 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä peruspäivärahassa korotusosaa ja ansiopäivärahassa korotettua ansio-osaa. Ansiopäivärahan korotuksen johdosta luovutettiin lisäpäiviltä maksettavasta korotetusta ansio-osasta. Samalla myös nykyistä korotusosan ja korotetun ansio-osan enimmäismaksuaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi 150 päivästä 100 päivään.

Aktiivitoimenpiteisiin osallistumisen kannustamiseksi ehdotetaan, että työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettaisiin enintään 200 päivältä korotusosaa tai korotettua ansio-osaa. Korotusosan maksaminen koskisi myös työmarkkinatuen saajia. Myös muutosturvan enimmäismaksuaikaa pidentettäisiin 185 päivästä 200 päivään. Korotettuihin etuuksiin oikeuttavat työllistymistä edistävät palvelut määriteltäisiin nykyistä laajemmin, jolloin niiden piiriin tulisi muun muassa omaehtoinen koulutus.

Sovitellun työttömyyspäivärahan 36 kuukauden enimmäisaika ehdotetaan kumotta-

vaksi.

Työttömyysaikaiset koulutusetuudet, työvoimapolitiittinen aikuiskoulutustuki ja koulutuspäiväraha ehdotetaan yhdistettäväksi yhdeksi etuudeksi. Työtön saisi samansuuruisia etuutta siitä riippumatta, osallistuuko hän työ- ja elinkeinotoimiston hankkimaan koulutukseen vai itse hankkimaansa koulutukseen. Samalla omaehtoiseen koulutukseen osallistumisen ehtona olevasta 10 vuoden työhistoriavaatimuksesta luovutettiin. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettava tuki laskettaisiin mukaan työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaan.

Työurien pidentämiseksi ehdotetaan lisäpäiväoikeuden alkamisikää nostettavaksi 59 vuodesta 60 vuoteen. Muutos koskisi niin työnhakijoita, jotka ovat syntyneet vuonna 1955 tai sen jälkeen. Ikärajan noston vuoksi kuntien velvoitetta työllistää ikääntyneitä työntekijöitä laajennetaan koskemaan niitä työttömiä, jotka lainmuutoksen vuoksi eivät enää olisi lisäpäiviin oikeutettuja. Samalla palkanmäärittelyä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että velvoitteen perusteella järjestetty työ ei alenna työn päätyttyä maksettavaa työttömyyspäivärahaa.

Esityksessä ehdotetaan, että työllistymistä edistävien palveluiden perusteella maksettaviin työttömyysetuuksiin oikeuttavat työvoimaviranomaisen palvelut ja niitä koskevat ehdot määriteltäisiin nykyistä tarkemmin ja koottaisiin yhteen lukuun. Samalla työmarkkinatukea koskevat säännökset ryhmiteltäisiin laissa uudelleen.

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua laista ehdotetaan kumottavaksi työvoimapolitiittisen aikuiskoulutustuen rahoitusta koskevat säännökset, koska työ- ja elinkeinoministeriön valmistelemissa hallituksen esityksessä ehdotetaan työvoimapolitiittista aikuiskoulutustukea koskevien säännösten kumoamista. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettaisiin työttömyys-

etuutta, jossa työttömyyskassan rahoitusosuus on suurempi kuin työvoimapoliittisessa aikuiskoulutustuessa. Muutoin työttömyys-etuuksien rahoituksesta annettuun lakiin ja työttömyyskassalakiin ehdotetut muutokset ovat teknisiä ja johtuvat ehdotetuista uusista etuuksista.

Vuorotteluvapaalakeia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuorottelukorvauksen suu-

ruus määriteltäisiin työttömyyspäivärahasta, johon ei sisälly työttömyyspäivärahaan maksettavia korotuksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	3
YLEISPERUSTELUT	5
1. Johdanto	5
2. Nykytila.....	5
2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö.....	5
<i>Työssäoloehto</i>	5
<i>Työttömyyspäivärahan taso</i>	7
<i>Lisäpäiväoikeus</i>	8
<i>Sovitellun työttömyyspäivärahan enimmäisaika</i>	8
<i>Työmarkkinatuki</i>	8
<i>Koulutusaikaiset etuudet</i>	9
<i>Työttömyysetuuksien rahoitusosuudet</i>	10
<i>Vuorottelukorvauksen suuruus</i>	10
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	10
4. Esityksen vaikutukset.....	12
4.1. Vaikutukset kotitalouksien asemaan	12
4.2. Taloudelliset vaikutukset	14
<i>Kokonaisvaikutukset</i>	14
<i>Vaikutukset valtiolle</i>	15
<i>Vaikutukset työttömyysvakuutusmaksuun</i>	15
<i>Vaikutukset työttömyyskassoille</i>	15
4.3. Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	16
4.4. Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	16
5. Asian valmistelu	17
5.1. Valmisteluvaiheet ja -aineisto	17
5.2. Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	17
6. Riippuvuus muista esityksistä.....	18
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	19
1. Lakiehdotusten perustelut	19
1.1. Työttömyysturvalaki	19
1 luku. Yleiset säännökset.....	19
3 luku. Etuuden saamisen yleiset rajoitukset.....	19
4 luku. Soviteltu ja vähennetty työttömyysetuus.....	19
5 luku. Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset.....	20
6 luku. Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto	23
7 luku. Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset	27
9 luku. Työmarkkinatuen määrä ja kesto.....	29
10 luku. Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaa etuutta koskevat yleiset säännökset.....	29
11 luku. Toimeenpanoa koskevat säännökset.....	33

14 luku. Erinäisiä säännöksiä.....	34
1.2. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta	36
1.3. Työttömyyskassalaki	37
1.4. Vuorotteluvapaalaki	38
2. Voimaantulo	38
3. Suhde perustuslakiin ja säätämijärjestys.....	38
LAKIEHDOTUKSET	40
työttömyysturvalain muuttamisesta	40
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta	55
työttömyyskassalain muuttamisesta	57
vuorotteluvapaalain 15 §:n muuttamisesta	59
LIITE	60
RINNAKKAISTEKSTIT	60
työttömyysturvalain muuttamisesta	60
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta	101
työttömyyskassalain muuttamisesta	104
vuorotteluvapaalain 15 §:n muuttamisesta	107

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Valtioneuvosto asetti 14.6.2007 asetti komitean valmistelemaan sosiaaliturvan kokonaisuudistusta. Uudistuksen tavoitteena on työn kannustavuuden parantaminen, köyhyyden vähentäminen sekä riittävän perusturvan tason turvaaminen kaikissa elämäntilanteissa. Työmarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi sosiaaliturvauudistuksen yhteydessä arvioidaan verotuksen, perusturvan sekä työttömyysturvan uudistaminen. Uudistus toteutetaan siten, että sosiaaliturvan rahoitus on myös pitkällä aikavälillä kestäväällä pohjalla. Komitealle asetettu määräaika päättyy 31.12.2009, mutta komitea teki toimeksiantonsa mukaisesti ehdotuksen kokonaisuudistuksen peruslinjauksista 27.1.2009.

Komitean ohella on toiminut opetusministeriön 16.8.2007 asettama ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistusta valmisteleva johtoryhmä (AKKU). AKKU-johtoryhmä teki syksyllä 2008 SATA-komitealle ehdotuksen aikuiskoulutuksen tukijärjestelmien selkiyttämistä ja aikuisopiskelijoiden opintososiaalisten etuuksien uudistamisesta. Tämän lisäksi työmarkkinoiden keskusjärjestöt neuvottelivat ratkaisun työeläkettä ja työttömyysturvaa koskevista kohdista. Ratkaisu korostaa työuran pidentämisen ja työttömyysjaksojen lyhentämisen tärkeyttä ja on sovitettu ajankohtaiseen suhdannetilanteeseen. Komitean linjausehdotuksissa on otettu huomioon työmarkkinoiden keskusjärjestöjen neuvotteluratkaisu.

Komitean peruslinjauksiin sisältyy kattavasti ehdotuksia koko sosiaaliturvan alalta. Linjauseityksiin sisältyvän työttömyysturvauudistuksen tavoitteena on työttömyys-etuuksien ja työttömyysvakuutusmaksujen vakuus sekä työttömyysjaksojen lyhentäminen tehostetun työnhaun ja sitä tukevien aktiivitoimenpiteiden keinoin. Aktiivitoimenpiteiden kokonaisuuteen liittyvät toimenpiteet

osaamisen vahvistamiseksi sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitoon ja palauttamiseksi. Tähän hallituksen esitykseen on sisällytetty työttömyysetuuksia ja työttömien koulutusetuuksia koskevat komitean ehdotukset. Hallitus antaa erillisen työ- ja elinkeinoministeriössä valmistellun esityksen julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain ja työttömyysturvalain muuttamisesta, jossa on ehdotuksia työnhaun ja työllistymistä edistävien toimien tehostamiseksi.

2. Nykytila

2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Työssäoloehto

Työttömyyspäivärahaan on oikeus työttömällä, joka on täyttänyt työssäoloehdon. Työssäoloehdon tarkoituksena on osoittaa, että henkilö on ollut vakiintuneesti työmarkkinoilla ja saanut ansiotyöstä toimeentulonsa.

Työssäoloehdosta säädetään työttömyysturvalain (1290/2002) 5 luvussa. Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 lähinnä edellisen kuukauden aikana (tarkastelujakso) ollut 43 kalenteriviikkoa työssäoloehdon täyttävässä työssä. Ansiopäivärahaa tai peruspäivärahaa aikaisemmin saaneen palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun hän on 24 lähinnä edellisen kuukauden aikana (tarkastelujakso) ollut 34 kalenteriviikkoa työssäoloehdon täyttävässä työssä. Työssäoloehdosta luetaan ne kalenteriviikot, joina henkilön työaika on ollut vähintään 18 tuntia ja palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan on oltava vähintään 1 019 euroa kuukaudessa. Viikoittaisesta työaika-edellytyksestä voidaan poiketa valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetyillä edellytyksillä työaikajärjestelyiltään epätavallisilla aloilla.

Työttömyysturvalain 5 luvun 4 §:n 4 mo-

mentin mukaan työssäoloehdon täyttymistä laskettaessa otetaan huomioon puolet niiden kalenteriviikkojen lukumäärästä, joihin tehdyn työn palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut korkeinta korotettua palkkatukea tai samalta ajalta työmarkkinatukea ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työllistämistukea. Työssäoloehtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan.

Jos henkilö sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan hyväksyttävän syyn johdosta on estynyt olemasta työmarkkinoilla, tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti, kuitenkin enintään seitsemän vuotta. Henkilön ollessa työssä, jonka palkkauskustannuksiin on myönnetty yhdistelmätukea tai korkeinta korotettua palkkatukea, tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jolta työtä ei työttömyysturvalain 5 luvun 4 §:n 4 momentin rajoituksen vuoksi lueta työssäoloehtoon. Tarkastelujaksoa pidennetään myös ajalta, jolta henkilö saa osasairauspäivärahaa.

Jos työttömyyskassan jäsen on työskennellyt yrittäjänä yli 18 kuukautta, ei hänelle myönnetä palkansaajan työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on yritystoiminnan jälkeen täyttänyt työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö yritystoiminnan jälkeen on mennyt työhön. Jos ansiopäivärahaa tai peruspäivärahaa aikaisemmin saanut palkansaaja on työskennellyt yrittäjänä yli 16 kuukautta, mutta kuitenkin enintään 18 kuukautta, tarkastelujakso on 26 lähinnä edellistä kuukautta.

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö lähinnä edellisten 48 kuukauden aikana (tarkastelujakso) on työskennellyt yhteensä 24 kuukautta yrittäjänä siten, että yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista. Kunkin yrittäjänä työskennellyt jakso luetaan yrittäjän työssäoloehtoon vain kerran. Työssäoloehtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen vakuutuksen työtulosta

sekä työntekijän eläkelain mukaisesta työansioista, joka osoittaa, että yritystoiminta on laajuudeltaan olennaista. Asetuksen mukaan yritystoiminta on olennaista niinä kuukausina, joihin henkilöllä on ollut voimassa yrittäjien eläkelain mukainen vakuutus toiminnasta, josta määritetty työtulo on vähintään 710 euroa kuukaudessa tai maatalousyrittäjien eläkelain mukainen vakuutus toiminnasta, josta määritetty työtulo on vähintään 400 euroa kuukaudessa. Peruspäivärahassa yrittäjän työssäoloehtoon luetaan lähinnä 28 edellisen kuukauden aikana tehty palkansaajan työssäoloehtoon luettava työ.

Jos henkilö sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan hyväksyttävän syyn johdosta on estynyt olemasta työmarkkinoilla tai on työskennellyt osasairauspäivärahaa saadessaan, tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti, kuitenkin enintään seitsemän vuotta.

Yrittäjäkassasta palkansaajakassan jäseneksi siirtyneelle henkilölle ei myönnetä yrittäjän työttömyyspäivärahaa, jos henkilö on ollut palkansaajakassan jäsenenä yli 32 kalenteriviikkoa taikka palkansaajakassan jäsenenä ollessaan täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Tällöin yrittäjän työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on uudelleen liittynyt yrittäjäkassaan.

Jos palkansaajakassan jäsen on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli kuusi kuukautta, hänelle ei myönnetä palkansaajan ansiopäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen mennyt työhön. Jos yrittäjäkassan jäsen on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli vuoden, hänelle ei myönnetä yrittäjän ansiopäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen työssäoloehdon. Tällöin 48 kuukauden tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen aloittanut yritystoiminnan. Jos henkilö, joka ei ole työttömyyskassan jäsen, on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli kuusi kuukautta, hänelle ei myönnetä peruspäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt pois-

saolon jälkeen työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen mennyt työhön. Henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloeseen luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut työvoimapolitiisessa toimenpiteessä tai ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa. Henkilöllä katsotaan olleen hyväksyttävä syy työmarkkinoilta poissaololle sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

Työttömyyspäivärahan taso

Peruspäiväraha on 25,63 euroa päivältä. Peruspäivärahan korotusosa ja työllistymisohjelmallisena ovat kumpikin 4,41 euroa päivältä. Lisäksi työttömyyspäivärahaan maksetaan lapsikorotukset.

Ansiöpäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja ansio-osasta. Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansiöpäiväraha lapsikorotuksineen on enintään 90 prosenttia ansiöpäivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Korotettu ansio-osa on 55 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 32,5 prosenttia. Ansiöpäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiöpäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Korotettua ansio-osaa maksetaan työnhakijalle, joka on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen yhteisön toiminnasta johtuvista vastaa-

vista syistä, joka on ennen työn menettämistä ollut palkansaajakassan jäsen vähintään viisi vuotta ja joka on ennen työn menettämistä ollut työssä vähintään 20 vuotta. Henkilön katsotaan menettäneen työnsä tuotannollisista tai taloudellisista syistä myös, jos hän on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää. Peruspäivärahan korotusosaa maksetaan vastaavassa tilanteessa olevalle työnhakijalle, joka ei ole työttömyyskassan jäsen. Korotettua ansio-osaa ja peruspäivärahan korotusosaa maksetaan yhteensä enintään 150 päivältä.

Ansiöpäivärahan työllistymisohjelmallisena on 65 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, työllistymisohjelmallisena on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 37,5 prosenttia. Ansiöpäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiöpäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Työllistymisohjelmallisena maksetaan työnhakijalle, jolla on voimassa oleva työllistymisohjelma ja jolla on oikeus palkansaajan työttömyyspäivärahaan. Työllistymisohjelmallisena maksetaan työllistymisohjelmaan merkityn työsuhteen päättymisen jälkeisen omatoinen työpaikkojen haun, työnhakuun liittyvän valmennuksen, julkisesta työvoimapolitiisesta palvelusta annetun lain 6 luvun mukaisen työvoimapolitiisena aikuiskoulutuksen ja julkisesta työvoimapolitiisesta palvelusta annetun lain 8 luvun mukaisen työkokeilun ajalta. Työllistymisohjelmallisena maksetaan myös työllistymisohjelmaan merkittyjen työnhakuun liittyvän valmennuksen, työvoimapolitiisena aikuiskoulutuksen ja työkokeilun väliseltä ajalta, jos näiden toimenpiteiden välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää. Työllistymisohjelmallisena ei makseta, jos työnhakijalla on oikeus työttömyyspäivärahan 500 päivän jälkeen maksettaviin lisäpäiviin.

Työllistymisohjelmallisena maksetaan yhteensä enintään 185 päivältä. Tähän enimmäisaikaan voi sisältyä enintään 20 työllistymisohjelmaan merkityltä omatoinen työhaun ajalta maksettua päivää. Työllisty-

misohjelman mukaisten toimenpiteiden väliseltä ajalta maksetut työllistymisohjelmallisäpäivät vähentävät omatoimisen työnhaun ajalta maksettavan 20 työllistymisohjelmallisäpäivän enimmäisaikaa. Työllistymisohjelmallisän enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö täyttää palkansaajan työssäoloehdon.

Ansiopäivärahan lisäpäiviltä maksetaan korotettua ansio-osaa siten, että palkan 90-kertaisen perusosan ylittävältä osalta ansio-osa on 32,5 prosenttia. Korotettua ansio-osaa maksetaan, jos työnhakijalla on lisäpäiväoikeuden alkamiseen mennessä ollut palkansaajakassan jäsenyys vähintään viiden vuoden ajan ja työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

Lisäpäiväoikeus

Peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 500 työttömyyspäivältä. Enimmäisaikaan luetaan myös omaehtoisien koulutuksen ajalta maksettavat koulutuspäivärahopäivät. Enimmäisaikaan luetaan myös sellaiset työttömyyspäivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta sellaisessa valtiossa, jossa sovelletaan sosiaaliturva-asetusta (N:o 1408/71) tai jonka kanssa Suomella on työttömyysturvaa koskeva sopimus.

Ennen vuotta 1950 syntyneelle työnhakijalle, joka on täyttänyt 57 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä, voidaan enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona hän täyttää 60 vuotta. Ennen vuotta 1950 syntyneelle henkilölle, joka on täyttänyt 60 vuotta ennen enimmäisajan täyttymistä, päivärahaa maksetaan kuitenkin sen kalenterikuukauden loppuun, jona 500 päivän enimmäisaika täyttyy.

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle voidaan enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä ja jos hänellä on työssäoloaikaa vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Sovittelun työttömyyspäivärahan enimmäisaika

Soviteltua työttömyysetuutta maksetaan enintään 36 kuukaudelta. Sovittelun työttömyysetuuden maksamisen enimmäisaikaa ei sovelleta henkilöön, joka ennen enimmäisajan täyttymistä on täyttänyt lisäpäiviin oikeuttavan iän. Enimmäisajan täyttymisestä huolimatta voidaan maksaa soviteltua työttömyyspäivärahaa henkilölle, joka on ottanut vastaan enintään kaksi viikkoa kestävästä kokoaikatyön. Enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on ennen enimmäisajan täyttymistä työskennellyt yhdenjaksoisesti vähintään kuuden kuukauden ajan kokoaikatyössä tai on enimmäisajan tultua täyteen täyttänyt uudelleen työssäoloehdon. Jos enimmäisaika täyttyy, henkilö voi oikeuttaan työttömyysetuuteen menettämättä irtisanoutua työstään.

Laissa olevaa enimmäisaikaa ei ole sovellettu, vaan määräaikaisilla laeilla enimmäisaikasäännöksen soveltamista on siirretty toistuvasti. Jos lakia ei muuteta, enimmäisaikasäännöstä aletaan soveltaa vuoden 2010 alusta.

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatuki on peruspäivärahan suuruinen ja sitä maksetaan työttömälle työnhakijalle, joka ei täytä työttömyyspäivärahan työssäoloehtoita tai joka on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan. Työmarkkinatukea maksetaan työnhaun lisäksi työllistymistä edistävien toimien ajalta. Näitä toimenpiteitä ovat julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukainen työvoimapoliittinen aikuiskoulutus, työharjoittelu, työelämävalmennus, työkokeilu ja ammatinvalinnanohjaus- ja kuntoutustoimenpiteet, maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteet sekä kuntouttava työtoiminta.

Työmarkkinatuki voidaan hakemuksesta myöntää korvauksena työn vastaanottamisesta aiheutuvista kustannuksista työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle hänen työllistymisensä tukemiseksi (matka-avustus).

Työmarkkinatukea maksetaan vasta viiden kuukauden odotusajan jälkeen työnhakijalle, joka ei ole täyttänyt työssäoloehtoita eikä ole

suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta. Odotusaika täyttyy, kun työnhakija on työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoittaututtuaan tai ilmoittautumista edeltävän kahden vuoden tarkastelujakson aikana ollut yhteensä viisi kuukautta työssäoloehtoon luettavassa työssä, yrittäjänä, työttömänä työnhakijana tai työvoimapolitiisessa toimenpiteessä.

Vailla ammattikoulutusta oleva 17-vuotias nuori saa työmarkkinatukea vain ollessaan työvoimapolitiisessa toimenpiteessä. Muulle alle 25-vuotiaalle ammatillista koulutusta vailla olevalle nuorelle voidaan maksaa työmarkkinatukea, jos hän hakeutuu aktiivisesti ja jatkuvasti yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen.

Työmarkkinatuki on tarveharkintainen ja siinä otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja puolison tulot osittain. Perheettömällä työttömällä työmarkkinatukea vähentävät hänen tuloinsa, kun ne ylittävät 253 euroa kuukaudessa. Täysimääräisestä työmarkkinatuesta vähennetään 75 prosenttia tulorajan ylittävistä tuloista. Perheellisellä otetaan tarveharkinnassa huomioon puolison tuloista 536 euroa kuukaudessa ylittävä osa. Kun tuloraja ylittyy, tuki pienenee siten, että täysimääräisestä työmarkkinatuesta vähennetään 50 prosenttia tulorajan ylittävistä tuloista. Käytännössä työmarkkinatuki alkaa pienentyä, jos pariskunnan yhteenlasketut tulot ylittävät 1 384 euroa kuukaudessa. Lapsettomalla pariskunnalla työmarkkinatuki lakkaa, kun puolison tulot ylittävät noin 2 460 euroa kuukaudessa. Perheellisen tulorajaa korotetaan 106 eurolla jokaista huollettavaa 18-vuotiasta lasta kohden.

Vanhempiensa taloudessa asuvalle työttömälle, joka ei ole täyttänyt työssäoloehtoa, työmarkkinatuki on 50 prosenttia siitä työmarkkinatuesta, joka hänelle muutoin maksettaisiin. Vähennystä ei kuitenkaan tehdä aikana, jona työnhakija osallistuu julkisesta työvoimapolitiisesta annetussa laissa tarkoitettuun koulutukseen, työharjoitteluun, työelämävalmennuksen, työkokeiluun taikka työvoimaviranomaisen järjestämään kuntoutukseen tai kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain tarkoittamaan työtoimintaan. Vähennystä ei tehdä myöskään silloin, kun van-

hempien tulot ovat enintään 1 781 euroa kuukaudessa. Tulorajaa nostetaan 106 eurolla jokaisen työnhakijan vanhempien huollettavana olevan samassa taloudessa asuvan osalta. Jos hakija kykenee luotettavasti osoittamaan, etteivät vanhemmat tosiasiallisesti häntä taloudellisesti tue, työmarkkinatuki on maksettava ilman vähennystä, vaikka tuloraja ylittyisi.

Työmarkkinatuki myönnetään ilman tarveharkintaa siltä ajalta, jona henkilö osallistuu julkisesta työvoimapolitiisesta annetussa laissa tarkoitettuun koulutukseen, työharjoitteluun, työelämävalmennukseen, työkokeiluun taikka työhallinnon järjestämään kuntoutukseen sekä kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain tarkoittaman työtoimintajakson ajalta.

Työmarkkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa myös sellaiselle 55 vuotta täyttäneelle henkilölle, joka on työttömäksi joutuneeseen täyttänyt työssäoloehdon.

Henkilölle, joka on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan, työmarkkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa 180 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta.

Henkilölle maksetaan työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa 130 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta, jos hän on ennen työttömyyden alkamista ollut vakuutettuna maatalousyrittäjän eläkelain 10 a §:n mukaisesti yhteensä 24 kuukautta lähinnä edellisen 48 kuukauden aikana (apurahansaaajan vakuutusehto).

Koulutusaikaiset etuudet

Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksen ajalta opiskelijalle maksetaan koulutustukea tai työmarkkinatukea. Lisäksi koulutusajalta maksetaan ylläpitokorvausta. Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta sekä sen ajalta maksettavasta koulutustuesta ja ylläpitokorvauksesta säädetään julkisesta työvoimapolitiisesta annetussa laissa (1295/2002). Koulutustuki maksetaan joko ansiotukena tai perustukena. Koulutustuki on sen työttömyysetuuden suuruisen, johon opiskelijalla olisi oikeus työttömänä ollessaan. Opiskelijalla on oikeus ansiotukeen, jos hän on työttömyysturvain mukaan oikeutettu työttömyysturvaan. Ansiotuen ansio-osaan on oikeus opiskelijal-

le, joka on työtön, kokonaan lomautettu, oikeutettu soviteltuun etuuteen tai työttömyysuhan alainen. Ansio-osaan ei ole oikeutta opiskelijalla, jota työttömyysturvalain nojalla on pidettävä päätoimisena yrittäjänä. Koulutusajalta maksetaan peruspäivärahan korotusosaa ja korotettua ansio-osaan 150 päivän enimmäisajan estämättä.

Työttömälle, joka hakeutuu omaehtoiseen, ammatillisia valmiuksia edistävään koulutukseen, maksetaan koulutuksen ajalta koulutuspäivärahaa. Koulutuspäivärahaan oikeuttavasta koulutuksesta on säädetty tarkemmin työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:ssä. Koulutuspäivärahan saamisen edellytyksenä on, että henkilö on koulutuksen aloittaessaan työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa ja että koulutus sisältyy työnhakusuunnitelmaan tai työllistymisohjelmaan. Koulutuspäivärahan saamisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijalla on koulutuksen aloittaessaan työssäoloaikaa vähintään 10 vuotta. Koulutusajalta maksettavaan koulutuspäivärahaan ei makseta työllistymisohjelmallisää. Koulutuspäivärahaa voidaan maksaa enintään 500 päivältä. Koulutuspäivärahat lasketaan mukaan työttömyyspäivärahan enimmäisaikaan. Koulutus- ja työttömyyspäivärahapäiviä voi olla yhteensä enintään 565.

Työttömyysetuuksien rahoitusosuudet

Työttömyysetuuksien rahoituksesta säädetään työttömyysturvalaissa, työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) ja työttömyyskassalaissa (603/1984).

Valtion varoista rahoitetaan peruspäiväraha ja työmarkkinatuki lapsikorotuksineen. Valtio rahoittaa myös ansiopäivärahasta, koulutuksesta ja koulutuspäivärahasta peruspäivärahan osuuden. Lisäksi valtion varoista rahoitetaan ylläpitokorvaukset. Valtio ei kuitenkaan osallistu lomautusajalta ja lisäpäiviltä maksettavien etuuksien rahoitukseen eikä myöskään korotusosan ja työllistymisohjelmallisän rahoitukseen.

Palkansaajakassat rahoittavat työttömyyspäivärahasta 5,5 prosenttia. Työttömyyskassan rahoitusosuus lasketaan työttömyyspäivärahasta, koulutuspäivärahasta tai koulutuksesta, jossa ei ole mukana korotettua ansio-

osaa tai työllistymisohjelmallisää. Koulutus- tuessa työttömyyskassan rahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon perusosan määrää. Yrittäjäkassojen rahoitus poikkeaa siten, että yrittäjät rahoittavat työttömyysvakuutusmaksuilla ansio-osan kokonaan, mutta lapsikorotukset rahoitetaan valtion varoista.

Työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa työttömyysvakuutusmaksuilla sen loppuosan, jota valtio tai työttömyyskassat eivät rahoita.

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorotteluvapaalain (1305/2002) 15 §:n 1 momentin mukaan vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus. Korvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Työ- ja elinkeinoministeriön asiasta antamien soveltamisohjeiden mukaan vuorottelukorvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon korotettua ansio-osa, jos vuorottelijalla olisi siihen oikeus työttömänä ollessaan. Korotetun ansio-osan saaminen edellyttää, että henkilö on menettänyt työnsä työsopimuslain mukaisista taloudellisista tai tuotannollisista syistä ja että hänellä on ennen työn menettämistä ollut työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esitys on osa SATA-komitean linjauksia, joiden keskeinen tavoite on työttömyysjaksojen lyhentäminen ja sitä kautta työllisyyden parantaminen. Työttömyysjaksojen lyhentämiseen pyritään ennen kaikkea työvoimaviranomaisten nykyistä aktiivisemmalla toiminnalla, jossa heti työttömyyden alussa arvioidaan työnhakijan työllistymisedellytykset ja erilaisten työllistymistä edistävien palvelujen tarve. Komitea arvioi, että työ- ja toimintakyvyn parantaminen, tehostettu kuntoutus ja laajennettu koulutus tuottavat tulosta jo lähivuosina. Samaan aikaan talouden kehitys saattaa olla hidasta. Suhdannevaihteluista riippumatta komitea pitää perusteltuna muuttaa sosiaaliturvaa uusien mahdollisuuksien suuntaan ja korostaa aktiivisten toimenpitei-

den roolia passiivisen toimeentuloturvan rinnalla ja sijasta. Näin on mahdollista vähänkin pidemmällä tähtäyksellä päästä hidastuvaan sosiaalimenojen kehitykseen. Näistä työnhakua ja työllistymistä edistävästä toimista hallitus antaa erillisen esityksen, joka on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Tässä esityksessä säädetään ensisijaisesti niistä kannusteista, jotka tukevat työnhakijaa hakeutumaan työllistymistä edistäviin toimiin kuten koulutukseen, työkokeiluun, työelämävalmennukseen, työharjoitteluun tai kuntouttavaan työtoimintaan.

Ehdotusten tavoitteena on myös yhdenmukaistaa nykyistä etuusjärjestelmää. Työllistymistä edistävät palvelut määriteltäisiin laissa. Nykyisissä säännöksissä niiden sääntely on hajanaista ja ansioon suhteutettujen etuuksien osalta puutteellista. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettavasta koulutustuesta ja omaehtoisen koulutuksen ajalta maksettavasta koulutuspäivärahasta luovuttaisiin. Kaikkien työllistymisestä edistävien toimien ajalta maksettaisiin sitä työttömyysetuutta, johon työnhakijalla työttömänä ollessaan olisi oikeus.

Työllistymistä edistäviin palveluihin osallistumiseen kannustetaan maksamalla näiden palvelujen ajalta peruspäivärahaan ja työmarkkinatukeen korotusosaa ja ansiopäivärahassa korotettua ansio-osaa enintään 200 päiväältä. Jos työnhakijalla on oikeus muutosturvaan, hänelle maksetaan muutosturvan mukaista peruspäivärahan muutosturvalisää ja ansiopäivärahassa muutosturvan ansio-osaa. Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen enimmäisaikaa pidennetään 185 päivästä 200 päivään.

Työllistymistä edistävät palvelut, joista maksetaan korotettua työttömyyspäivärahaa, ehdotetaan määriteltäväksi nykyistä muutosturvaa laajemmin. Voimassa olevan lain mukaan muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa maksetaan työllistymisohjelmaan merkityn työsuhteen päättymisen jälkeisen omatoimisen työpaikkojen haun, työnhakuun liittyvän valmennuksen, julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvun mukaisen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvun mukaisen työkokeilun ajalta. Esityksessä ehdotetaan, että korotettua päivärahaa mak-

settaisiin myös omaehtoisen koulutuksen, työkokeilun, työharjoittelun, työelämävalmennuksen ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisen kuntouttavan työtoiminnan ajalta. Lisäksi omaehtoisen opiskelun ajalta aletaan maksaa ylläpitokorvausta. Sen sijaan omaehtoisen työnhaun ajalta ei maksettaisi enää muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa.

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettua koulutustukipäiviä ei ole laskettu mukaan työttömyyspäivärahan enimmäisaikaan. Siirtyminen yhteen etuuteen merkitsee sitä, että jatkossa työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksetut etuuspäivät sisältyvät työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaan. Tämän muutoksen tavoitteena on, että koulutukseen hakeuduttaisiin jo työttömyyden alkuvaiheessa eikä vasta sitten, kun työttömyyspäivärahan enimmäisaika alkaa täyttyä. Samalla yhdenmukaistetaan työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettavaa koulutustukea ja omaehtoisen opiskelun ajalta maksettavaa koulutuspäivärahaa koskevat säännökset. Koulutuspäivärahapäivät ovat kuluttaneet 500 päivän enimmäisaikaa. Koulutusrahapäiviä ja työttömyyspäivärahapäiviä on ollut voinut olla yhteensä enintään 565.

Työurien pidentämiseksi ehdotetaan lisäpäiväoikeuden alkamisikää nostettavaksi 59 vuodesta 60 vuoteen. Muutos koskisi niin työnhakijoita, jotka ovat syntyneet vuonna 1955 tai sen jälkeen. Ikärajan noston vuoksi kuntien velvoitetta työllistää ikääntyneitä työntekijöitä laajennetaan koskemaan niitä työttömiä, jotka lainmuutoksen vuoksi eivät enää olisi lisäpäiviin oikeutettuja. Samalla palkanmäärittelyä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että veloitteen perusteella järjestetty työ ei alenna työn päättynyttä maksettavaa työttömyyspäivärahaa.

Sovitellun työttömyyspäivärahan enimmäisajasta ehdotetaan luovuttavaksi. Enimmäisaikaa ei ole sovellettu, koska sitä koskevan säännöksen voimaantulo on toistuvasti siirretty. Ilman muutosta enimmäisaika tulisi sovellettavaksi vuoden 2010 alusta. Muutos tukee työllistymistä osa-aikaisesti, jos koko-aikatyötä ei ole tarjolla.

Osa ehdotuksista parantaa työttömyysturvaa ja sen tasoa. Työssäoloehdotetaan

lyhennettäväksi palkansaajilla 43 viikosta 34 viikkoon ja yrittäjillä 24 kuukaudesta 18 kuukauteen. Palkansaajan työssäoloehdon lyhentäminen auttaa ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tulevia pääsemään työttömyyspäivärahan piiriin tarveharkintaisen työmarkkinatuen sijaan. Muutos parantaa ennen kaikkea nuorten toimeentuloa. Samalla siirtyminen yhteen työssäoloehtoon nykyisen kahden sijasta yksinkertaistaa järjestelmää ja helpottaa sen toimeenpanoa.

Uutena etuutena maksettaisiin 20 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä peruspäivärahan korotusosaa tai korotettuja ansio-osaa. Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksamisen edellytyksenä olisi kolmen vuoden työssäolo ennen työttömyyden alkamista. Tämä parantaisi työttömyyden alkuvaiheen toimeentuloa ja kannustaisi nopeampaan työllistymiseen työttömyyspäivärahan laskiessa normaalitasolle työttömyyden jatkuessa.

Ansiopäivärahan laskentasääntöihin ehdotetaan muutoksia, jotka nostavat ansiopäivärahan tasoa. Ansio-päivärahan ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansiopäivärahan laskentakaavaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että taitekohta, jonka jälkeen sovelletaan alempaa prosenttia, olisi 105-kertainen perusosa. Nykyisellä peruspäivärahalla taitekohta siirtyy 2 459 eurosta 2 818 euroon. Työttömyyspäivärahan laskentasääntöä ei ole muutettu taitekohdan osalta aiemmin. Kun peruspäivärahan suuruista perusosaa korotetaan kansaneläkeindeksillä, on se johtanut siihen, että taitekohta on vuosien mittaan reaalisesti alentunut. Taitekohdan korottamisen johdosta voidaan kumota lisäpäiviltä maksettua korotettua ansio-osaa koskevat säännökset. Näillä säännöksillä on kompensoitu sitä, että työttömyyseläkkeestä luovuttiin, ja sen sijaan alettiin maksaa lisäpäiviä. Työttömyyspäivärahan laskentakaavasta johtuen lisäpäiviltä maksettava työttömyyspäiväraha olisi jäänyt ylemmillä tulotasoilla eläkettä pienemmäksi. Ehdotetun muutoksen jälkeen lisäpäivien päivärahasta ei tarvitse säätää erikseen, koska päivärahan taso nousee nykyistä korotettua päivärahaa korkeammaksi.

Taitekohdan lisäksi korotetun ansio-osan laskentasääntöä ehdotetaan muutettavaksi. Nykyinen korotettu ansio-osa on taitekohtaan saakka 55 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta, ja sen ylittävältä osalta 32,5 prosenttia. Esityksessä ehdotetaan, että uudet vastaavat prosentit olisivat 57,5 ja 35. Tämä muutos nostaa erityisesti työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaa etuutta.

Hallituksen esitykseen sisältyy lisäksi ehdotuksia, joilla selkiytetään säännöksiä, jotka koskevat siirtymiä palkkatyön ja yritystoiminnan välillä. Tavoitteena on turvata keskeytymätön työttömyysturva näissä tilanteissa ja siten osaltaan kannustaa yrittäjäksi ryhtymistä.

Työttömyysturvalain rakennetta ehdotetaan muutettavaksi. Työllisyyttä edistävät työvoimahallinnon palvelut, joiden ajalta maksetaan työttömyysetuutta, kootaan yhteen lukuun. Muutostarve johtuu ennen kaikkea siitä, että työttömälle koulutuksen ajalta maksettavat etuudet muuttuvat. Lisäksi nykyisin työmarkkinatuen osalta on säädetty kattavasti, minkä toimenpiteen ajalta työtön on oikeutettu työmarkkinatukeen. Sen sijaan työttömyyspäivärahan osalta sääntely on puutteellista. Kun yhteen lukuun on koottu työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavat etuudet, on samassa yhteydessä voitu yhdistää työmarkkinatukea koskeva säännökset yhteen lukuun. Työmarkkinatukea koskevat lainmuutokset ovatkin pääosin teknisiä.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Vaikutukset kotitalouksien asemaan

Työttömyysturvan ansiopäivärahan laskennassa käytettävän taitekohdan korotus nostaisi päivärahan tasoa vuonna 2009, jos bruttopalkka on enemmän kuin 2 691 euroa kuukaudessa. Jos kuukausipalkka on 3 000 euroa, päiväraha nousee 67,57 eurosta 72,04 euroon. Kuukausipalkan ollessa 4 000 euroa, päiväraha nousee 76,46 eurosta 80,92 euroon. Taitekohdan korotuksen vaikutus on suurin niillä, joiden tulot ylittävät hieman keskimääräiset ansiot.

Korotetun ansio-osan kaavan muutos vaikuttaa myös taitteen alapuolella oleviin päi-

värahoihin, mutta korotus on sitä suurempi mitä korkeampi palkka on. Ansiopäiväraha nousee 2 000 euron kuukausipalkalla 60,40 eurosta 62,00 euroon. Taitteen nousu ja kaavan muutos yhdessä vaikuttavat siten, että 3 000 euron kuukausipalkalla päiväraha nousee 79,00 eurosta 6,97 euroa 85,70 euroon ja 5 000 euron kuukausipalkalla päiväraha nousee 107,85 eurosta 8,95 euroa 116,80 euroon.

Edellä on verrattu korotuksen vaikutusta niillä, jotka ovat jo aiemminkin saaneet korotettua ansio-osaa. Nyt korotettua ansio-osaa maksettaisiin kaikille, jotka ovat olleet kolme vuotta työssä ennen työttömyyden alkamista. Siten 20 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä maksettava päiväraha merkitsee useimmille sitä, että nykyisin maksettava normaali päiväraha vaihtuu 20 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä korotetun ansio-osan sisältäväksi päivärähäksi. Sama koskee työllistymistä edistäviin palveluihin osallistuvia, joille maksetaan korotettua ansio-osaa, elleivät he ole oikeutettuja muutosturvalisään. Tässä vertailussa 2 000 kuukausipalkkaa saaneella päiväraha nousee 7,90 euroa, 3 000 euron kuukausipalkalla päivärahan nousu on 18,13 euroa, 4 000 euron kuukausipalkalla 24,79 euroa ja 5 000 euron kuukausipalkalla 31,35 euroa päivässä.

Muutosturvassa maksettavan muutosturvalisän laskentakaava ei muutu, mutta taitekohdan nousun vuoksi muutosturvan päiväraha nousee taitekohdan ylittävillä tuloilla.

Kaikkia ansiopäivärahoja tulee lisäksi korottamaan erikseen annettavassa hallituksen esityksessä ehdotettava työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja vastaavan vähennyksen pienentäminen.

Taitekohdan muutoksella on lisäksi vaikutusta vuorottelukorvauksen suuruuteen. Vuonna 2008 vuorottelukorvauksen saajista 40 prosentilla etuuden perusteena oleva palkka ylitti 2 400 euroa. Heillä vuorottelukorvauksen nousi keskimääräinen 3,10 euroa päivässä, jos vuorottelukorvauksen taso on 70 % työttömyyspäivärahasta, ja 3,60 euroa, jos vuorottelukorvauksen taso on 80 % päivärahasta. Saajat ovat jakaantuneet lähes puoliksi näiden eri tasojen suhteen. Lisäksi vuorottelukorvauksen tasoa tulee nostamaan erikseen annettava hallituksen esitys vakuu-

tusmaksujen huomioon ottamisesta etuuden perusteena olevassa palkassa.

Peruspäivärahaan maksetaan ansiopäivärahaa vastaavasti korotusosaa ja muutosturvalisää, joiden suuruus on 4,41 euroa päivässä. Peruspäivärahan saajille maksettaisiin korotusosaa 20 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä ja enintään 200 päivältä työllistymistä edistävien toimenpiteiden ajalta. Muutos merkitsee kuukausitasolla noin 95 euron korotusta päivärahaan. Työmarkkinatukeen ehdotetaan vastaavasti maksettavaksi korotusosa työllistymistä edistävien toimenpiteiden ajalta. Korotusosaa maksettaisiin niille, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea enintään 500 päivältä tai saatuaan työttömyyspäivärahaa enimmäisajan, työmarkkinatukea enintään 180 päivältä. Korotusosaa maksettaisiin myös enintään 200 päivältä.

Työssäoloehdon alkuehdon lyhentämisellä ja paluuehdon tarkastelujakson pidentämisellä ei ole vaikutusta niille, jotka ovat olleet vakiintuneesti työmarkkinoilla. Sen sijaan alkuehdon lyhentämisellä on vaikutusta vasta työmarkkinoille tulleille, joilla työsuhteet ovat lyhytkestoisia ja määräaikaisia. Työttömäksi jouduttuaan heille aletaan maksaa työttömyyspäivärahaa aiemmin työmarkkinatuen sijasta. Tarkastelujakson pidennyksellä on merkitystä niille toistuvaistyöttömille, joilla työsuhteet ovat olleet hyvin lyhytaikaisia. Vähäiset työt voidaan ottaa huomioon pitemmältä ajanjaksolta, jolloin työmarkkinatuelle putoamisen sijasta pysytään kauemmin työttömyysvakuutuspiirissä tai palataan sinne aiemmin.

Yrittäjäksi ryhdytään harvoin ilman minikäänlaista kokemusta palkkatyöstä. Peruspäivärahassa yrittäjän työssäoloehdoton on voitu lukea sekä palkkatyötä että yritystoimintaa. Siten vaikka yrittäjän työssäoloehdoton lyhennetään kuusi kuukautta, se ei juurikaan tuo peruspäivärahan piiriin sellaisia saajia, jotka eivät olisi täyttäneet aiempaa työssäoloehdoton. Mahdollisesti yrittäjäkassan jäseneksi liittymisen kynnys alenee. Jos he jäävät työttömäksi ennen kuin olisivat täyttäneet aikaisemman kuusi kuukautta pitemmän työssäoloehdon, muutos aikaisempaan on, että nyt yrittäjäkassa maksaa heille ansiopäivärahaa, kun aiemmin he olisivat saaneet peruspäivärahaa.

Työttömyyspäivärahan lisäpäivien ikärajan nostolla vuodella on aikaisempien kokemusten mukaan se vaikutus, että muutoksen piirissä oleva voivat todennäköisesti jatkaa työssä pidempään. Muutokseen liittyvällä työllistämismäärätyksen laajentamisella ja työttömyyspäivärahan uudelleenmäärittelyä koskevalla suojasäännöksellä on turvattu se, että työttömäksi joutuessaan ikääntynyt työnhakija säilyttää työstä hankkimansa ansioturvan. Palkanmääritystä koskeva säännös parantaa myös niiden asemaa, jotka jo voimassa olevan lain mukaan tulevat kunnan työllistämismäärätyksen piiriin.

Sovitellun työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa ei ole sovellettu, koska sen voimaantuloa on siirretty määräaikailla laeilla, josta viimeisin on voimassa vuoden 2009 loppuun. Enimmäisajasta luopuminen turvaa sen, että osa-aikatyötä pitkään tehneet voivat jatkaa osa-työssä ja saada soviteltua työttömyyspäivärahaa, jos kokoaikatyötä ei ole tarjolla. Ehdotettu muutos parantaa ennen kaikkea pienituloisten naisten asemaa.

4.2. Taloudelliset vaikutukset

Kokonaisvaikutukset

Vaikutuksiltaan suurimmat muutokset koskevat etuuksien tason korotusta. Ansiosidonnaisten etuuksien saajia, joilla päivärahan perusteena oleva palkka on suurempi kuin 90-kertainen peruspäiväraha, on 30 prosenttia kaikista saajista. Ansiopäivärahan laskennassa sovellettavan taitekohdan korottaminen 105-kertaiseen peruspäivärahan määrään nostaa työttömyysajan bruttomenoja 27 miljoonaa euroa ja koulutusajalta maksettavia päivärahamenoja runsaat 3 miljoonaa euroa. Korotetun ansio-osan maksaminen 20 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä kaikille vähintään kolme vuotta työhistoriaa omaaville nostaa kustannuksia 25 miljoonaa euroa. Peruspäivärahassa korotusosan maksaminen 20 ensimmäiseltä päivältä kolme vuotta työhistoriaa omaaville lisää kustannuksia 2 miljoonaa euroa. Nykyistä korotettua ansio-osaa on maksettu 150 työttömyyspäivältä tuotannollisista ja taloudellisista syistä irtisanotuille. Heille korotuksen maksamisen rajoitetaan 100 päivään, mutta samalla korotuksen tasoa

nostetaan. Muutosten yhteisvaikutuksena bruttomenot alenevat 1,4 miljoonaa euroa.

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetaan kaikille korotettua etuutta 200 päivältä. Tämä lisää kustannuksia ansioturvasa 23 miljoonaa euroa. Perusturvasa maksettavan korotuksen kustannukset ovat 11,4 miljoonaa euroa.

Työvoimaviranomaisten hyväksymään omaehtoiseen koulutukseen oletetaan yhä useamman hakeutuvan etuuden tason parantamisen ja työhistoriavaatimuksen poistumisen myötä. Lisäksi myös tähän koulutukseen aletaan maksaa ylläpitokorvauksia. Koulutustuoksien uudistamisen bruttokustannukset ovat 15 miljoonaa euroa. Osallistuminen koulutukseen kuitenkin vähentää työttömyyssetuusmenoja ansioturvasa 4,5 miljoonaa euroa ja perusturvasa 0,8 miljoonaa euroa.

Työvoimakoulutukseen osallistuville maksettavien etuuspäivien lukeminen työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäiskeskeeseen vähentää koulutusetuusmenoja siksi, että 500 päivää saaneille maksetaan työttömyyspäivärahan tasoisen koulutusetuuden sijasta työmarkkinatuen tasoista etuutta. Tämä alentaa työttömyyspäivärahamenoja 7,5 miljoonaa euroa.

Työssäolohtoon ehdotettujen muutosten arvioidaan lisäävän ansioturvamenoja 8,5 miljoonalla eurolla ja peruspäivärahamenoja 0,7 miljoonalla eurolla. Kun työttömyyspäivärahaa maksetaan työmarkkinatuen sijasta, työmarkkinatukimienot vastaavasti laskevat 5 miljoonaa euroa.

Sovitellun työttömyyssetuuden enimmäisajan poistumisella ei ole taloudellisia vaikutuksia verrattuna nykytilanteeseen, koska pysyvän lain mukaista enimmäisaikaa ei ole sovellettu.

Työttömyysturvan lisäpäivärahaoikeuden alaikärajan korotus yhdellä vuodella 59 vuodesta 60 vuoteen vaikuttaa vuonna 2012 siten, että työttömyyden alkavuus siirtyy suurimmalla osalla niistä, jotka tuolloin ovat 57-vuotiaita. Tämä koskee noin 1000 työntekijää. Työttömyyden myöhentymisestä syntyy säästöä 17 miljoonaa euroa. Tämä säästö siirtyy kuitenkin seuraavan vuoden menojen liisäykseen, jos he tulevat työttömiksi 58-vuotiaina. Vuonna 2014 lisäpäiville jää tule-

matta yksi ikäluokka, vuonna 1955 syntyneet. Tästä aiheutuu säästöä kokonaisuudessaan 17 miljoonaa euroa.

Vaikutukset valtiolle

Ansiopäivärahan tason korotukset ovat bruttomääräisesti suurimpia kustannuksia. Niillä ei kuitenkaan ole välitöntä vaikutusta valtionosuuteen, koska korotukset rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksuilla. Välillisiä vaikutuksia tulee verotuksen kautta, koska etuuksien korotus nostaa verotuksessa vähennettäviä työttömyysvakuutusmaksuja, mikä pienentää verotuloja. Tätä vaikutusta vähentää kuitenkin työttömyysetuuksien nousu, joka puolestaan lisää verotuloja.

Työssäoloheitoon tehtyjen muutosten johdosta työttömät saavat aiempaa useammin työmarkkinatuen sijasta työttömyyspäivärahaa. Tällä ei ole kuitenkaan vaikutusta valtionosuuteen. Valtion osuus lisääntyy ansioturvassa 4,3 miljoonaa euroa ja peruspäivärahassa 0,7 miljoonaa euroa, mutta vastaavasti työmarkkinatukimenoissa syntyy säästöä 5 miljoonaa euroa.

Valtio rahoittaa työmarkkinatuen saajille työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavan korotusosan, jonka vaikutus on 8,4 miljoonaa euroa. Työttömyysajan korotukset peruspäivärahassa rahoittaa Työttömyysvakuutusrahasto.

Suurin menoerä valtiolle on työttömien koulutuksen uudistus. Jos omaehtoisen koulutuksen käyttäjämäärät pysyisivät nykyisellä tasolla, valtion rahoittamien ylläpitokorvausten liittäminen siihen maksaa 4,5 miljoonaa euroa. Uudistuksen myötä osallistujamäärän oletetaan kasvavan ensimmäisenä vuonna 25 prosentilla, mikä merkitsee valtiolle kustannusten lisäystä 4 miljoonaa euroa. Ensimmäisenä vuonna valtion menot kasvaisivat yhteensä 8,5 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle oletetaan käyttäjämäärän lisäyksen kaksinkertaistuvan, jolloin menojen lisäys olisi valtiolle yhteensä 12,5 miljoonaa euroa.

Edellä todetut luvut ovat bruttomääräisiä. Kun koulutukseen osallistuvien oletetaan olevan työttömiä, jos he eivät olisi koulutuksessa, niin työttömyyspäivärahat vastaavalla ajalta säästyvät.

Menon vähennys on kuitenkin pienempi, koska koulutusajalta maksetaan ylläpitokorvauksia. Lisäksi korotettua ansio-osaa ja peruspäivärahan korotusosaa maksetaan työttömyysaikana huomattavasti lyhyemmältä ajalta. Työttömyysajan säästön vaikutus ansioturvassa on 2 miljoonaa euroa ja perusturvassa 0,8 miljoonaa euroa ensimmäisenä vuonna. Seuraavan vuonna vaikutukset kaksinkertaistuvat. Ansiopäivärahoihin arvioidaan tulevan säästöä 4,2 miljoonaa euroa ja peruspäivärahoihin 1,6 miljoonaa euroa.

Työttömien koulutusetuuksien uudistamisen nettovaikutuksiksi valtiolle arvioidaan siten 5,7 miljoonaa euroa ensimmäisenä vuonna ja 6,7 miljoonaa euroa myöhemmin vuosina.

Lisäpäiväoikeuden ikärajan noston vuoksi valtionmenoissa syntyy vuonna 2012 säästöä 7,5 miljoonaa euroa.

Vaikutukset työttömyysvakuutusmaksuun

Esityksen johdosta työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitettava osuus kasvaa 75,3 miljoonaa euroa vuonna 2010, mikä vaikuttaa sekä työnantajan että palkansaajan maksussa noin 0,06 prosenttiyksikköä. Seuraavana vuonna koulutuksen lisäyksen vuoksi rahaston osuus kasvaa 78 miljoonaan euroon. Lisäpäiväoikeuden ikärajan nostosta aiheutuu rahastolle todellista säästöä 16 miljoonaa euroa vuonna 2014.

Koska suurelle osalle työttömistä tullaan maksamaan työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitettua korotettua etuutta työttömyyden alussa, laskusuhdanteessa työttömyyden alkuvuoden lisääntyessä juuri tämä menoerä kasvaa. Työttömyysvakuutusmaksujen vakaana pitäminen tulee olemaan tämän vuoksi aiempaa vaikeampaa.

Vaikutukset työttömyyskassoille

Työttömyyspäivärahojen korotetut ansiososat eivät vaikuta työttömyyskassojen osuuteen, koska kassojen rahoitusosuus määräytyy normaalin työttömyyspäivärahan perusteella. Korotuksista ainoastaan taitekohdan nostolla on vaikutusta työttömyyskassoille yhteensä 1,8 miljoonaa euroa. Tämän jakautuminen eri työttömyyskassoille riippuu siitä,

kuinka paljon niillä on taitteen ylittäviä päivärahoja.

Työssäoloehtoa koskevat muutokset lisäävät työttömyyskassojen osuutta 0,2 miljoonaa euroa. Työvoimakoulutuksessa olevien etuuspäivät luetaan 500 päivän enimmäiskestoon, minkä seurauksena osa ansiopäivärahan saajista siirtyy työmarkkinatuella. Tämä vähentää työttömyyskassojen osuutta 0,5 miljoonaa euroa.

Työttömien omaehtoista koulutusta koskevat uudistukset eivät vaikuta työttömyyskassojen menoihin, sillä valtio rahoittaa omaehtoiseen koulutukseen liitettävät ylläpitokorvaukset ja työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa korotettujen ansio-osien osuudet. Jos työttömyyspäivät vähentyisivät yhtä paljon kuin mitä koulutuspäivät lisääntyvät, uudistuksella ei ole lainkaan vaikutusta työttömyyskassoille.

Yhteensä edellä mainitut muutokset lisäävät työttömyyskassojen menoja 1,5 miljoonaa euroa.

Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettavan koulutustuen rahoitus on poikennut työttömyysetuuksien rahoituksesta. Työttömyyskassat ovat rahoittaneet työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa olleiden ansiotuesta 5,5 prosenttia ansiotuen ansio-osasta eikä koko ansiotuesta. Vuonna 2008 työttömyyskassat rahoittivat palkansaajien ansiotuesta 4,6 miljoonaa euroa, mikä oli 3,4 prosenttia koko ansiotukimenosta ilman ylläpitokorvauksia. Jos rahoitus olisi tapahtunut esityksen mukaan, työttömyyskassojen rahoitusosuus olisi noussut 2,9 miljoonaa euroa. Työttömyyskassat rahoittivat etuuksia kaikkiaan 71 miljoonalla eurolla.

Työttömyyskassojen prosentuaalinen osuus työttömyysturvan bruttomenoista kuitenkin laskee, koska korotettuna maksettujen päivärahojen määrä kasvaa. Työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa korotetut ansio-osat ja muutosturvan ansio-osat, työttömyyskassan rahoitusosuus lasketaan henkilön normaalista työttömyyspäivärahasta.

Yrittäjäkassojen menoja lisää hieman työssäoloehdon lyhentäminen 24 kuukaudesta 18 kuukauteen. Uutena etuutena myös yrittäjäkassat alkavat maksaa jäsenilleen korotettua ansio-osaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Yrittäjäkassat rahoittavat ko-

rotetut ansio-osat itse. Yrittäjät ovat aiemmin osallistuneet koulutukseen melko vähän. Kun vuonna 2008 ansiosidonnaisia yrittäjäetuuksia maksettiin 1 200 yrittäjälle, niin työvoimakoulutukseen heistä oli osallistunut 120 yrittäjää ja omaehtoiseen koulutukseen 20 yrittäjää. Tällä käyttäjämäärällä korotettujen ansio-osien kustannukset ovat noin 100 000 euroa. Korotusosien rahoittaminen ei tuo jäsenmaksun korotuspaineita yrittäjäkassoille.

4.3. Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Työttömyysetuuksien toimeenpanosta huolehtivat Kansaneläkelaitos ja työttömyyskassat. Esitys lisää alkuvaiheessa niiden työmäärää ja hallintokustannuksia, koska atk-järjestelmiin joudutaan tekemään suuria muutoksia.

Lain toimeenpano siirtymävaiheen jälkeen on arviolta hieman nykyistä lainsäädäntöä työllistävempää. Toimeenpanoa helpottaa jossain määrin se, että koulutuspäivärahasta ja koulutustuesta luovutaan, ja niiden sijasta kaikille maksetaan työttömyysetuutta. Työmäärää vähentää hieman myös työssäoloehdon lyhentäminen, koska työsuhteita ei tarvitse selvittää kuin 34 viikon ajalta 43 viikon sijasta. Toimeenpanossa työmäärää lisäävät puolestaan uudet etuudet, ensimmäiseltä 20 työttömyyspäivältä ja enintään 200 päivältä työllistämistä edistävien toimenpiteiden ajalta maksettava korotusosa ja korotettu ansio-osa. Työttömyyden alussa maksettavan korotetun etuuden ehtona on kolmen vuoden työssäolo. Vaikka työssäolovaatimukseen riittää voimassa ollut työsuhte, eikä työsuhteita tarvitse selvittää tarkasti, lisää tämä selvitettyjen asioiden määrää. Myös erilaiset päivärahan tasot lisäävät hallinnollista työtä.

4.4. Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esitys on osaa laajempaa kokonaisuutta, jossa pyritään aiempaa tehokkaampaan työnhakuun ja siten lyhentämään työttömyysjaksoja. Työnhaun tehostamista koskevista toimituksista hallitus antaa työ- ja elinkeinoministeriössä valmistellun esityksen. Tehokkaan työnhaun tukena on työnhakua edistävät pal-

velut. Näihin palveluihin kannustamiseksi maksettaisiin työttömälle palvelujen ajalta korotettua työttömyysetuutta. Työllistymistä edistävästä palveluista on erityisesti omaehtoisen koulutuksen asemaa parannettu huomattavasti. Omaehtoiseen koulutukseen osallistumista työttömyysaikana on helpotettu poistamalla 10 vuoden työssäoloaikavaatimus. Omaehtoisen koulutuksen aikaisia etuuksia on korotettu huomattavasti. Koulutuksen ajalta voi saada uudistuksen jälkeen korotettua ansio-osaa tai korotusosaa taikka muutosturvan ansio-osaa tai muutosturvallisää. Lisäksi koulutusajalta maksetaan ylläpitokorvausta, jota ei ole aiemmin maksettu.

Tehostetulla työnhaualla ja siihen liittyvillä työllistymistä edistäväillä palveluilla pyritään siihen, että työnantajat löytäisivät aiempaa nopeammin tarvitsemaansa työvoimaa. Tämä parantaisi myös yritysten toimintaedellytyksiä. Jos näin saadaan työttömyysjaksoja lyhennettyä, parantaa se ennen kaikkea työllistyneiden taloudellista tilannetta, mutta myös samalla vähentää etuusmenoja ja kasvattaa verotuloja.

5. Asian valmistelu

5.1. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Uudistusta koskevat peruslinjaukset perustuvat SATA-komitean 27.1.2009 tekemään ehdotukseen kokonaisuudistuksen peruslinjauksista sekä AKKU-johtoryhmän SATA-komitealle tekemään ehdotukseen aikuiskoulutuksen tukijärjestelmien selkiyttämisestä ja aikuisopiskelijoiden opintososiaalisten etuuksien uudistamisesta. Työmarkkinajärjestöt sopivat 21.1.2009 eläkepolitiikkaa ja työttömyysturvaa koskevista esityksistä vuosille 2009—2014. Nämä esitykset sisältyvät SATA-komitean ehdotuksiin. SATA-komitean esitys sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen keskeisistä linjauksista on saatavilla sosiaali- ja terveysministeriön kotisivuilta osoitteesta www.stm.fi/julkaisut. Esitys on julkaistu 23.2.2009.

Tämä hallituksen esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön sekä keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa. Valmistelun yhteydessä on kuultu Kansaneläkelaitosta ja

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry:tä. Yrittäjien työttömyysturvaa koskevista ehdotuksista on sosiaali- ja terveysministeriössä toimiva yrittäjien sosiaaliturvan kehittämistarpeita selvittävä työryhmä järjestänyt kuulemistilaisuuden. Tilaisuudessa oli läsnä Suomen Yrittäjät, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry., Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassa sekä Suomen Yrittäjien työttömyyskassa.

5.2. Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot opetusministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, Finanssivalvonnalta, Suomen Kuntaliitolta, Kansaneläkelaitokselta, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry:ltä, työttömyysvakuutusrahastolta, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:ltä, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:ltä, Akava ry:ltä, Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lta, Suomen Yrittäjiltä, Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö TVY ry:ltä.

Lausunnonantajat suhtautuvat esitettyihin muutoksiin pääosin myönteisesti. Työmarkkinajärjestöt esittää kuitenkin huolensa siitä, riittävätkö työvoimahallinnon henkilöstö- ja taloudelliset resurssit työttömien tarvitsemien palveluiden järjestämiseen.

Vaikka uudistukseen sisältyy ehdotuksia, jotka yksinkertaistavat lain toimeenpanoa, työttömyysetuuden erilaisten korotusosien katsotaan hankaloittavan työttömyysetuuksien maksatusta. Kansaneläkelaitos toteaa lausunnossaan, että korotusosien ja muutosturvallisän suhde hämärtyy muutoksen myötä, ja useilla eri perusteilla maksettavat korotusosat aiheuttavat hankaluuksia ja epäselvyyksiä toimeenpanossa. Myös Finanssivalvonta kiinnittää lausunnossaan huomiota eri etuuksista työttömyyskassoille aiheutuvaan lisätyöhön.

Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö TVY ry. katsoo, että lakiesitys painottuu liiaksi työttömyyden alun toimeentuloon ja että pitkäaikaistyöttömien asemaan ei ole esitetty riittäviä parannuksia. Yhdistys esittää työmarkkinatuen korottamista.

Lausuntojen perusteella hallituksen esityksessä on täsmennetty esityksen 10 luvun säännöksiä, jotka koskevat etuuksien maksamisesta työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Työmarkkinatukea koskevat asiat ovat käsiteltävinä SATA-komiteassa, eikä tämän esityksen yhteydessä ole ollut tarkoitus muuttaa työmarkkinatuen perusteita. Työmarkkinatukea koskevat säännökset on sisällytetty esitykseen lain rakenteeseen tehtyjen muutosten johdosta.

6. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Esitys liittyy työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteltuun hallituksen esitykseen Eduskunnalle laeiksi julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain ja työttömyysturvalain muut-

tamisesta, joka annetaan Eduskunnalle vuoden 2010 talousarvioesityksen yhteydessä. Työ- ja elinkeinoministeriön valmisteleman esityksen sisältämät ehdotukset on otettu huomioon tässä esityksessä ja nämä kaksi esitystä yhdessä muodostavat kokonaisuuden, jolla toteutetaan SATA-komitean ehdotukset työttömyysetuuksien ja niihin liittyvien työvoimahallinnon toimenpiteiden uudistamiseksi.

Hallitus antaa erikseen Eduskunnalle esityksen, jossa ehdotetaan toistaiseksi voimassa olevalla lainsäädännöllä säädettäväksi, miten työntekijän työeläkevakuutusmaksu, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu ja sairausvakuutuksen päivärahamaksu otetaan huomioon päivärahaetuuksia laskettaessa. Aiemmin asiasta on säädetty vuosittain määräaikaisilla laeilla. Esitykseen sisältyvä ehdotus pienentäisi vähennystä ja siten vaikuttaa ansiopäivärahoja korottavasti.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut**1.1. Työttömyysturvalaki****1 luku. Yleiset säännökset**

2 §. Etuudet. Pykälän 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi, koska koulutuspäivärahaa koskeva lain 10 luku ehdotetaan kumottavaksi. Tämän jälkeen ei olisi enää koulutuspäiväraha -nimistä etuutta, vaan koulutuksen ajalta maksettaisiin työttömyysetuutta, joko työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

3 luku. Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

1 §. Ikä. Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentista poistettaisiin koulutuspäivärahaa koskeva viittaus edellä 1 luvun 2 §:n kohdalla mainituin perustein. Muutoin säännös vastaisi voimassa olevaa lakia.

3 §. Työkyvyttömyys. Pykälän 1 ja 2 momentissa olevat viittaukset kansaneläkelakiin (347/1956) muutettaisiin viittauksiksi uuteen kansaneläkelakiin (568/2007) ja sen työkyvyttömyyseläkettä koskevaan 12 §:n 4 momenttiin.

4 §. Estävät sosiaali-etuudet. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä ei enää säädettäisi muutosturvalisän eli entisen työllistymisohjelmallisän ensisijaisuudesta suhteessa korotusosaan ja korotettuun ansio-osaan. Kun korotusosaa ja korotettua ansio-osaa ehdotetaan maksettavaksi kolmella eri perusteella, ehdotetaan lain 6 lukuun lisättäväksi uusi 3 e §, jossa säädettäisiin siitä, missä järjestyksessä eri etuuksia tulisi maksettavaksi.

5 §. Työ- ja virkasuhteesta johtuvat rajoitukset. Pykälän 2 kohtaa esitetään muutetta-

vaksi siten, että henkilöllä ei olisi oikeutta työttömyysetuuteen siltä ajalta, jolta hänellä on oikeus saada kokoaikatyön palkkaan perustuvaa vuosiloma-ajan palkkaa. Oikeuskäytännössä on voimassa olevan lain säännöstä tulkittu niin, että jos oikeus vuosilomaan on syntynyt kokoaikatyössä, vuosiloma-ajalta ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Julkisella sektorilla vuosiloma-ajan palkka määräytyy sen työ- tai virkasuhteen palkan perusteella, josta työntekijä jää lomalle. Jos työntekijä jää osa-aikatyöstä vuosilomalle, hänelle maksetaan vuosiloma-ajalta osa-aikatyön palkkaa riippumatta siitä, millaisessa työssä hän on ollut lomanmääräytymisvuoden aikana. Vuosiloma-ajan palkan määrään ei siis ole mitään vaikutusta sillä, millaisesta työstä vuosiloma on ansaittu. Muutoksen tavoitteena on, että kaikilla osa-aikatyötä tekeillä ja osa-aikatyön palkkaa saavilla olisi samanlainen oikeus työttömyysetuuteen vuosiloma-ajalta.

4 luku. Soviteltu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §. Etuuden määrä. Pykälän 3 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan muutettaviksi. Muutokset ovat teknisiä ja johtuvat 6 lukuun ehdotetuista muutoksista. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

6 §. Enimmäisaika. Sovitellun työttömyysetuuden enimmäisaikaa koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi. Pykälän 3 momentissa olevasta laskusäännöstä, joka koskee soviteltuna maksettujen työttömyyspäivärahojen laskemista työttömyyspäivän enimmäisaikaan, säädettäisiin 6 luvun 7 §:ssä.

7 §. Sosiaali-etuuksien vaikutus työttömyysetuuteen. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset kansaneläkelakiin (347/1956) muutetaan viittauksiksi uuteen kansaneläkelakiin (568/2007) ja

vammaistuen osalta viittaukseksi vammaisetuksista annettuun lakiin (570/2007) sekä eläkkeensaajan asumistuen osalta eläkkeensaajan asumistuesta annettuun lakiin (571/2007). Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

5 luku. Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

2 §. Palkansaajan oikeus työttömyyspäivärahaan. Pykälän 1 momentissa on säännökset palkansaajan oikeudesta ansiopäivärahaan. Sen mukaan palkansaajakassan jäsenen on täytettävä työssäoloehto työttömyyskassan jäsenenä ollessaan, jotta hänelle syntyy oikeus ansioon suhteutettuun työttömyyspäivärahaan. Voimassa olevassa laissa työssäoloehdot on kaksi, joista pidempi on 43 viikkoa eli noin kymmenen kuukautta. Kun 3 §:n mukaista työssäoloehdotetaan lyhennettäväksi 34 viikkoon, ehdotetaan vastaavasti lyhennettäväksi aikaa, jonka palkansaajan on oltava työttömyyskassan jäsenenä.

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

3 §. Palkansaajan työssäoloehto. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin palkansaajan työssäoloehdosta, jota ehdotetaan lyhennettäväksi nykyisestä 43 kalenteriviikosta 34 kalenteriviikkoon. Uusi työssäoloehto vastaa voimassaolevan lain 2 momentin mukaista ns. paluuehtoa, jonka perusteella jo aiemmin päivärahaa saaneen työttömyyspäivärahan enimmäisaika alkaa alusta. Tarkastelujakso, jonka aikana työssäoloehdon tulee täytyä, pitenee samalla neljällä kuukaudella 28 kuukauteen. Työssäoloehdon lyhentämisen ja tarkastelujakson pidentämisen seurauksena palkansaajan on nykyistä helpompi hankkia oikeus työttömyyspäivärahaan. Yhteen työssäoloehdoton siirtyminen selkeyttää lakia ja helpottaa sen toimeenpanoa.

Pykälän 2—4 momentissa säädettäisiin tarkastelujakson pidentämisestä. Säännökset vastaavat asiallisesti voimassa olevan pykälän 3 momenttia. Muutoksilla on pyritty selkeyttämään lain sanamuotoa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin niistä tilanteista, joissa henkilö on estynyt olemasta

työmarkkinoilla, ja tähän on olemassa laissa mainittu tai muu hyväksyttävä syy. Muutoksella ei ole tarkoitus muuttuu nykyistä vaikiintunutta soveltamiskäytäntöä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa henkilö on työmarkkinoilla, mutta jotka kuitenkin pidentävät tarkastelujaksoa. Säännös vastaa muutoin voimassa olevaa lakia, mutta pidentäviin syihin on lisätty aika, jona henkilö on 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa. Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukainen työvoimapolitiininen aikuiskoulutus ja omaehtoinen koulutus pidentävät tarkastelujaksoa jo nykyisin, Muutos laajentaisi hyväksyttäviä syitä siten, että tarkastelujaksoa pidentäisi myös aika, jona henkilö on julkisesta työvoimapolvelusta annetun lain mukaisessa työkokeilussa, työelämävalmennuksessa, työharjoittelussa, työ- tai koulutuskokeilussa taikka kuntouttavassa työtoiminnassa. Lisäyksen tavoitteena on kannustaa työttömiä osallistumaan kyseisiin toimenpiteisiin. Kun toimenpiteiden aika pidentää tarkastelujaksoa, ei niihin osallistuminen vaikeuta työssäoloehdon täyttämistä.

Pykälän 4 momentin mukaan tarkastelujaksoa voitaisiin pidentää enintään seitsemän vuotta. Säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

4 §. Palkansaajan työssäoloehdoton luettava työ. Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työssäoloehdoton ei luettaisi myöskään sellaista aikaa, jolta henkilölle on maksettu työ- tai virkaehtosopimuksen perusteella alennettua sairausajan palkkaa. Kun aikaa ei lueta työssäoloehdoton, siltä ajalta maksettua palkkaakaan ei oteta huomioon palkanmäärityksessä.

Pääosin sairausajan palkanmaksusta on sovittu työ- ja virkaehtosopimuksilla. Esimerkiksi kuntien yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen mukaan työntekijällä on oikeus saada sairausajalta varsinainen palkkansa 60 kalenteripäivän ajalta, sen jälkeen kaksi kolmasosaa varsinaisesta palkastaan 120 kalenteripäivän ajalta. Lisäksi voidaan harkinnan perusteella maksaa enintään kaksi kolmasosaa varsinaisesta palkasta enintään 185 kalenteripäivän ajalta. Jos sairaus johtaa työ- tai virkasuhteen päättymiseen, määrätään työttömyyspäivärahan perusteena oleva palkka

työttömyyttä edeltävältä ajalta, jona henkilö on täyttänyt työssäoloehdon. Kun säännöstä muutetaan niin, ettei alennettu sairausajan palkka kerrytä työssäoloehdotusta, tulee työttömyyspäiväraha määriteltäväksi ajalta, jolta työntekijälle on maksettu hänen normaalia palkkaansa.

5 §. *Palkansaajalle hyväksi luettavat vakuutuskaudet.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yrittäjäkassan jäsen voisi saada hyväkseen enintään 10 viikkoa työskentelyaikaa ja vakuutettunaoloaikaa tilanteessa, jossa hän ryhtyy palkansaajaksi ja siirtyy palkansaajakassan jäseneksi. Aika lyhenisi viikolla, koska palkansaajan työssäoloehto lyhenee 43 viikosta 34 viikkoon.

6 §. *Yrittäjän oikeus työttömyyspäivärahaan.* Pykälän 1 momentissa säädetään yrittäjän oikeudesta ansiopäivärahaan. Yrittäjän työssäoloehdotusta ehdotetaan lyhennettäväksi 24 kuukaudesta 18 kuukauteen. Tämän vuoksi ehdotetaan vakuutettunaoloaikaa lyhennettäväksi vastaavasti 18 kuukauteen 24 kuukaudesta.

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

7 §. *Yrittäjän työssäoloehto.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yrittäjän työssäoloehdon täyttymisestä. Työssäoloehdon täyttymiseen vaadittavaa työskentelyaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi 24 kuukaudesta 18 kuukauteen. Tämä vastaa palkansaajan työssäoloehdotusta muutosta. Yrittäjien työssäoloehdon täyttymisen ehdot ovat erilaiset riippuen siitä, onko kysymyksessä työssäoloehdon täyttäminen ensimmäistä kertaa vai työssäoloehdon täyttäminen uudelleen päivärahakauden aikana. Työssäoloehdotusta kerryttävät kaikki työskentelyjaksot, kun tarkastellaan työssäoloehdon täyttymistä ensimmäistä kertaa. Kun kyseessä on työssäoloehdon täyttäminen uudelleen päivärahakauden aikana, luetaan tähän työssäoloehdoton vain vähintään 12 kuukautta kestävät työskentelyjaksot. Kun työssäoloehdotusta lyhennettäväksi 18 kuukauteen, on työssäoloehdoton luettavaa työskentelyjakson pituutta lyhennettävä, jotta säännöksellä olisi käytännössä merkitystä. Säännösten selkeyttämiseksi ehdotetaan, että yrittäjän työssäoloehto täytyisi samalla tavalla riippumatta

siitä, onko yrittäjälle jo maksettu työttömyyspäiväraha vai ei. Yrittäjän työssäoloehdoton kelpaa pääsääntöisesti vain sellainen työ, joka on vakuutettu yrittäjän eläkelain (1272/2006) tai maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) mukaisesti. Yrittäjien eläkelakien piiriin voi kuulua vain vähintään neljä kuukautta kestänyt yritystoiminta. Yrittäjien työttömyysturvan piirissä ovat myös yrityksen osaomistajat, jotka on vakuutettu työntekijän eläkelain (395/2006) mukaisesti. Heillä voi olla tämän vuoksi neljää kuukautta lyhyempiä työskentelyjaksoja. Yrittäjien eläkelakien mukaisesti ehdotetaan, että yrittäjän työssäoloehdoton luettaisiin vähintään neljä kuukautta kestäneet työskentelyjaksot. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2—4 momentin tarkastelujakson pidentämistä koskeviin säännöksiin on tehty vastaava rakenteellinen muutos kuin palkansaajan työssäoloehdon pidentämistä koskeviin säännöksiin. Säännökset vastaavat voimassa olevaa lakia sillä poikkeuksella, että tarkastelujaksoa pidentäisi myös aika, jona henkilö on julkisesta työvoimapaikasta annetun lain mukaisessa työkokeilussa, työelämävalmennuksessa, työharjoittelussa, työ- tai koulutuskokeilussa taikka kuntouttavassa työtoiminnassa.

10 §. *Työssäoloehdon voimassaolo.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin työmarkkinoilta poissaolon vaikutuksesta työttömyyspäiväoikeuteen. Jos henkilö olisi poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli kuusi kuukautta, hänelle ei myönnettä työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen työssäoloehdon. Säännös vastaa voimassa olevan lain 5 luvun 10 §:n 1 momenttia. Uutta säännöksessä olisi se, että säännös koskisi palkansaajakassan jäsenen lisäksi yrittäjäkassan jäseniä sekä niitä, jotka eivät ole kassan jäseniä.

Työttömyysturvan menettämisen uhkan tarkoituksena on, että työttömäksi jääneet hakeutuisivat mahdollisimman nopeasti uuteen työhön tai sen puuttuessa työllistymistä edistäviin palveluihin. Toisaalta pitkäaikainen poissaolo työmarkkinoilta vaikeuttaa työttömäksi jääneen työllistymismahdollisuuksia. Tästä syystä ei ole perusteita sille, että hyväksyttävän poissaolon enimmäisaika vaihtelisi sen mukaan, onko henkilö yrittäjä

vai palkansaaja tai kuuluuko hän työttömyyskassaan. Ehdotettu muutos samalla selkeyttää lakia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, milloin henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla ja milloin hänellä katsotaan olleen poissaololle hyväksyttävä syy. Säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, miten pitkään työttömyyskassan jäsen voi työskennellä yrittäjänä ja säilyttää oikeutensa palkansaajakassan työttömyyspäivärahaan. Säännös vastaa voimassa olevan lain 3 §:n 4 momenttia, jonka mukaan palkansaaja voi työskennellä yrittäjänä enintään 18 kuukautta menettämättä oikeuttaan palkansaajan työttömyyspäivärahaan. Koska yrittäjän työssäoloehto ehdotetaan lyhennettäväksi 18 kuukauteen, on mahdollista, että henkilö täyttää yrittäjän työssäoloehdon jo ennen kuin on toiminut yrittäjänä 18 kuukautta. Tällöin hän voisi samanaikaisesti täyttää sekä yrittäjän työssäoloehdon että palkansaajan työssäoloehdon. Tästä syystä ehdotetaan, että henkilölle, joka on täyttänyt yrittäjäkassan jäsenenä yrittäjän työssäoloehdon, menettäisi oikeutensa palkansaajan työttömyyspäivärahaan. Palkansaajan työssäoloehdon menettäneellä työssäoloehdon tarkastelujakso alkaisi siitä, kun hän yritystoiminnan jälkeen on menee työhön.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin palkansaajia vastaavasti siitä, miten yrittäjäkassan jäsenenä hankittu työssäoloehto ja sitä kautta oikeus yrittäjän työttömyyspäivärahaan päättyy. Yrittäjän yrittäjäkassassa hankkima työssäoloehto päättyisi viimeistään silloin, kun hän täyttää palkansaajan jäsenenä palkansaajan työssäoloehdon. Yrittäjän työssäoloehdon tarkastelujakso alkaisi siitä, kun hän uudelleen liittyy yrittäjäkassaan. Yrittäjän työssäoloehdoton ei siis voitaisi lukea yrittäjäoloaika ajalta ennen palkansaajan työssäoloehdon täyttymistä.

10 a §. Palkansaajan ja yrittäjän jälkisuojat. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 a §, jossa säädettäisiin siitä, miten työttömyyspäivärahaoikeus määräytyy palkansaajakassan jäsenen siirtyessä yrittäjäkassaan ja yrittäjäkassan jäsenen palkansaajakassan jäseneksi. Ehdotettu muutos selkeyttää jälkisuojaa koskevia säännöksiä ja helpottaa

siirtymistä palkansaajasta yrittäjäksi tai yrittäjästä palkansaajaksi.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin palkansaajan jälkisuojasta ja 2 momentissa yrittäjän jälkisuojasta. Säännöksissä olisi periaatteena se, että henkilö säilyttää sen oikeuden työttömyysetuuteen, joka hänellä olisi ollut, ellei hän olisi vaihtanut työttömyyskassaa. Nämä oikeudet lakkaisivat vasta sitten, kun hän hankkii uudessa kassassa oikeuden työttömyyspäivärahaan täyttämällä työssäoloehdon. Jos esimerkiksi palkansaajakassasta yrittäjäkassaan siirtynyt jäisi työttömäksi ennen kuin hän on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon, hänellä olisi oikeus työttömyyspäivärahaan, joka hänelle olisi maksettu, jos hän olisi jäänyt työttömäksi palkansaajakassan jäsenenä ollessaan. Jos hän täyttää palkansaajan työssäoloehdon eikä ole ollut yrittäjänä 18 kuukautta, hänellä on oikeus palkansaajakassan työttömyyspäivärahaan. Tämä oikeus hänellä on siinäkin tapauksessa, että hän siirtyy palkansaajakassasta yrittäjäkassaan ja takaisin palkansaajakassaan. Jos hänelle on maksettu työttömyyspäivärahaa palkansaajakassassa, hänelle maksetaan ne päivät, jotka hänellä on jäljellä työttömyyspäivärahan enimmäisajasta. Koska kyseessä on palkansaajan työttömyyspäiväraha, maksetaan siihen palkansaajan päivärahaan kuuluvat korotukset. Vastaavasti yrittäjäkassasta palkansaajakassaan siirtynyt säilyttää sen oikeuden, mikä hänellä olisi ollut, jos hän olisi jäänyt yrittäjäkassan jäseneksi. Hän siis säilyttäisi hankkimansa työssäoloehdon siihen asti, kunnes hän täyttää palkansaajan työssäoloehdon.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että jälkisuojasäännöksiä sovellettaisiin vain, jos siirtyminen työttömyyskassasta toiseen tapahtuu kuukauden kuluessa siitä, kun jäsenyys on päättynyt toisessa työttömyyskassassa. Ehdotettu säännös koskisi palkansaajakassan jäsenen siirtymistä yrittäjäkassaan ja yrittäjäkassan jäsenen siirtymistä palkansaajakassaan. Säännös vastaisi 5 luvun 5 §:n 1 momentin ja 8 §:n 1 momentin säännöksiä, joissa säädetään vakuutuskausien hyväksymisestä palkansaajakassan jäsenen siirtyessä toiseen palkansaajakassaan ja yrittäjäkassan jäsenen toiseen yrittäjäkassaan. Nykyisen lain mukaan oikeus yrittäjäkassan päivära-

haan päättyy sen jälkeen, kun henkilö on ollut palkansaajakassan jäsen 32 viikkoa. Lain selkeyttämiseksi tästä luovuttaisiin. Yrittäjällä on taloudelliset kannusteet siihen, että hän siirtyy palkansaajakassan jäseneksi aloittaessaan pitempiaikaiset palkkatyön. Tämän vuoksi ei tarvita erillistä aikaa, jonka yrittäjän työssäoloehto on voimassa.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan, että työttömyyspäivärahan myöntäisi ja maksaisi se työttömyyskassa, jossa henkilö on jäsenenä. Tämä vastaa voimassa olevaa lakia, mutta siitä ei ole laissa nimenomaista säännöstä. Säännös koskisi konkreettista maksamista, ja on ohjeena työttömyyspäivärahan hakijalle. Erikseen on säädetty siitä, että miten jälkisuojan perusteella maksettavat työttömyyspäivärahat rahoitetaan.

13 §. Omavastuu-aika. Pykälän 1 momentissa on omavastuu-aikaa koskeva pääsääntö, jonka mukaan omavastuu-aika kuluu aikana, jona henkilö on työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Omavastuuajan yhtenä tarkoituksena on vähentää hallinnollista työtä, jota syntyisi lyhyiden työttömyysjaksojen korvaamisesta. Vasta kun työttömyyttä olisi kertynyt seitsemää täyttä työpäivää vastaava aika kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana, alkaisi oikeus työttömyyspäivärahaan. Omavastuu-aika asetettaisiin kerran työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti. Säännös vastaa tältä osin voimassa olevaa lakia. Säännöksestä ehdotetaan poistettavaksi viittaukset koulutuspäivärahaan 1 luvun 2 §:n kohdalla esitetyillä perusteilla.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että omavastuu-aikaa luettaisiin myös ne päivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta 10 luvun säännösten perusteella. Ehdotus liittyy työllistymistä edistävien palvelujen määrittelyyn ja niiden ajalta maksettavien etuuksien yhdenmukaistamiseen. Nykyisin työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettavassa koulutustuessa ei ole omavastuu-aikaa, omaehtoisen koulutuksen ajalta maksettavassa koulutuspäivärahasa on omavastuu-aika, mutta se kuluu koulutuksen aikana. Työmarkkinatukea voidaan maksaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta omavastuuajan estämättä. Nämä erilaiset käytännöt siis yhdenmukaistettaisiin ehdotetulla tavalla.

Työttömyysturvalain 10 luvun 2 §:ssä ehdotetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaksi työttömyysetuutta omavastuuajan estämättä. Omavastuun periaatteeseen sopii huonosti, että esimerkiksi pitkän koulutuksen jälkeen asetettaisiin omavastuu-aika. Jos omavastuu-aika kuluu sinäkin aikana, kun henkilö on työllistymistä edistävissä palveluissa, se osaltaan kannustaa osallistumaan niihin. Työllistymistä edistävästä palveluista sovitaan yleensä työnhakijan ja työvoima- ja elinkeinotoimiston yhdessä tekemässä työllistymissuunnitelmassa, mikä estää mahdolliset omavastuuseen liittyvät keinotteluyritykset. Säännöksessä olevat viittaukset koulutuspäivärahaan ehdotetaan poistettavaksi 1 luvun 2 §:n kohdalla esitetyillä perusteilla. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

6 luku. Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

1 §. Työttömyyspäivärahan määrä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin peruspäivärahan määrästä. Voimassa olevan lain 1 momentti ehdotetaan jaettavaksi kahdeksi eri momentiksi, koska peruspäivärahan määrään viitataan muualla lainsäädännössä. Kun peruspäivärahan määrä ilman korotusosaa ja muutosturvallisää on omassa momentissa, selkeyttää se viittaussäännösten tulkintaa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan työllistymisohjelmallisä – nimisen etuuden muuttamista muutosturvallisäksi. Ehdotettu muutos johtuu siitä, että ansioturvassa työllistymisohjelmallisä on harhaanjohtava, koska kyseessä ei ole lisä, joka maksettaisiin perusetuuden lisäksi, vaan ansio-osan suuruus on työllistymisohjelmallisässä korkeampi kuin normaalissa päivärahassa tai korotetussa ansio-osassa. Koska muutos tehdään ansio-päivärahaa, on se johdonmukaisuuden vuoksi tehtävä myös peruspäivärahaan.

Pykälän 3 momentti vastaa voimassa olevan lain 2 momenttia ja siihen on tehty vain tekninen muutos.

Pykälän 4 momentti vastaa voimassa olevan lain 3 momenttia.

2 §. *Ansiopäivärahan ansio-osa, korotettu ansio-osa ja muutosturvan ansio-osa.* Työttömyyspäivärahan ansio-osan laskentakavassa on ns. taitekohta, jonka ylimenevästä osasta ansio-osa on pienempi kuin taitekohdan alle jäävästä palkasta. Pykälän 1—3 momentissa olevaa taitekohtaa ehdotetaan nostettavaksi 90-kertaisen perusosan määräästä 105-kertaiseen perusosan määrään.

Pykälän 2 momentin mukaisen korotetun ansio-osan määrää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ansio-osa olisi 57,5 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa olisi suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa olisi tämän rajan ylittävältä osalta 35 prosenttia.

Muutoin 1—4 momentti vastaa voimassa olevaan lakia.

3 §. *Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työttömyyden alkaessa.* Lakiehdotuksessa esitetään, että korotettua ansio-osaa maksettaisiin kolmessa eri tilanteessa: työttömyyden alkaessa, pitkän työuran päätyttyä ja aktiivitoimenpiteiden ajalta. Kustakin näistä eri tilanteesta säädettäisiin omilla pykälissään.

Pykälän 1 momentin mukaan korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksettaisiin työttömyyspäivärahaikauden 500 päivän enimmäisaikana yhteensä enintään 20 päivältä työnhakijalle, joka on ollut työssä yhteensä vähintään kolme vuotta ennen työttömyyspäiväraha-oikeuden alkamista. Kolmen vuoden työhistoria laskettaisiin pääosin samalla tavalla kuin se lasketaan nykyisin tutkittaessa henkilön oikeutta työllistymisohjelmaan. Työssäolovaatimuksen täyttää, kun on ollut työsuhteessa yhteensä vähintään kolme vuotta yhden tai useamman työnantajan palveluksessa. Työsuhteen kestolle tai työajalla työsuhteen aikana ei ole asetettu mitään edellytystä. Työssäoluedellytykseen voidaan lukea vain työ- tai virkasuhteessa tehty työ, ei sen sijaan YEL- tai MYEL-vakuutettua työtä.

Koska kyseessä on lyhytaikainen etuus, työssäoloaika selvittämisessä tulisi pyrkiä siihen, ettei se tarpeettomasti viivästyä hakemuksen käsittelyä. Työssäoloaika voidaan selvittää työtodistuksilla tai muulla työnantajan laatimalla luotettavalla selvityksellä. Näiden sijaan voidaan käyttää työssäoloajan selvittämiseen myös esimerkiksi eläketurva-

keskuksen rekisteritietoja. Niissä kassoissa, joissa on käytössä prosenttiperusteinen jäsenmaksu, voidaan työssäoloaika selvittämiseen käyttää myös jäsenmaksurekisteriä. Jos maksutiedoista voidaan päätellä työskentelyn kesto luotettavasti, tämä on riittävä tieto korotetun ansio-osan maksamiseen. Työskentelyyn rinnasteisia aikoja ei voida ottaa huomioon laskettaessa oikeutta korotettuun ansio-osaan. Toisaalta erilaisista vapaista, esimerkiksi perhevapaista johtuvat työstä poissaolot luetaan työssäolovaatimukseen, jos henkilöllä on sinä aikana voimassa oleva työsuhte.

Kolmen vuoden työhistorian tulee täytyä silloin, kun 500 päivän enimmäiskausi alkaa. Jos kolmen vuoden työhistoria täytyy myöhemmin päivärahakauden kuluessa, oikeus korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan ei alkaisi ennen kuin työssäoloaika täytyy ja 500 päivän enimmäisaika alkaa alusta.

Eri perusteiden maksettavien korotusosien keskinäisestä etusijajärjestyksestä säädettäisiin 3 e §:ssä.

Vaikka 20 päivältä maksettava korotusosa ja korotettu ansio-osa ovat periaatteessa tarkoitettuja työttömyyden alkuun, voidaan ne maksaa myöhemminkin, jos työnhakija on työllistymissuunnitelman mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa ja saa tällä perusteella korotusosaa tai korotettua ansio-osaa. Tavoitteena tällä on se, ettei työttömyysetuuksien määrää vähennä se, että työtön hakeutuu 20 ensimmäisen työttömyyspäivärahapäivän aikana aktiivitoimenpiteisiin.

Jos työnhakija työttömäksi jäädessään täyttää 3 a §:n mukaiset pitkään työuraan perustuvat korotusosan tai korotetun ansio-osan maksamisen edellytykset, hänellä ei olisi työttömäksi jäädessään oikeutta tämän pykälän mukaiseen korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan. Tämä säännös koskee sen työttömyysjakson alkamisesta, jonka alussa työnhakija täyttää 3 a §:ssä säädetyt korotusosan ja korotusosan saamisen edellytykset eli kun hän on menettänyt työn tuotannollisista tai taloudellisista syistä ja hänellä on ollut työssäoloaika vähintään 20 vuotta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, milloin 3 a §:n perusteella ansio-osaan oikeutetulla syntyisi oikeus 3 §:n mukaiseen koro-

tusosaan tai korotettuun ansio-osaan. Tämä oikeus syntyisi sen jälkeen, kun työttömälle on maksettu vähintään yhdeltä päivältä korotusosaa tai korotettua ansio-osaa 3 a §:n perusteella ja hän tämän jälkeen on täyttänyt uudelleen palkansaajan työssäoloehdon.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, milloin henkilölle syntyy oikeus saada uudelleen 20 päivältä korotusosaa tai korotettua ansio-osaa. Säännöksen mukaan korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen aloitettaisiin aina alusta, kun henkilö täyttää palkansaajan työssäoloehdon.

3 a §. *Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen pitkän työuran päätyttyä.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 3 §:ää ja siihen on tehty pääosin teknisiä muutoksia. Pykälän 4 momentissa on säädetty enimmäisajasta, jolta korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan tämän pykälän perusteella. Tätä enimmäisaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi 150:stä 100 päivään.

3 b §. *Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.* Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta vastaa muutosturvan muutosturvalisää. Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksettaisiin samojen toimenpiteiden ajalta ja samojen periaatteiden mukaisesti. Erona olisi vain se, että etuuden taso olisi hieman matalampi. Toisaalta korotusosan tai korotetun ansio-osan saamiseksi ei edellytetäisi tietyn mittaista työhistoriaa eikä työsuhteen päättymisellä olisi merkitystä. Etuuden tarkoituksena on kannustaa ja palkita työnhakijan osallistumista työllistymistä edistäviin palveluihin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavan korotusosan tai korotetun ansio-osan enimmäisajasta, joka olisi 200 päivää työttömyyspäivärahakauden 500 päivän enimmäisaikana. Enimmäisaika tarkoittaa 3 b §:n perusteella maksettavan korotusosan ja korotetun ansio-osan enimmäisaikaa. Työnhakija voi esimerkiksi kaksi vuotta kestävä koulutuksen aikana saada korotusosaa tai korotettua ansio-osaa yhteensä enintään 319 päivän ajalta. Näin käy siinä tapauksessa, että hänellä pitkän työuran perusteella oikeus korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan 100 päi-

vältä, josta hän ehtii käyttää päivän. Kun hän tämän jälkeen täyttää työssäoloehdon, hänelle syntyy oikeus 20 päivään työttömyyden alkaessa, 200 päivään työllistymistä edistävien palvelujen ajalta ja hänellä on 100 päivää jäljellä 99 päivää.

Enimmäisajan laskeminen aloitettaisiin alusta, kun henkilö täyttää uudelleen työssäoloehdon. Koska työllistymistä edistävien toimenpiteiden ajalta maksettavaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa maksettaisiin myös yrittäjille, myös yrittäjän työssäoloehdon täyttymisellä syntyisi uudelleen oikeus saada korotusosaa tai korotettua ansio-osaa aktiivitoimenpiteiden ajalta.

3 c §. *Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen edellytykset.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 c §. Pykälä vastaa pääosin sisällöltään voimassa olevaa lakia. Pykälään on tehty teknisiä muutoksia, jotka johtuvat työllistymisohjelmallisesta muuttamisesta muutosturvalisäksi ja muutosturvan ansio-osaksi sekä julkisesta työvoimapalvelusta annettuun lakiin ehdotetuista muutoksista.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, kenellä on oikeus muutosturvalisään tai muutosturvan ansio-osaan. Säännös vastaa asiallisesti voimassa olevaa lakia. Säännöksessä on otettu huomioon julkisesta työvoimapalvelusta annettuun lakiin ehdotetut muutokset.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, milloin työllistymistä edistävien palvelujen ajalta työnhakijalla on oikeus muutosturvalisään tai muutosturvan ansio-osaan. Työllistymistä edistävät toimenpiteet, joiden ajalta maksetaan muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa, laajenisivat nykyisestä. Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksettaisiin työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Muutosturvaan kuuluvat palvelut olisivat samat kuin lain 10 luvussa määritellyt työllistymistä edistävät palvelut. Muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa ei käytännössä maksettaisi kaikkien näiden toimenpiteiden ajalta, koska osaan näistä palveluista ohjataan vain työmarkkinatuen saajia. Muutosturvalisään ja muutosturvan ansio-osaan oikeuttavia palveluja olisivat käytännössä julkisesta työvoimapalvelusta

annetun lain 6 ja 9 luvussa tarkoitettu koulutus, julkisesta työvoimapaivalvelusta annetun lain 8 luvussa tarkoitettu työkokeilu ja työelämävalmennus sekä kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukainen kuntouttava työtoiminta. Aiemmin muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa ei ole maksettu omaehtoisen koulutuksen ajalta, eikä myöskään kuntouttavan työtoiminnan tai julkisesta työvoimapaivalvelusta annetun lain 8 §:n mukaisten työelämävalmennuksen ja työkokeilun ajalta. Kuten aiemminkin muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksettaisiin myös muutosturvan piiriin kuuluvien palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää. Sen sijaan työnhakuun liittyvän valmennuksen ajalta ei maksettaisi enää korotettua etuutta. Myöskään omatoimisen työnhaun ajalta ei maksettaisi muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa. Voimassa olevan lain mukaan on voitu maksaa korotettua etuutta enintään 20 työllistymissuunnitelmaan merkityltä omatoimiseen työhakuun käytetyltä päivältä. Muutos korostaa työttömyysturvan vastikkeellisuutta.

Pykälän 3 momentti vastaa voimassa olevan lain 6 luvun 3 a §:n 3 momenttia.

3 d §. *Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen enimmäisaika.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 d §. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksettaisiin yhteensä enintään 200 päivältä. Enimmäisaika pitenisä siten 15 päivällä.

Pykälän 2 momentti vasta voimassa olevaa lakia ja siihen on tehty vain aiemmin ehdotetuista muutoksista johtuvia teknisiä muutoksia.

3 e §. *Korotus-osien ja korotettujen ansio-osien sekä muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisjärjestys.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 e §, jossa säädettäisiin erilaisten korotusosien suhteesta toisiinsa ja siitä, missä järjestyksessä niitä maksetaan. Keskeisenä tavoitteena on pyrkiä siihen, ettei etuusjärjestelmään synny sellaisia tilanteita, jotka aiheuttaisivat työttömyyden pitkittymistä. Työllistyminen tai työllistymistä edistävään palveluun osallistuminen ei saa aiheuttaa etuuden vähentymistä siihen verrattuna, että henkilö on pelkästään työnhakijana.

Pykälän 1 momentin mukaan korotusosaa tai korotettua ansio-osaa ei maksettaisi työnhakijalla, jolla on oikeus muutosturvalisään tai muutosturvan ansio-osaan. Tämä tarkoittaa niitä tilanteita, joissa hakijalle maksetaan muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa 3 c §:n perusteella. Niiltä ajoilta, joina työnhakija ei ole aktiivitoimenpiteissä, hänelle voidaan maksaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa 3 (työttömyyden alkaessa) tai 3 a §:n (pitkän työuran päätyttyä) perusteella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa enimmäisajan saaneella ei olisi oikeutta saada tämän jälkeenkään aktiivitoimenpiteiden ajalta korotusosaa tai korotettua ansio-osaa saman työttömyyspäivärahan 500 enimmäisajan kuluessa. Työnhakijan ei siis ole mahdollista saada saman enimmäisajan kuluessa 200 päivää muutosturvan ansio-osaa ja sen jälkeen 200 päivää korotettua ansio-osaa aktiivitoimenpiteiden ajalta. Muutosturvalisä ja muutosturvan ansio-osa ovat siis vaihtoehtoisia etuuksia työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaan korotusosaan ja korotettuun ansio-osaan nähden.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin eri perusteiden maksettavien korotusosien ja korotettujen ansio-osien etusijajärjestyksestä. Ensimmäisessä maksettaisiin aktiivitoimenpiteiden ajalta maksettavaa korotusosaa ja korotettua ansio-osaa. Jos työnhakija ei ole aktiivitoimenpiteessä, hänelle maksettaisiin työttömyyden alkaessa maksettavaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa. Jos työnhakijalla olisi oikeus pitkän työuran perusteella maksettavaan korotusosaan ja korotettuun ansio-osaan, tätä maksettaisiin vasta sitten, kun hänellä ei olisi oikeutta saada muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa taikka korotus tai korotettua ansio-osaa muulla perusteella.

5 §. *Yrittäjän ansio-päivärahan perusteena oleva työtulo.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yrittäjän päivärahan perusteena olevan työtulon määrittämisestä. Aikaa, jolta työtulo määrätään, ehdotetaan lyhennettäväksi 24 kuukaudesta 18 kuukauteen. Muutos johtuu siitä, että myös yrittäjän työssäoloa ehdotetaan lyhennettäväksi 24 kuukaudesta 18 kuukauteen.

Pykälän 2 momentin viittauksia ehdotetaan

muutettavaksi siten, että yrittäjän työttömyyspäivärahaan voi kuulua myös työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 2 momentin mukainen korotettu ansio-osa. Korotettua ansio-osaa maksettaisiin 3 b §:n mukaisesti aktiivitoimenpiteiden ajalta.

5 a §. *Yrittäjän oikeus korotettuun ansio-osaan.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 a §, jossa säädettäisiin yrittäjäkassan jäsenen oikeudesta saada korotettua ansio-osaa. Yrittäjän ansio-päivärahaan oikeutetulle yrittäjälle maksettaisiin ansio-osaa aktiivitoimenpiteiden ajalta siten kuin 3 b §:ssä säädetään. Tämä olisi ainoa tilanne, kun yrittäjäkassan jäsenelle maksettaisiin korotettua ansio-osaa. Korotettua ansio-osaa ei siten maksettaisi työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä, josta säädetään 3 §:ssä. Yrittäjän ansiopäivärahaan oikeutetulla ei olisi myöskään oikeutta korotusosaan, jos korotettua ansio-osaa ei jää maksettavaksi työtulon vähäisyyden vuoksi. Tämä vastaa palkansaajiin sovellettavia säännöksiä.

7 §. *Päivärahakauden enimmäisaika.* Pykälän 1 momenttiin on tehty tekninen muutos, joka johtuu koulutuspäiväraha -nimisen etuuden poistumisesta. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälä 2 momentissa säädettäisiin siitä, miten soviteltuna työttömyyspäivärahana maksettu määrä otetaan huomioon enimmäisaikaa laskettaessa. Säännös on samansisältöinen kuin voimassa olevan lain 4 luvun 6 §:n 3 momentti.

8 §. *Päivärahakauden alkaminen alusta.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siinä, millä edellytyksillä työttömyyspäivärahakausi alkaa alusta. Yrittäjien työssäoloehtoon luetaan päivärahakauden aikana vain vähintään 12 kuukautta kestävät työskentelyjaksot. Edellä 5 luvun 7 §:n kohdalla esitetyillä perusteilla vaatimus vähintään 12 kuukauden työskentelyjaksoista ehdotetaan poistettavaksi. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että nykyinen 12 kuukauden työskentelyjaksovaatimus lyhenee neljään kuukauteen.

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin niiden henkilöiden palkanmäärittelystä, jotka on työllistetty työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 7 §:n 4 momentin mukaisen velvoit-

teen perusteella. Säännöksen mukaan työttömyyspäivärahan perusteena olevaa palkkaa ei määrättäisi uudelleen, ellei uusien tulotietojen perusteella määrätty palkka ole aiemmin määrättyä palkkaa suurempi. Säännöksen tavoitteena on estää se, ettei niiden henkilöiden toimeentulo heikkene, jotka eivät lisäpäiväraha-oikeuden ikärajan noston vuoksi tule oikeutetuiksi lisäpäiviin. Kun kunta työllistää heidät, palkka jää usein työntekijöiden aiempaa palkkatasoa alemmaksi ja sitä myötä työttömyyspäivärahan taso laskee.

9 §. *Lisäpäiväoikeus.* Pykälässä säädetään siitä, kenellä on oikeus työttömyyspäivärahan lisäpäiviin. Pykälän 1 momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vuosina 1950—1954 syntyneiden oikeudesta lisäpäiviin. Voimassa olevan lain mukaan oikeus lisäpäiviin on vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneellä työnhakijalla, jos on hän täyttänyt 59 vuotta ennen päivärahana enimmäisajan päättymistä. Koska tätä ns. eläkeputken alarajaa korotetaan vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneillä, säännökseen on tehtävä tätä vastaava rajausta. Säännökseen on tehty lisäksi teknisiä muutoksia. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin vuonna 1955 ja sen jälkeen syntyneiden lisäpäiväoikeudesta. Heidän kohdallaan lisäpäiväoikeus syntyisi, jos he täyttävät 60 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä. Tämä merkitsisi sitä, että ns. eläkeputki nousisi heidän kohdallaan noin 57 vuodesta ja yhdestä kuukaudesta 58 vuoteen ja yhteen kuukauteen.

10 §. *Ansio-päivärahan korotettu määrä lisäpäiviltä.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska 2 §:ssä ehdotetun taitekohdan korotuksen jälkeen uusi työttömyyspäivärahan taso on korkeampi kuin nykyinen 10 §:n mukainen ansiopäivärahan korotettu määrä lisäpäiviltä. Tämän vuoksi säännös on tarpeeton.

7 luku. Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

Työttömyysturvalain työmarkkinatuen saamisen ehtoja ja määrää koskevat säännökset ehdotetaan koottavaksi 7 lukuun. Kun työllistymistä edistävistä palveluista säädet-

täisiin lain 10 luvussa, siirtyisi lähes puolet nykyisin pelkästään työmarkkinatukea koskevista säännöksistä yleisiksi säännöksiksi, joita sovellettaisiin kaikkiin työttömyys-etuuksiin. Nykyisin työmarkkinatukea koskevia säännöksiä on 7—9 luvussa. Voimassa olevan lain 7 luvussa ovat työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset, 8 luvussa on säädetty työmarkkinatuen erityisistä työvoimapolitiittisista rajoituksista ja 9 luvussa työmarkkinatuen määrästä ja kestosta. Lain selkeyden kannalta on perusteltua, että työmarkkinatukea koskevat 7 luvun yleiset säännökset sekä 9 luvun työmarkkinatuen määrää ja kestoja koskevat säännökset kootaisiin yhteen lukuun.

1 §. Oikeus työmarkkinatukeen. Pykälässä säädettäisiin niistä yleisistä edellytyksistä, joiden täytyessä työmarkkinatukea voitaisiin maksaa.

Pykälän 1 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 7 luvun 1 §:n 1 momenttia ja 2 momentti vastaa voimassa olevan lain 7 luvun 1 §:n 4 momenttia.

Voimassa olevan lain 1 §:n 2 momentin työvoimapolitiittisia toimenpiteitä koskevat säännökset sisältyvät ehdotettuun 10 lukuun ja 1 §:n 3 momentin matka-avustusta koskevat säännökset on yhdistetty 7 luvun 3 §:n säännöksiin.

2 §. Oikeus työmarkkinatukeen kotoutumistukena. Säännös vastaa sisällöllisesti voimassa olevan lain 7 luvun 4 §:ää.

Pykälän 1 momentin mukaan maahanmuuttajalla on oikeus työmarkkinatukeen vain kotoutumistukena maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemistä seuraavan kolmen vuoden aikana. Tämä vastaa asiallisesti voimassa olevaa lakia ja perustuu maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) 12 § 3 momenttiin.

Kotoutumistuen maksamisen edellytyksenä on, että henkilöllä on voimassa oleva maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 10 §:ssä tarkoitettu kotoutumissuunnitelma. Kotoutumissuunnitelman noudattamisesta säädettäisiin julkisesta työvoimapolitiittisesta palvelusta annettussa laissa ja työttömyysturvalain 2 luvussa. Kotouttamissuunnitelmassa sovittujen palve-

lujen ajalta maksettavista etuuksista säädettäisiin 10 luvussa.

3 §. Oikeus työmarkkinatukeen matka-avustuksena. Pykälässä säädettäisiin työmarkkinatuen maksamisesta matka-avustuksena työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle. Työmarkkinatukea voitaisiin myöntää henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kaksi kuukautta kestävänsä kokoaikatyön työssäkäyntialueensa ulkopuolella ja jolle työn vastaanottamisesta aiheutuu huomattavia kustannuksia. Työmarkkinatukeen oikeutettuna pidetään henkilöä, joka saa työmarkkinatukea tai jolle ei makseta työmarkkinatukea 10 luvun 2 §:ssä mainitusta syystä. Työmarkkinatukea maksettaisiin matka-avustuksena, vaikka henkilö ei ole työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Matka-avustusta ei kuitenkaan voitaisi maksaa työsuhteeseen, jonka palkkauskustannuksiin työnantaja saa julkisesta työvoimapolitiittisesta palvelusta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua palkkatukea. Poikkeuksen tästä muodostaisi palkkatuki, joka rahoitetaan julkisesta työvoimapolitiittisesta palvelusta annetun lain 7 luvun 12 a §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

Voimassa olevan pykälän lain 7 luvun 5 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, että matka-avustusta ei myönnetä sellaisen työsuhteen perusteella, joka on alkanut ennen kuin työvoimaviranomainen on antanut avustuksen myöntämistä koskevan työvoimapolitiittisen lausunnon. Säännöstä voidaan pitää kohtuuttomana tilanteissa, joissa työnhakija on hakenut matka-avustusta ajoissa, mutta työ- ja elinkeinotoimisto ei ole antanut työvoimapolitiittista lausuntoa ennen työsuhteen alkamista. Työnhakijan oikeusturvan varmistamiseksi 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että matka-avustus voitaisiin myöntää, jos sitä on haettu ennen työsuhteen alkamista. Muutoin pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia.

4 §. Työmarkkinatuen määrä. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 9 luvun 1 §:ää. Ainoa muutos pykälässä olisi se, että sen 1 momentissa määritettäisiin korotusosan suuruus. Työttömyyspäivärahaa vastaavasti työmarkkinatuen saajalle ehdotetaan maksettavaksi korotusosaa samojen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta, joilta työttömyyspäivärahan saajille maksetaan koro-

tusosaa tai korotettua ansio-osaa taikka muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa.

5 §. *Oikeus työmarkkinatuen korotusosaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.* Pykälässä säädettäisiin työmarkkinatuen korotusosan maksamisesta työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Pykälän 1 momentin mukaan työmarkkinatuen korotusosaan olisi oikeus henkilöllä, joka aloittaessaan työllistymistä edistävän palvelun on saanut työmarkkinatukea enintään 500 päivältä tai enintään 180 päivältä sen jälkeen, kun hänen oikeutensa työttömyyspäivärahaan on päätynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitetun enimmäisajan täyttymisen vuoksi. Ratkaisevaa olisi se, onko 5 §:n 2 momentissa tarkemmin yksilöity työllistymistä edistävä palvelu alkanut ennen edellä mainittujen työmarkkinatukipäivien täyttymistä. Jos työnhakija aloittaa palvelun ennen 500 päivän tai 180 päivän täyttymistä, maksettaisiin hänelle korotusosaa koko palvelun keston ajalta, vaikka palvelun kestäessä mainitut päiväraajat ylittyisivät, kuitenkin enintään 3 momentissa säädetty 200 päivän enimmäisaika.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, mitkä ovat korotusosaan oikeuttavia työllistymistä edistäviä palveluja. Säännös on täysin vastaava kuin työttömyyspäivärahassa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että korotusosaa maksettaisiin yhteensä enintään 200 päivältä. Korotusosan maksaminen aloitettaisiin alusta, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

6 §. *Tarveharkinnassa huomioon otettavat tulot.* **7 §.** *Tarveharkinta.* **8 §.** *Työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa.* **9 §.** *Osittainen työmarkkinatuki.*

Lakiehdotuksen 6—9 § vastaa asiallisesti voimassa olevan lain 9 luvun 3—6 §:ää.

10 §. *Omavastuu aika.* Omavastuu aikaa koskeva 10 § vastaa sisällöllisesti voimassa olevan lain 7 luvun 9 §:ää. Ainoastaan pykälän 3 momenttiin ehdotetaan työttömyyspäivärahaa vastaavasti, että omavastuu aikaan luettaisiin myös ne päivät, joilta henkilölle on maksettu 10 luvun perusteella työmarkkinatukea. Ehdotetun muutoksen perustelut ovat samat kuin 5 luvun 13 §:ssä säädetyn työttömyyspäivärahan omavastuun kohdalla.

11 §. *Työmarkkinatuen kesto.* Pykälä vastaa voimassa olevan lain 9 luvun 7 §:ää.

9 luku. **Työmarkkinatuen määrä ja kesto**

Lain 9 luku esitetään kumottavaksi. Voimassa olevan lain 9 luvussa olevat työmarkkinatuen määrää ja kestoja koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäväksi 7 lukuun.

10 luku. **Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaa etuutta koskevat yleiset säännökset**

Ehdotetussa 10 luvussa säädettäisiin työllistymistä edistävien palveluiden ajalta maksettavan työttömyysetuuden yleisistä edellytyksistä. Luvun säännökset koskisivat sekä työttömyyspäivärahaa että työmarkkinatukea. Voimassa olevassa laissa säädetyistä omaehtoisesta koulutuksesta säädettäisiin julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa. Työttömyysetuuden maksamisesta omaehtoisen opiskelun ajalta säädettäisiin tässä luvussa.

1 §. *Oikeus etuuteen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.* Pykälän 1 momentissa esitetään säädettäväksi yleisestä periaatteesta, jonka mukaan työllistymistä edistäviin palveluihin osallistuvan työnhakijan toimeentulo turvattaisiin työttömyyspäivärahalla tai työmarkkinatuella. Momentti olisi informatiivinen, eikä sen perusteella tehtäisi ratkaisua siitä, onko työnhakijalla oikeutta työttömyysetuuteen työllistymistä edistävän palvelun ajalta.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan määriteltäväksi työllistymistä edistävät palvelut. Momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesti tällaisia palveluita olisivat julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettu työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus ja mainitun lain 9 luvussa tarkoitettu omaehtoinen koulutus. Omaehtoisen koulutuksen katsominen työllistymistä edistäväksi palveluksi perustuu tavoitteeseen asettaa omaehtoisessa koulutuksessa oleva henkilö työttömyysetuuden saamisen suhteessa mahdollisimman pitkälle samaan asemaan kuin työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa oleva.

Muita työllistymistä edistäviä palveluita

olisivat julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu työkokeilu, työelämävalmennus ja työharjoittelu, mainitun lain 6 luvussa tarkoitettu työ- ja koulutuskokeilu, maahanmuuttajien ns. rinnasteiset toimenpiteet sekä kuntouttava työtoiminta.

2 §. *Työttömyysetuuteen oikeutettu.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettaisiin sitä työttömyysetuutta, johon työnhakijalla on oikeus työttömänä ollessaan. Tällä tarkoitettaisiin sitä, maksettaisiinko työnhakijalle ansio- tai peruspäivärahaa vai työmarkkinatukea. Etuuden määrästä sen sijaan säädettäisiin muualla työttömyysturvalaissa. Samalla ehdotettu 1 momentti tarkoittaisi sitä, ettei työnhakijalla olisi oikeutta työttömyysetuuteen työllistymistä edistävän palvelun ajalta, jos hänellä ei olisi oikeutta työttömyysaikaiseen etuuteen. Poikkeuksista säädettäisiin 2 ja 5 §:ssä.

Työttömyysetuutta maksettaisiin muiden edellytysten täytyessä työllistymistä edistävän palvelun ajalta kaikilta päiviltä, myös niiltä kyseiseen ajanjaksoon sisältyviltä päiviltä, joina palvelua ei järjestetä. Esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain perusteella siten, että henkilön tulee osallistua kuntouttavaan työtoimintaan vähintään yhden ja enintään viiden päivän aikana kalenteriviikossa. Yhden päivän aikana kuntouttavan työtoiminnan tulee kestää vähintään neljä tuntia. Kuntouttava työtoiminta on sovittava henkilön työ- ja toimintakyvyn sekä osaamisen mukaan niin, että toiminta on työmarkkinoille pääsyn kannalta mielekästä ja riittävän vaativaa. Ehdotus selkeyttäisi nykyistä epäyhdenmukaista lainsäädäntöä ja tulkintakäytäntöä.

Jos työnhakija olisi poissa palvelusta muusta syystä kuin esimerkiksi arkipyhänsä tai siksi, ettei palvelua järjestetä jonakin päivänä, hänelle ei lähtökohtaisesti maksettaisi työttömyysetuutta työllistymistä edistävän palvelun perusteella. Tästä säädettäisiin 3 §:ssä. Poissaolopäivältä työnhakijalla ei olisi oikeutta työttömyysetuuteen myöskään esimerkiksi työttömyyden perusteella.

Työharjoitteluun osallistuvat työnhakijat ovat aina työmarkkinatukeen oikeutettuja, ja

ehdotettu 1 momentti vastaisi tältä osin yhdessä ehdotetun 1 §:n 2 momentin kanssa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Työkokeiluun sen sijaan voidaan osoittaa sekä työmarkkinatukeen että työttömyyspäivärahaan oikeutettuja työnhakijoita. Työmarkkinatukea saavien työkokeilussa olevien työnhakijoiden osalta ehdotetut säännökset vastaisi voimassa olevaa lainsäädäntöä, mutta työkokeiluun osallistuvien työttömyyspäivärahaa saavien työnhakijoiden osalta säännökset olisivat uusia. Ne vastaisivat kuitenkin vakiintunutta käytäntöä, jonka mukaan työkokeilun ajalta on voitu maksaa työttömyyspäivärahaa, jos työnhakijalla on ollut oikeus työttömyysajalta maksettavaan etuuteen. Ainoa voimassa olevan lain säännös työkokeilun ajalta maksettavasta työttömyyspäivärahasta on koskenut muutosturvan toimintamallin piiriin kuuluville henkilöille maksettavaa työllistymisohjelmallisää.

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaan työelämävalmennukseen voidaan osoittaa sekä työmarkkinatukea että työttömyyspäivärahaa saava työnhakija. Työttömyyspäivärahansaajalle on kuitenkin maksettu työelämävalmennuksen ajalta työllistämistukea eikä työttömyyspäivärahaa. Kun 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa määriteltäisiin, että työelämävalmennus olisi työllistymistä edistävä palvelu, tarkoittaisi tämä yhdessä esitetyn 2 §:n 1 momentin kanssa sitä, että työelämävalmennuksen ajalta maksettaisiin työllistämistuen sijasta työttömyyspäivärahaa. Työnhakijan kannalta tämä johtaisi siihen, ettei hänen tarvitsisi hakea työllistämistukea työ- ja elinkeinotoimistolta aloittaessaan työelämävalmennuksen, vaan hän saisi edelleen päivärahaa joko työttömyyskassalta tai Kansaneläkelaitokselta.

Työllistymistä edistävää palvelua olisi myös julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettu työ- tai koulutuskokeilu. Vajaakuntoisille järjestettävät työ- ja koulutuskokeilut ovat tavoitteiltaan samankaltaisia kuin esimerkiksi työharjoittelu, ja tämän vuoksi olisi perusteltua, että työ- ja koulutuskokeilun ajalta voitaisiin maksaa työttömyysetuutta nimenomaan työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen eikä työttömyyden perusteella.

Voimassa olevan lain 10 luvun mukaista

koulutuspäivärahaa tai julkisesta työvoimapa-
palvelusta annetun lain mukaista koulutustu-
kea saaneen henkilön ei ole etuutta saadak-
seen tarvinnut olla työnhakijana. Ehdotettu
2 momentti sisältäisi kuitenkin kaikkia työl-
listymistä edistäviä palveluita koskevan edel-
lytyksen työnhaun voimassaolosta, jotta työt-
tömyysetuutta voitaisiin maksaa palvelun
ajalta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädet-
täväksi, että työnhakijalla olisi oikeus työt-
tömyysetuuteen työllistymistä edistävien
palveluiden ajalta, vaikka hänelle ei voitaisi
maksaa työttömyysetuutta työttömyysajalta,
jos tämä johtuu korvauksettomasta määrä-
ajasta, työssäolovelvoitteesta, omavastuu-
ajasta, ammatillista koulutusta vailla olevia
nuoria koskevasta 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetus-
ta rajoituksesta, odotusajasta tai tarveharkin-
nasta. Kaikki momentissa mainitut kohdat
koskisivat työmarkkinatukea hakevaa työn-
hakijaa ja momentti vastaisi tältä osin voi-
massa olevan lain 7 luvun 2 §:n 2—6 ja
8 kohtaa. Voimassa olevasta laista poiketen
palvelun ajalta ei sen sijaan voitaisi maksaa
työmarkkinatukea, jos työttömyysaikaisen
työmarkkinatuen maksaminen on estynyt
työmarkkinatukihakemuksen myöhästymisen
tai 4 luvussa tarkoitettujen etuuden sovittelun
tai vähentämisen takia.

Ehdotetun 3 momentin 1—3 kohta voi tulla
sovellettavaksi myös työttömyyspäivärahaan.
Nykyisin ainoastaan työvoimapolitiittisen ai-
kuiskoulutuksen ajalta on voinut saada etuutta
(koulutustukea), korvauksettoman määrä-
ajan, työssäolovelvoitteen ja omavastuuajan
estämättä. Työnhakijoiden kannustamiseksi
osallistumaan työllistymistä edistäviin palve-
luihin olisi kuitenkin perusteltua, että palve-
lun ajalta voitaisiin maksaa työttömyysetuut-
ta näistä esteistä huolimatta.

Omvastuuajan osalta ehdotettu 3 momen-
tin 3 kohta tarkoittaisi käytännössä sitä, että
yhdessä 5 luvun 13 §:ään ja 7 luvun 9 §:ään
ehdotettujen muutosten perusteella omavas-
tuu aika voisi kulua jo työllistymistä edistä-
vän palvelun aikana ja hakijalle maksettaisiin
samalta ajalta työttömyysetuutta, jos työnha-
kijalla vain muutoin olisi oikeus palvelun
ajalta maksettavaan etuuteen. Ehdotus kan-
nustaisi työnhakijoita osallistumaan työllis-
tymistä edistäviin palveluihin mahdollisim-

man varhaisessa vaiheessa.

Pykälän 4 momentti vastaisi asiallisesti
voimassa olevan lain 7 luvun 7 §:n 2 mo-
menttia.

Työmarkkinatukeen oikeutetulle on nykyi-
sin maksettu työmarkkinatukea työkokeilun,
työelämävalmennuksen, työharjoittelun ja
työ- ja koulutuskokeilun ajalta 2 luvun
3 §:ssä säädettyjen ulkomailla oleskelua kos-
kevien rajoitusten estämättä. Vastaava sään-
nös ehdotetaan otettavaksi pykälän 5 mo-
menttiin. Säännös koskisi myös työttömyys-
päivärahaan oikeutettuja.

Pykälän 6 momenttiin esitetään viittaus-
säännöstä, jonka mukaan henkilön, jota ei
voida pitää 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tar-
koitettuna työttömänä, oikeudesta työttö-
myysetuuteen työvoimapolitiittisen aikuiskou-
lutuksen ajalta säädettäisiin 4 §:ssä. Voimas-
sa olevassa julkisesta työvoimapa-
palvelusta annetun lain 6 luvussa on säädetty, että koulu-
tustukea on tietyissä tilanteissa voitu maksaa
myös henkilöille, jotka eivät ole työttömiä.
Kun työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen
ajalta maksettaviin etuuksiin sovelletaan
muitakin erityissäännöksiä, on niistä perus-
teltua säätää erikseen.

Ehdotetun pykälän 3 ja 4 momenttia sekä
4 §:ää sovellettaisiin arvioitaessa työnhakijan
oikeutta työllistymistä edistävän palvelun ai-
kaiseen etuuteen palvelun alkaessa, kun taas
3 §:ssä säädettäisiin palvelun aikana tapahtu-
vien seikkojen vaikutuksesta. Käytännössä
tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että ennen
työllistymistä edistävän palvelun alkamista
asetettu työssäolovelvoite ei estäisi 2 §:n 3 ja
4 momentin perusteella työttömyysetuuden
maksamista muun kuin kuntouttavan työtoi-
minnan ajalta, mutta kesken palvelun alka-
vaksi asetettu velvoite estäisi etuuden maksa-
tuksen kaikkien muiden palveluiden kuin
työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja
omaehtoisen koulutuksen ajalta.

**3 §. Poissaolo työllistymistä edistävästä
palveluista.** Pykälässä ehdotetaan säädet-
täväksi työttömyysetuuden maksamisesta, kun
työnhakija on poissa muusta työllistymistä
edistävästä palvelusta kuin työvoimapolitiitti-
sesta aikuiskoulutuksesta tai työttömyys-
etuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta
opiskelusta, josta ehdotetaan säädetäväksi
julkisesta työvoimapa-
palvelusta annetun lain

9 luvussa.

Ehdotuksen perusteella työnhakijalla olisi lähtökohtaisesti oikeus työllistymistä edistävien palveluiden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen niiltä päiviltä, joina hän on läsnä palvelussa. Päiviltä, joina työnhakija ei olisi läsnä palvelussa, hänelle ei maksettaisi työttömyysetuutta palvelun eikä työttömyyden perusteella, ellei työnhakijalla olisi 1 momentissa tarkoitettua syytä poissaololle. 1 momentin luettelo olisi tyhjentelevä. Jos työnhakijalla olisi poissaololle 1 momentissa tarkoitettu syy, hänelle maksettaisiin työttömyysetuutta työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen perusteella.

Momentin 1 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi, että työttömyysetuutta voitaisiin maksaa työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen perusteella poissaolon johtuessa työnhakijan omasta työkyvyttömyydestä. Työkyvyttömyyttä tulkittaisiin siten kuin 3 luvun 3 §:ssä säädetään, toisin sanoen työnhakijan työkyvyttömyys ratkaistaisiin työkyvyttömyyden perusteella maksettavia etuuksia koskevien päätöksiensä mukaisesti. Säännös ei loisi työnhakijalle 3 luvun 3 §:ssä säädettyä parempaa oikeutta saada työttömyysetuutta työkyvyttömyysajalta.

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin työllistymistä edistävässä palvelussa olevan työnhakijan oikeudesta työttömyysetuuteen palveluun osallistumisen perusteella tilanteessa, jossa työnhakijan alle 10-vuotias lapsi on sairastunut äkillisesti. Työttömyysetuutta voitaisiin tällöin maksaa enintään neljän arkipäivän ajalta. Työnhakijan lasta koskeva 10 vuoden ikäraja sekä etuuden maksamisen rajaaminen enintään neljään arkipäivään vastaisivat työntekijän työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 6 §:ssä säädettyä oikeutta tilapäiseen hoitovapaaseen.

Työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä työnhakijan tulee kyetä ottamaan vastaan kokoaikatyötä ja osallistumaan työllistymistä edistäviin palveluihin. Säättämällä työnhakijan oikeudesta työttömyysetuuteen työllistymistä edistävän palvelun perusteella työnhakija asetettaisiin samaan asemaan kuin työssä oleva henkilö. Lapsen sairauden jatkuessa pitempään kuin neljä päivää tulisi harkita, tuleeko työllistymistä edistävä palvelu päättää kyseisen työnhakijan osalta. Työnhakijan oi-

keus työllistymistä edistävän palvelun päätymisen jälkeiseltä ajalta ratkaistaisiin 2 ja 8 luvuissa olevien säännösten perusteella.

Työnhakijalla tulisi työllistymistä edistävän palvelun aikana olla mahdollisuus käydä esimerkiksi työhaastatteluissa, työnhakuun ja opiskeluun liittyvissä soveltuvuskokeissa sekä oppilaitosten pääsy- ja valintakokeissa menettämättä oikeuttaan työttömyysetuuteen. Tästä ehdotetaan säädettäväksi 1 momentin 3 kohdassa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että pykälässä säädettyä ei sovellettaisi maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteeseen, joka on rinnastettu työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen. Maahanmuuttajalle maksettaisiin tällaisen rinnastetun toimenpiteen ajalta työttömyysetuutta kuten työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa olevalle.

4 §. *Työttömyysturvalain poikkeava soveltaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja julkisesta työvoimapolitista annetun lain 9 luvun mukaisen omaehtoisen koulutuksen aikana ei sovellettaisi työttömyysturvalain 2 ja 8 luvuissa ja 6 luvun 8 §:ssä säädettyä. Ehdotus vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä sillä poikkeuksella, että päätoimiseksi katsottavalla yrittäjälle ei ole voimassa olevan lain mukaan oikeutta koulutuspäivärahaan.

Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että henkilön on oltava työnhakijana saadakseen koulusajalta työttömyysetuutta, mutta työnhakijan työvoimapolitiittisesti moitittavasta menettelystä tänä aikana ei asetettaisi esimerkiksi korvauksetonta määräaika tai työsäo-velvoitetta eikä hän menettäisi oikeuttaan etuuteen aloittamansa yritystoiminnan tai muiden opintojen takia. Esimerkiksi soviteltua työttömyysetuutta koskevia 4 luvun säännöksiä kuitenkin sovellettaisiin myös koulutusaikana, joten työnhakija menettäisi oikeutensa etuuteen muun muassa otettuaan vastaan yli kaksi viikkoa kestävänsä koko-aikatyön.

Pykälän 2 momentti vastaisi voimassa olevan lain 7 luvun 3 §:n 1 momentin toista virkettä.

5 §. *Työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta koskevat erityissäännökset.* Julkisesta työ-

voimapalvelusta annetun lain mukaan työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta on voinut saada koulutustukea myös silloin, kun henkilö ei ole ollut mainitun lain mukaisesti työtön. Muiden kuin työttömyysturvalain perusteella työttöminä pidettävien työnhakijoiden oikeudesta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen aikaiseen työttömyysetuuteen ja etuuden suuruudesta ehdotetaan säädettäväksi 1 ja 2 momenteissa.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että päätoimisella yrittäjällä olisi oikeus työttömyysetuuteen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta. Työttömyyspäivärahaa saavien henkilöiden osalta esitys vastaisi tältä osin voimassa olevaa lainsäädäntöä. Sen sijaan työmarkkinatukea päätoimiselle yrittäjälle ei voimassa olevan lainsäädännön perusteella ole voitu maksaa. Esitys yhdenmukaistaisi työnhakijoiden mahdollisuuksia ottaa osaa työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen, kun myös työmarkkinatukea hakevalla päätoimisella yrittäjällä olisi mahdollisuus saada etuutta koulutuksen ajalta. Päätoimisella yrittäjällä ei kuitenkaan ole, kuten ei kenelläkään muullakaan, subjektiivista oikeutta päästä työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen.

Työttömyysuhan alaisen henkilön oikeudesta saada työttömyysetuutta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen aikana ehdotetaan säädettäväksi kuten päätoimisen yrittäjän kohdalla.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi päätoimiselle yrittäjälle ja työttömyysuhan alaiselle maksettavista etuuksista. Päätoimiselle yrittäjälle maksettaisiin ainoastaan peruspäivärahaa tai ansiopäivärahan perusosaa tai työmarkkinatukea sekä lapsikorotusta. Työttömyysuhan alaiselle henkilölle voitaisiin maksaa myös ansiopäivärahan ansio-osaa. Säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Sekä päätoimisen yrittäjän että työttömyysuhan alaisen henkilön olisi etuutta saadakseen täytettävä myös 2 §:ssä ehdotetut etuuden saamisen edellytykset, toisin sanoen oltava oikeutettu työttömyysetuuteen muiden kuin työttömän määritelmästä johtuvien esteiden osalta. Heidän olisi muun muassa oltava työnhakijoina työ- ja elinkeinotoimistossa. Toisaalta heihin sovellettaisiin, mitä 2 §:n 3 momentissa on ehdotettu säädettäväksi

eräistä työttömyysetuuden saamisen esteistä.

Voimassa olevasta julkisesta työvoimapolitiittisesta palvelusta annetusta laista poiketen koko-aikatyössä olevalla henkilöllä, joka ei ole työttömyysuhan alainen, ei olisi oikeutta etuuteen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tilanteessa, jossa työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus järjestetään jaksotettuna erillisiin kokonaisuuksiin siten, koulutusjaksoit eivät liity yhdenjaksoisina toisiinsa, jaksosten väliseltä ajalta ei voitaisi maksaa työttömyysetuutta työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistumisen perusteella. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että työnhakija, jolla on oikeus työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen, saisi koulutusjaksojen väliseltä ajalta työmarkkinatukea tai työttömyyspäivärahaa, mutta työnhakija jolla ei olisi oikeutta työttömyysaikaiseen etuuteen esimerkiksi työssäolovelvoitteen takia, ei työttömyysetuutta saisi. Tältä osin esitetty säädös vastaisi voimassa olevaa lainsäädäntöä.

6 §. Ylläpitokorvaus. Pykälän 1 momenttiin esitetään matka- ja muita ylläpitokustannuksia koskevaa viittaussäännöstä. Mainittujen kustannusten korvaamisesta säädettäisiin voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavasti julkisesta työvoimapolitiittisesta palvelusta annetussa laissa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kuntouttavan työtoiminnan aikaisesta ylläpitokorvauksesta. Säännös vastaisi muutoin voimassa olevan lain 7 luvun 8 §:n 2 momenttia, mutta ylläpitokorvauksen tasoon tehtäisiin 1 euron korotus. Aktivointisuunnitelman mukaisella osallistumispäivällä tarkoitettaisiin osallistumispäivää, jona henkilö on sen lisäksi, että osallistumispäivä on aktivointisuunnitelman mukainen, myös todellisuudessa ottanut osaa kuntouttavaan työtoimintaan.

11 luku. Toimeenpanoa koskevat säännökset

1 §. Työttömyysetuuden hakeminen. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi koulutuspäivärahaa koskevat maininnat. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

14 luku. Erinäisiä säännöksiä

2 §. Päivärahan perusteena olevan palkan tarkistaminen. Pykälän 1 momentissa olevia viittaussäännöksiä ehdotetaan tarkistettavaksi 5 luvun 3 §:ään esitettyjen muutosten johdosta. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

2 a §. Apurahakauden laskeminen. Pykälän viittaussäännöksiä ehdotetaan tarkistettavaksi 5 lukuun esitettyjen muutosten johdosta. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

3 §. Ansiopäivärahan ja perusosan rahoitus. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yleisesti ansiopäivärahojen rahoituksesta. Säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin peruspäivärahan rahoituksesta. Peruspäiväraha ja siihen liittyvä lapsikorotus rahoitettaisiin valtion varoista ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta kuten nykyisin. Työttömyysetuuksien rahoituksessa annetun lain 23 §:n mukaan työttömyysvakuutusrahasto tilittää palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kertymästä kansaneläkelaitokselle työttömyysturvan peruspäivärahan ja työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen perustukien rahoitukseen määrän, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien työntekijöiden palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuista kertyvää määrää. Säännöksessä ehdotetaan, että työllistymistä edistävien palvelujen ajalta 6 luvun 3 b §:n perusteella maksettavat korotusosat rahoitettaisiin vastaavalla tavalla valtio varoista ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta.

Voimassa olevan lain mukaan nykyiset peruspäivärahan korotusosat ja työllistymisohjelmallisä rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksulla. Säännöksessä ehdotetaan, että näiden lisäksi työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitettaisiin 6 luvun 3 §:n mukaiset työttömyyden alkaessa maksettavat korotusosat.

3 a §. Työmarkkinatuen rahoitus. Pykälän 2 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan lakiin ehdotettuja muutoksia. Säännöksen sisältö säilyisi ennallaan. Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetut etuudet sekä matkaavustukset rahoitettaisiin edelleen valtion varoista, eikä niiden ajalta maksettua työmark-

kinatukea laskettaisi pykälän 1 momentissa tarkoitettuun 500 maksupäivään. Voimassa olevan lain 2 momentin viimeisessä virkkeessä säädetyistä ylläpitokorvausten rahoittamisesta ehdotetaan säädettäväksi 14 luvun 3 d §:n 1 momentissa. Tämä on perusteltua sen vuoksi, että ylläpitokorvausten rahoitus koskee kaikkia ylläpitokorvauksia eikä vain työmarkkinatuen saajille maksettuja ylläpitokorvauksia.

3 b §. Etuuksien kattamiseksi suoritettavat ennakot. Pykälän 1 momentissa mainittu työllistymisohjelmallisä ehdotetaan muutettavaksi muutosturvalisäksi. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

3 d §. Muita rahoitusta koskevia säännöksiä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ylläpitokorvausten rahoituksesta. Asiaa on perusteltu edellä 3 a §:n yhteydessä. Voimassa olevan lain 1 momentin koulutuspäivärahan rahoitusta koskevat säännökset olisivat ehdotettujen muutosten johdosta tarpeettomat.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Työssäoloehdotetaan lyhennettäväksi 43 kalenteriviikosta 34 kalenteriviikkoon niillä työnhakijoilla, jotka eivät ole saaneet työttömyyspäivärahaa 1 päivältä tammikuuta 1997 tai sen jälkeiseltä ajalta. Aikarajasta on säädetty voimassa olevan lain voimaantulosäännöksessä Toimeenpanon yksinkertaistamiseksi ehdotetaan, että uutta lyhempää työssäoloehdotetaan sovellettaisiin sen jälkeen, kun henkilö on ollut työssäoloehdon täyttävässä työssä uuden lain voimassa ollessa vähintään kalenteriviikon. Pääsääntöisesti tämä tarkoittaa 18 tunnin työtä kalenteriviikon aikana. Tällöin välttyttäisiin työssäoloehdon takautuvalta selvittämiseltä niiden työnhakijoiden osalta, jotka ovat olleen lain voimaantuloa edeltävänä aikana työssä enemmän kuin 34 viikkoa, mutta vähemmän kuin 43 viikkoa.

Aiemmin työttömyyspäivärahaa saaneiden osalta työssäoloehdotetaan muutettavaksi siten, että tarkastelujakso pitenisä 24 kuukaudesta 28 kuukauteen. Työttömyyspäivärahan maksaja seuraa työssäoloehdon täyttymistä niillä, jotka ovat saaneet työttömyyspäivärahaa. Koska työssäoloehdon tarkastelujakso on nykyisin 24 kuukautta, on seurantajakso vastaavasti 24 kuukautta. Jotta

työttömyyspäivärahan maksajat eivät joutuisi takautuvasti selvittämään lain voimaan tullessa työskentelyjaksoja, jotka ajoittuvat 24 kuukauden tarkastelujakson ulkopuolelle, ehdotetaan, että sovellettaessa uutta tarkastelujaksoa jo aiemmin päivärahaa saaneisiin, tarkastelujakso ulottuisi enintään 1 päivään tammikuuta 2008, ellei olisi 5 luvun 3 §:n 2 tai 3 momentin mukaista syytä tarkastelujakson pidentämiseen.

Lain 5 luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään tarkastelujakson pidentämisestä. Lain 5 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetään alennetun sairausajan palkan maksamisen vaikutuksesta työssäoloehdon laskentaan. Tarkastelujaksoa pidentäväksi syyksi ehdotetaan lisättäväksi aika, jolloin henkilö on julkisesta työvoimapaivärahasta annetun lain 8 luvun mukaisessa työmarkkinatoimenpiteessä. Jotta työssäoloehdon täyttymistä ei tarvitsisi tarkastella takautuvasti, ehdotetaan, että 5 luvun 3 §:n 3 momenttia ja 4 §:n 4 momenttia sovellettaisiin aikaan lain voimaantulosta alkaen.

Yrittäjän työssäoloehdotetaan lyhennettäväksi 24 kuukaudesta 18 kuukauteen 48 kuukauden tarkastelujakson aikana. Toimeenpanon yksinkertaistamiseksi lyhyempää työssäoloehdotetaan sovellettavaksi niihin työnhakijoihin, joiden yritystoiminta päättyy ja työttömyys alkaa uuden lain voimassa ollessa.

Peruspäiväraha ja sen korotusosat ovat nykyisin vuoden 2001 indeksitasossa, eikä tätä ole perusteltua muuttaa. Tämän vuoksi voimaantulosäännöksessä ehdotetaan säädettäväksi, että lain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetty peruspäivärahan sekä 6 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty peruspäivärahan korotusosan ja työllistymisohjelmallisän rahamäärät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Lain 6 luvun 2 §:ssä säädetään ansiopäivärahan ansio-osan, korotetun ansio-osan ja muutosturvan ansio-osan määrästä. Uusia laskentasääntöjä sovellettaisiin työttömyyspäivärahoihin, jotka kohdistuvat aikaan lain voimaantulosta alkaen. Poikkeuksen tästä muodostaisivat ne työttömät, joilla on oikeus voimassa olevan lain 6 luvun 3 §:n mukaiseen korotusosaan tai korotettuun ansio-

osaan ennen vuotta 2010 alkaneen työttömyyden perusteella. Heillä säilyisi oikeus saada korotusosaa ja korotettua ansio-osaa yhteensä enintään 150 päivältä, kun lain voimaan tulon jälkeen työttömäksi jääneillä oikeus korotusosaan ja korotettuun ansio-osaan lyhenee 100 päivään. Koska heillä säilyy oikeus saada pidempään korotettua ansio-osaa, heihin ei sovellettaisi lain voimaan tullessa 6 luvun 2 luvun 2 momenttia kaikilta osin. Lain voimaantullessa korotettuun ansio-osaan sovellettaisiin uutta korkeampaa 105-kertaista taitekohtaa, mutta ansio-osa säilyisi 55 ja 32,5 prosenttina maksettaessa korotettua ansio-osaa 6 luvun 3 a §:n perusteella. Tätä menettelyä sovellettaisiin maksettaessa korotettua ansio-osaa vuoden 2010 ajalta. Kun korotettua ansio-osaa maksettaisiin aktiivitoimien ajalta tai työttömyyden alkaessa, sovellettaisiin tällöin uusia laskentasääntöjä heti lain voimaan tullessa kaikilta osin. Lain 6 luvun 3 b ja 5 a §:ssä sekä 7 luvun 5 §:ssä säädetään korotusosan ja korotetun ansio-osan maksamisesta työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Jos henkilö on lain voimaantullessa edellä mainittujen säännösten mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa, hänelle maksettaisiin lain voimaantulosta alkaen korotusosaa tai korotettua ansio-osaa työttömyysetuuteen. Samoin lain 6 luvun 3 e ja 3 d §:n mukaisen muutosturvan piirissä jo olevat tulisivat oikeutetuiksi muutosturvalisään ja muutosturvan ansio-osaan, jos he lain voimaan tullessa ovat esimerkiksi omaehtoisessa opiskelussa koulutuspäivärahalla.

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan enimmäisaika nousee 185 päivästä 200 päivään. Uutta enimmäisaikaa sovellettaisiin kaikkiin niihin työnhakijoihin, joiden oikeus työllistymisohjelmallisään ei ole päätynyt ennen tämän lain voimaan tuloa. Jatkoa muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa ei enää maksettaisi omatoimisen työhaun ajalta. Koska ennen vuotta 2010 tehtyihin työllistymisohjelmiin voi sisältyä omatoimista työnhakua, maksettaisiin kuitenkin omaehtoisen työhaun ajalta lain voimaantulon jälkeen muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa niiltä työnhakupäiviltä, jotka ovat ennen 1 päivää huhtikuuta 2010. Omatoimisen työhaun ajalta voidaan muu-

tosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa maksaa yhteensä enintään 20 päivältä.

Lain 6 luvun 3 §:n säännöksiä sovellettaisiin henkilöön, jonka päivärahakauden enimmäisaika alkaa tämän lain voimassa ollessa. Työttömyyspäivärahan maksetaan enintään 500 päivältä. Jos tästä 500 päivän enimmäisajasta ensimmäinen päivä ajoittuisi lain voimaantulon jälkeiseen aikaan, syntyisi työnhakijalle oikeus saada korotusosaa tai korotettua ansio-osaa enintään 20 työttömyyden alkaessa maksettavalta työttömyyspäivältä. Vaikka hakija on jäänyt työttömäksi jo ennen lain voimaantuloa, mutta ensimmäinen työttömyyspäivärahapäivä maksetaan lain voimassa ollessa, tulisivat uuden säännökset sovellettaviksi. Syyllä, minkä vuoksi päiväraha ei ole maksettu heti työttömyyden alkaessa, ei olisi merkitystä.

Lain 6 luvun 3 a §:n 4 momentin mukaista pitkän työuran päätyttyä maksettavaa korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksettaisiin yhteensä enintään 100 päivältä. Voimassa olevan lain mukaan niitä maksetaan yhteensä enintään 150 päivältä. Jotta lainmuutoksella ei heikennettäisi lain voimaan tullessa korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan oikeutettujen asemaa, uutta lyhempää enimmäisaikaa sovellettaisiin niihin, joiden työsuhte päättyy tämän lain voimassa ollessa.

Lain koulutuspäivärahaa koskeva 10 luku ehdotetaan kumottavaksi ja omaehtoinen opiskelu määriteltäväksi työllistymistä edistäväksi palveluksi, jonka ajalta opiskelijalla on oikeus työttömyysetuuteen. Tästä syystä lain ennen lain voimaantuloa koulutuspäivärahalla opiskelunsa aloittaneiden koulutuspäiväraha muutettaisiin työttömyysetuudeksi. Tämä merkitsisi käytännössä etuuksien tason nousua ja sitä, että omaehtoisessa opiskelussa oleville syntyisi oikeus ylläpitokorvaukseen.

Voimassa olevan lain 10 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuspäivärahana ja työttömyyspäivärahana maksettujen korvauspäivien yhteenlaskettu määrä voi olla enintään 565 päivää. Jos hakija on aloittanut koulutuksen tai opinnot ennen kuin hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä, koulutuspäivärahaa ja työttömyyspäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 500 päivältä lisättyinä ennen koulutuksen tai opintojen alkua

maksettujen työttömyyspäivien määrällä. Laki ehdotuksen mukaan työttömyysetuuksien enimmäisaika olisi aina lisäpäiviin oikeutettuja lukuun ottamatta 500 päivää. Jotta ennen lain voimaan tuloa koulutuksen aloittaneen tukikausi ei lyhenisi lainmuutoksen johdosta, ehdotetaan vastaavan säännöksen ottamista voimaantulosäännöksiin. Säännös koskisi niitä koulutuspäivärahalla opiskelevia, jotka ovat aloittaneet opiskelun ennen 1 päivää tammikuuta 2010.

1.2. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta

1 §. Lain tarkoitus. Pykälän 1 momentissa on yleissäännös niistä etuuksista, joiden rahoituksesta säädetään työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa. Julkisesta työvoimapolitiikasta annetun lain mukaisia työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettavia koulutustukia koskeva lainsäädäntö ehdotetaan kumottavaksi. Tätä muutosta vastaavasti ehdotetaan, että 1 momentista poistettaisiin maininta aikuiskoulutustukien rahoituksesta.

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

5 §. Ansiotukien rahoitus. Pykälässä säädetään siitä, miten työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettava koulutustuki rahoitetaan. Säännös ehdotetaan kumottavaksi edellä 1 §:n kohdalla mainitun perustein.

8 §. Peruspäivärahan, korotusosan ja muutosturvalisän rahoitus. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, miten työttömyysvakuutusrahasto osallistuu peruspäivärahan ja siihen liittyvien korotusten rahoitukseen. Pykälän 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä kuvataan, minkä etuuksien rahoitukseen pykälässä mainittu lain 23 §:n mukainen osuus on tarkoitettu. Pykälän toisessa virkkeessä säädetään, mitkä Kansaneläkelaitoksen maksamat etuudet kokonaisuudessaan rahoitetaan työttömyysvakuutusrahaston varoista. Säännöksen ehdotetut muutokset johtuvat julkisesta työvoimapolitiikasta annettuun lakiin ja työttömyysturvalakiin ehdotetuista muutoksista.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin viittaukset julkisesta työvoimapolitiikasta annetun lain

mukaisiin perustuksiin ja lisättäisiin sen sijaan maininta työttömyysturvalain 6 luvun 3 §:n mukaisista etuuksista. Kysymys on työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavasta korotusosasta, joka on ehdotettu valtion rahoitettavaksi työttömyysturvalain muuttamista koskevan lakiehdotuksen 14 luvun 3 §:ssä. Lisäksi säännökseen ehdotetaan lisättäväksi, että työttömyysvakuutusrahasto rahoittaisi työttömyysturvalain 6 luvun 3 §:n nojalla maksettavan korotusosan, jota maksetaan työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä työttömälle, joka on ollut työssä vähintään kolme vuotta. Työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa voimassa olevan lain mukaan jo korotusosan, jota maksetaan voimassa olevan lain 6 luvun 3 §:n perusteella työttömälle, jonka työsuhde on päättynyt tuotannollisesta tai taloudellisesta syystä ja jolla on ollut työssä vähintään 20 vuotta. Työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa myös työllistymisohjelmallisän, jonka nimi ehdotetaan muutettavaksi muutosturvalisäksi. Työttömyysturvalakia koskevassa lakiehdotuksessa työttömyyden alkaessa maksettavasta korotusosasta ehdotetaan säädettäväksi 6 luvun 3 §:ssä, voimassa olevan lain mukaista korotusosaa vastaavasta pitkän työuran päätyttyä maksettavasta korotusosasta 6 luvun 3 a §:ssä ja työllistymisohjelmallisästä, jonka nimi ehdotetaan muutettavaksi muutosturvalisäksi, 6 luvun 3 c §:ssä.

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevaa lakia

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamista koskevassa lakiehdotuksessa esitetään voimaantulosäännöstä, jonka mukaan niille, jotka ovat työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa julkisesta työvoimapalvelusta annetun muuttamisesta annetun lain voimaantullessa, maksettaisiin julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaista koulutustukea opiskelun loppuun. Tämän vuoksi koulutustukea maksettaisiin tämän siirtymäsäännöksen perusteella tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta. Tämän vuoksi ehdotetaan, että tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä sovellettaisiin myös tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettuihin julkisesta työvoimapalvelusta

annetun lain (1295/2002) mukaiseen perustukseen ja ansiotukeen.

1.3. Työttömyyskassalaki

1 §. *Työttömyyskassan tehtävä ja toimialue.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetut muutokset johtuvat julkisesta työvoimapalvelusta annettuun lakiin ja työttömyysturvalakiin ehdotetuista muutoksista. Muutosten tultua voimaan ei olisi enää julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaista ansiotukea eikä opintososiaalietuuksia, joilla tarkoitetaan ylläpitokorvausta. Ylläpitokorvausta maksetaan työvoimapolitiisisen aikuiskoulutuksen lisäksi myös muiden työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

25 §. *Yrittäjäkassan maksamien etuuksien rahoitus.* Pykälän 1—3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että niistä edellä 1 §:n kohdalla esitetyillä perusteilla poistettaisiin viittaukset ansiotukiin. Lisäksi 3 momentin viittaus työttömyysturvalain 5 luvun 3 pykälään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi ehdotettuun työttömyysturvalain 5 luvun 10 a §:n 1 momenttiin, jossa säädettäisiin palkansaajan jälkisuojasta. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

25 a §. *Palkansaajakassan maksamien yrittäjätuuksien rahoitus.* Pykälän 1—3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että niistä edellä 1 §:n kohdalla esitetyillä perusteilla poistettaisiin viittaukset ansiotukiin. Lisäksi 1 momentin viittaus työttömyysturvalain 5 luvun 7 pykälään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi ehdotettuun työttömyysturvalain 5 luvun 10 a §:n 2 momenttiin, jossa säädettäisiin yrittäjän jälkisuojasta. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

26 §. *Osuudet hallintokoluista.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen 2 kohdassa mainittujen, hallintokoluihin maksettavien valtion osuuden ja työttömyysvakuutusrahaston osuuden perustana käytettäisiin työvoimapolitiisisen aikuiskoulutuksen opintososiaalisten etuuksien sijasta julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n mukaisia ylläpitokorvauksia. Ehdotukset perustelut on esitetty edellä 1 §:n kohdalla. Muutoin säännös vastaa voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentissa säädetään työttömyysvakuutusrahaston työttömyyskassoille maksamasta osuudesta, joka määräytyy annettujen päätösten perusteella ja on 2 euroa jokaista ansiopäiväraha-, koulutuspäiväraha- ja ansiotukipäätöstä kohden. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi maininnat koulutuspäiväraha- ja ansiotukipäätöksistä, koska mainitut etuudet on ehdotettu lopetettaviksi.

Pykälän 3 momentti vastaa voimassa olevaa lakia.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Julkisesta työvoimapolitiikasta annetun lain muuttamista koskevassa lakiehdotuksessa esitetään voimaantulosäännöstä, jonka mukaan niille, jotka ovat työvoimapolitiikassa aikuiskoulutuksessa julkisesta työvoimapolitiikasta annetun muuttamisesta annetun lain voimaantullessa, maksettaisiin julkisesta työvoimapolitiikasta annetun lain mukaista koulutustukea opiskelun loppuun. Tämän vuoksi koulutustukea maksettaisiin tämän siirtymäsäännöksen perusteella tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta. Tämän vuoksi ehdotetaan, että tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä sovellettaisiin myös tämän lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettuihin julkisesta työvoimapolitiikasta annetun lain (1295/2002) mukaiseen perustukseen ja ansiotukseen. Työttömyyskassalle maksettaisiin työttömyysvakuutusrahaston osuus myös ansiotukipäätöksistä.

1.4. Vuorotteluvapaalaki

15 §. Vuorottelukorvauksen suuruus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuorottelukorvauksen suuruutta koskevia viittaussäännöksiä tarkennetaan koskemaan työttömyyspäivärahaa, johon ei sisälly mitään korotusosia. Voimassa olevassa laissa viitataan 6 luvun 1 ja 2 momenttiin, joissa säädetään normaalin päivärahan lisäksi peruspäivärahan korotusosasta ja muutosturvallisästä sekä korotetusta ansio-osa ja muutosturvan ansio-osasta. Voimassa olevaa lakia on tulkittu siten, että viittauksen perusteella vuorottelijalle voidaan maksaa vuorottelukorvausta korotusosalla tai korotetulla ansio-osalla korotetun työttömyyspäivärahan perusteella, jos hänellä olisi siihen työttömä-

nä ollessaan oikeus. Käytännössä tapaukset ovat olleet harvinaisia, koska korotusosaan ja korotettuun ansio-osaan vaaditaan 20 vuoden työhistoria ja että henkilö on menettänyt työnsä tuotannollisista tai taloudellisista syistä. Tämän jälkeen hänen on pitänyt vielä työllistyä uudelleen ennen kuin hän on saanut korotusosaa enimmäisajan 150 päivää ja sen jälkeen siirtyä vuorotteluvapaalle. Korotusosaa tai korotettua ansio-osa ei ole tarkoitettu osaksi vuorottelukorvausta. Kun esityksessä ehdotetaan lisättäväksi korotusosien ja korotettujen ansio-osien maksamisperusteita, tulkintaongelmien poistamiseksi välttämätöntä on täsmentää lakia tältä osin.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin vuorottelulopimuksiin sovellettaisiin tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä. Jos korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan oikeutettu aloittaa vuorottelun, hänen täyden vuorottelukorvauksensa määrä laskettaisiin työttömyyspäivärahasta, jossa olisi mukana korotusosa tai korotettu ansio-osa. Työttömyysturvain voimaantulosäännöksestä johtuen korotettu ansio-osa laskettaisiin voimassa olevan lain mukaisilla ansio-osaproseenteilla.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

3. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Esityksessä ei ehdoteta voimassa olevaan lainsäädäntöön nähden sellaisia muutoksia työttömyyssetuuksien saamiseen, joilla olisi merkitystä arvioitaessa esitystä perustuslain kannalta.

Esitetyt ehdotukset liittyvät säätämisyjärjestyksen arvioinnin kannalta erityisesti perustuslain 6 §:n 2 momenttiin, 18 §:n 2 momenttiin ja 19 §:n 2 momentti, jotka on otettu esityksessä huomioon.

Esityksen keskeinen tavoite on työttömyysjaksojen lyhentäminen, ja siksi työttömyysturvajärjestelmää ehdotetaan muutettavaksi nykyistä paremmin työhön ja aktivointitoi-

menpiteisiin hakeutumista kannustavaksi. Esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla työttömyysturvajärjestelmästä on tarkoitus saada nykyistä tehokkaampi, kannustavampi ja tasapainoisempi työttömyyden aikaisten toimeentuloetuuksien ja aktiivitoimien kokonaisuus. Lisäksi esityksen tarkoituksena on vaukuttaa työttömyysvakuutusmaksujen kehitystä. Esityksessä on ehdotettu tehtäväksi myös muutoksia, joiden tavoitteena on selkeyttää lainsäädäntöä nykyisestä. Tavoitteiltaan esitys on perustuslain 18 §:n 2 momentin työllisyyden edistämistä koskevan säännöksen mukainen.

Perustuslain 19 §:n 2 momentin mukaan jokaisella on oikeus perustoimeentulon turvaan muun muassa työttömyyden perusteella. Perustuslakivaliokunta on katsonut käytännössään, ettei perustuslaki estä asettamasta sellaisia ehtoja perustoimeentuloa turvaavan etuuden saamiselle, jotka edellyttävät työttömältä vastasuorituksia. Ehdot voivat työttömyyden osalta hyvin rakentua sen varaan, että asianomainen itse aktiivisesti myötävaikuttaa sellaisiin toimiin, jotka viime kädessä ovat omiaan edistämään hänen työkykynsä ylläpitämistä ja työllistymistä. Edellytyksenä on, että tarjolla olevat toimet ovat omiaan edistämään hänen työkykynsä ylläpitämistä ja työllistymistään tai joilla on ainakin osittainen yhteys pyrkimykseen madaltaa työllistymisen yksilötason esteitä. Lisäksi perustus-

lakivaliokunta on käytännössään edellyttänyt turvajärjestelmältä sellaista kattavuutta, ettei sen ulkopuolelle jää väliinpuotoajaryhmiä (PeVL 17/1995 vp, PeVL 17/1996 vp ja PeVL 44/2000v p). Perustuslain 19 §:n 2 momentin suojan piiriin luettavan etuuden saamisedellytysten ja suuruuden tarkistamista on pidetty mahdollisena edellyttäen, että etuuden edelleenkin saavat riittävän suurena ne, joille se kokonaisuutena arvioiden on välttämätön toimeentulon turvan kannalta.

Esityksen ehdotukset merkitsevät työttömyysetuuksien nykyisten saamisedellytysten tarkistamista ja niiden suuruuden korottamista. Esitetyt ehdotukset eivät ole ongelmallisia perustuslain 19 §:n 2 momentin kannalta. Lisäpäiväoikeuden alkamisiän nostaminen 59 uudesta 60 vuoteen ei ole ongelmallinen myöskään perustuslain 6 luvun 2 momentin osalta, koska ehdotus perustuu työurien pidentämiseen ja toimeentuloturvan varmistamiseksi kuntien velvoitetta työllistää laajennetaan koskemaan niitä työttömiä, jotka eivät lainmuutoksen vuoksi olisi enää oikeutettuja lisäpäiviin.

Esitetyillä perusteilla hallitus katsoo, että esitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 2 §:n 3 momentti, 4 luvun 6 §, 6 luvun 10 § ja 9 luku, sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 6 § osaksi laissa 970/2003 ja 9 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen,

muutetaan 3 luvun 1 §, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 2 kohta, 4 luvun 5 §:n 3 momentti ja 7 §:n 1 momentti, 5 luvun 2 ja 3 §, 4 §:n 4 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6, 7 ja 10 § sekä 13 §:n 1 ja 2 momentti, 6 luvun 1—3 §, 3 a ja 3 b §, 5 §:n 1 ja 2 momentti sekä 7—9 §, 7 luku, IV osa, 11 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 14 luvun 2 §:n 1 momentti, 2 a ja 3 §, 3 a §:n 2 momentti, 3 b §:n 1 momentti ja 3 d §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun 1 § osaksi laissa 344/2009, 3 §:n 1 momentti ja 5 luvun 4 §:n 4 momentti laissa 462/2006, 3 luvun 4 §:n 1 momentti laissa 1354/2007, 4 luvun 5 §:n 3 momentti ja 6 luvun 2 § laissa 459/2005, 5 luvun 3 § osaksi laeissa 1047/2004 ja 997/2008, 7 § mainituissa laeissa 1047/2004, 462/2006 ja 997/2008, 10 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 13 §:n 1 momentti sekä 6 luvun 3 a ja 3 b § laissa 472/2009, 5 luvun 13 §:n 2 momentti laissa 1180/2005, 6 luvun 1 ja 3 § osaksi mainitussa laissa 459/2005, 7 § laissa 636/2004, 8 § osaksi mainitussa laissa 1047/2004, 9 § osaksi laissa 1252/2006, 7 luku ja IV osa niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen, 11 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 14 luvun 3 §, 3 a §:n 2 momentti, 3 b §:n 1 momentti ja 3 d §:n 1 momentti laissa 1217/2005, 14 luvun 2 §:n 1 momentti laissa 608/2004 ja 2 a § mainitussa laissa 997/2008, sekä

lisätään 5 lukuun uusi 10 a § sekä 6 lukuun uusi 3 c—3 e § ja 5 a § seuraavasti:

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

1 §

Ikä

Työttömyysetuutta ei myönnetä työnhakijalle, joka ei ole täyttänyt 17 vuotta. Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona työnhakija täyttää 65 vuotta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 1 luvun 8 §:n 1 momentissa säädetään, työttömyysetuutta myönnetään henkilölle sen kalenterikuukauden jälkeen, jona hän täyttää 65 vuotta, jos hänen työntekonsa on estynyt tämän lain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohdassa, 4 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 2 momentissa mainituista syistä taikka jos hänet on kokoaikaisesti lomautettu. Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona henkilö täyttää 68 vuotta.

3 §

Työkyvyttömyys

Työkyvyttömällä henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Työkyvyttömänä pidetään henkilöä, joka saa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea taikka täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa etuutta jonkin muun lain nojalla. Työkyvyttömänä pidetään myös henkilöä, joka on todettu sairausvakuutuslain tai kansaneläkelain mukaisesti työkyvyttömäksi, vaikka etuutta ei ole hänelle myönnetty.

Työnhakijalla, joka saa työkyvyttömyyseläkettä kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella tai työkyvyttömyyden perusteella eläkettä vain toisen valtion lainsäädännön mukaan, on oikeus työttömyysetuuteen edellyttäen, että hän muutoin täyttää tässä laissa työttömyysetuuden saamiselle säädetyt edellytykset.

4 §

Estävät sosiaalietuudet

Samalta ajalta voidaan maksaa vain yhtä tämän lain mukaista työttömyysetuutta. Peruspäivärahaa ei makseta siltä ajalta, jolta työnhakijalle maksetaan ansiopäivärahaa.

5 §

Työ- tai virkasuhteesta johtuvat rajoitukset

Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta työnhakijalla:

2) siltä ajalta, jolta hänellä on oikeus saada kokoaikatyön palkkaan perustuvaa vuosiloma-ajan palkkaa;

4 luku

Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §

Etuuden määrä

Jos henkilöllä on oikeus 6 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun korotettuun ansio-osaan tai muutosturvan ansio-osaan, soviteltu ansio-päiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen voi yhdessä työtulon kanssa olla enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruisen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahaa ilman 6 luvun 1 §:n 1 momentin mukaista korotusosaa tai muutosturvalisää.

7 §

Sosiaalietuuksien vaikutus työttömyysetuuteen

Jos henkilö saa muuta kuin 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua lakisääteistä etuutta tai saa työkyvyttömyyseläkettä toisen valtion lainsäädännön mukaan taikka kansaneläkettä kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella, hänen täysimääräisestä työttömyysetuudestaan vähennetään sosiaalietuus. Tällöin ei kuitenkaan seuraavia eläkkeitä ja sosiaalietuuksia oteta huomioon (*etuoikeutetut tulot*):

- 1) perhe-eläkkeet;
- 2) vammaisuuksista annetun lain (570/2007) mukainen eläkettä saavan hoitotuki;
- 3) tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukainen haittaraha;
- 4) sotilasvammalain mukainen elinkorko ja täydennyskorko;
- 5) vammaisuuksista annetun lain mukainen vammaistuki;
- 6) eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) mukainen asumistuki;
- 7) asumistukilain (408/1975) mukainen asumistuki;
- 8) lapsilisälain (796/1992) mukainen lapsilisä;

9) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukainen toimeentulotuki;

10) sotilasavustuslain (781/1993) mukainen sotilasavustus;

11) tapaturmavakuutuslain ja sotilasvammalain mukaiset erityisten kustannusten korvaukset.

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

2 §

Palkansaajan oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus palkansaajakassan jäsenellä (*vakuutettu*), joka on ollut vakuutettuna vähintään 34 edellistä viikkoa ja joka vakuutettuna ollessaan on täyttänyt työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus työnhakijalla, joka täyttää työssäoloehdon.

3 §

Palkansaajan työssäoloehto

Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 lähinnä edellisen kuukauden aikana (*tarkastelujakso*) ollut vähintään 34 kalenteriviikkoa 4 §:ssä tarkoitetussa työssä.

Tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jonka henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla, ja syynä tähän on:

- 1) sairaus, laitoshoido tai kuntoutus;
- 2) asevelvollisuus tai siviilipalvelus;
- 3) päätoimiset opinnot;
- 4) lapsen syntymä tai enintään 3-vuotiaan lapsen hoito;
- 5) apurahakausi;
- 6) muu näihin verrattava hyväksyttävä syy.

Tarkastelujaksoa pidennetään myös ajalla, jota ei 4 §:n 4 momentin perusteella lueta työssäoloehdon tai jona henkilö on 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa.

Tarkastelujaksoa pidennetään enintään seitsemän vuotta.

4 §

Palkansaajan työssäoloehdon luettava työ

Laskettaessa 3 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon täyttymistä huomioon otetaan puolet niiden kalenteriviikkojen lukumäärästä, joina tehdyn työn palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut korkeinta korotettua palkkatukea tai samalta ajalta työmarkkinatukea ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työllistämistukea. Työssäoloehdon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Työssäoloehdon ei myöskään lueta aikaa, jolta henkilölle on maksettu työ- tai virkaehtosopimuksen perusteella alennettua sairausajan palkkaa.

5 §

Palkansaajalle hyväksi luettavat vakuutuskaudet

Jos yrittäjäkassan jäsen kuukauden kuluessa palkansaajaksi ryhtymisestä ja yrittäjäkassasta eroamisesta liittyy palkansaajakassaan, hänen hyväkseen luetaan ansiopäivärahan työssäoloehdossa enintään 10 viikkoa työs-kentelyaikaa ja vakuutettunaoloaikaa yrittäjäkassassa.

6 §

Yrittäjän oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus yrittäjäkassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna vähintään 18 edellistä kuukautta ja joka vakuutettuna ollessaan on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus yrittäjällä, joka on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

7 §

Yrittäjän työssäoloehto

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö lähinnä edellisten 48 kuukauden aikana

(*tarkastelujakso*) on työskennellyt vähintään 18 kuukautta yrittäjänä siten, että yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista. Työssäoloehtoon luetaan vähintään neljä kuukautta kestäneet työskentelyjaksot ja kukin yrittäjänä työskennellyt jakso luetaan yrittäjän työssäoloehtoon vain kerran. Työssäoloehtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen vakuutuksen työtulosta sekä työntekijän eläkelain mukaisesta työansioista, joka osoittaa, että yritystoiminta on laajuudeltaan olennaista.

Tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jonka henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla, ja syynä tähän on:

- 1) sairaus, laitoshoido tai kuntoutus;
- 2) asevelvollisuus tai siviilipalvelus;
- 3) päätoimiset opinnot;
- 4) lapsen syntymä tai enintään 3-vuotiaan lapsen hoito;
- 5) apurahakausi;
- 6) muu näihin verrattava hyväksyttävä syy.

Jos henkilö on työskennellyt osasairauspäivärahaa saadessaan tai on ollut 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa, tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti.

Tarkastelujaksoa pidennetään enintään seitsemän vuotta.

10 §

Työssäoloehdon voimassaolo

Jos henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli kuusi kuukautta, hänelle ei myönnetä työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen mennyt työhön tai aloittanut yritystoiminnan.

Henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut työvoimapolitiisessa toimenpiteessä tai ollut työttömänä

työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Henkilöllä katsotaan olleen hyväksyttävä syy työmarkkinoilta poissaololle sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

Jos henkilö on työskennellyt yrittäjänä yli 18 kuukautta tai jos hän on täyttänyt yrittäjäkassan jäsenenä yrittäjän työssäoloehdon, hänelle ei myönnetä palkansaajakassasta työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on yritystoiminnan jälkeen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö yritystoiminnan jälkeen on mennyt työhön.

Jos yrittäjän työssäoloehdon yrittäjäkassan jäsenenä täyttänyt henkilö siirtyy palkansaajakassan jäseneksi, hänen oikeutensa yrittäjän työttömyyspäivärahaan päättyy, kun hän täyttää palkansaajakassan jäsenenä palkansaajan työssäoloehdon. Tällöin yrittäjän työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on uudelleen liittynyt yrittäjäkassaan.

10 a §

Palkansaajan ja yrittäjän jälkisuojaa

Jos palkansaajakassasta yrittäjäkassaan siirtynyt jää työttömäksi ennen kuin hän on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon, hänellä on oikeus siihen työttömyyspäivärahaan, joka hänelle maksettaisiin, jos hän olisi edelleen palkansaajakassan jäsen.

Jos yrittäjäkassasta palkansaajakassaan siirtynyt jää työttömäksi ennen kuin hän on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon, hänellä on oikeus siihen työttömyyspäivärahaan, joka hänelle maksettaisiin, jos hän olisi edelleen yrittäjäkassan jäsen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua jälkisuojaa sovelletaan, jos henkilö on kassasta erottuaan kuukauden kuluessa liittynyt toiseen työttömyyskassaan.

Työttömyyspäivärahan myöntää ja maksaa se työttömyyskassa, jossa henkilö on jäsenenä.

13 §

Ostavastuuuauka

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä seitsemää täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviiikon aikana. Omavastuuuauka asetetaan kerran 6 luvun 7 §:ssä säädettyä työttömyyspäivärahan enimmäisaukaa kohti.

Ostavastuuapäiviksi ei lueta niitä päiviä, joina henkilö ei täytä ansio- tai peruspäivärahan saamiselle 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä tai joilta henkilöllä ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan 3 luvussa tarkoitettujen rajoitusten vuoksi taikka oikeutta soviteltuun työttömyyspäivärahaan 4 luvun 3 §:ssä säädettyjen työaika-rajojen ylittymisen vuoksi. Omavastuuuaukaan luetaan kuitenkin 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu sairausvakuutuksen päivärahan ja kuntoutusrahan omavastuuuauka. Omavastuuapäiviksi luetaan myös ne päivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta 10 luvun perusteella.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

1 §

Työttömyyspäivärahan määrä

Peruspäiväraha on 22,22 euroa päivältä. Peruspäivärahan korotusosa ja muutosturvallisä ovat 3,82 euroa päivältä. Ansiopäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja ansio-osasta. Työttömyyspäivärahan määrä lasketaan ottaen huomioon, mitä 4 luvussa säädetään.

2 §

Ansiopäivärahan ansio-osa, korotettu ansio-osa ja muutosturvan ansio-osa

Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perus-

osa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Korotettu ansio-osa on 57,5 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 35 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muutosturvan ansio-osa on 65 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, muutosturvan ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 37,5 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muunnettaessa kuukautta kohti laskettua palkkaa päiväpalkaksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 työpäivää.

3 §

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työttömyyden alkaessa

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 20 päivältä työnhakijalle, joka on ollut työssä yhteensä vähintään kolme vuotta ennen työttömyyspäiväraha-oikeuden alkamista. Jos työnhakija työttömäksi jäädessään täyttää 3 a §:n mukaiset pitkään työuraan perustuvat korotusosan tai korotetun ansio-osan maksamisen edellytykset, hänellä ei ole työttömäksi jäädessään oikeutta tämän pykälän mukaiseen korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan.

Työnhakijalla, jolle on maksettu korotusosaa tai korotettua ansio-osaa 3 a §:n perusteella, on oikeus korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan tämän pykälän perusteella,

jos hän on 3 a §:ään perustuvan korotusosan tai korotetun ansio-osan maksamisen alettua täyttänyt uudelleen palkansaajan työssäoloehdon.

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on uudelleen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

3 a §

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen pitkän työuran päätyttyä

Korotusosaa maksetaan työnhakijalle, joka on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen yhteisön toiminnasta johtuvista vastaavista syistä ja jolla on ennen työn menettämistä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

Henkilön katsotaan menettäneen työnsä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tuotannollisista tai taloudellisista syistä myös, jos hän on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää.

Korotettua ansio-osaa maksetaan työnhakijalle, joka täyttää 1 momentissa mainitut edellytykset ja joka on ennen työn menettämistä ollut palkansaajakassan jäsenenä vähintään viisi vuotta.

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 100 päivältä. Jos irtisanomisperuste on riitautettu, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei myönnetä tai makseta korotettuna ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua.

3 b §

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitel-

massa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta yhteensä enintään 200 päivältä. Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on uudelleen täyttänyt palkansaajan tai yrittäjän työssäoloehdon.

3 c §

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen edellytykset

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan työnhakijalle:

1) joka kuuluu julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 a luvun mukaisen muutosturvan piiriin;

2) jolla on voimassa oleva työllistymissuunnitelma tai työllistymissuunnitelmaa korvaava suunnitelma; ja

3) jolla on oikeus työttömyyspäivärahaan täytettyään palkansaajan työssäoloehdon.

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Jos irtisanomisperuste on riitautettu, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei myönnetä tai makseta muutosturvalisällä tai muutosturvan ansio-osalla korotettuna ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua.

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa ei makseta, jos työnhakijalla on oikeus tämän luvun 9 §:n mukaisiin lisäpäiviin.

3 d §

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen enimmäisaika

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 200 päivältä.

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

3 e §

Korotusosien ja korotettujen ansio-osien sekä muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisjärjestys

Korotusosaa tai korotettua ansio-osaa ei makseta työnhakijalla, jolla on oikeus muutosturvalisäänsä tai muutosturvan ansio-osaan.

Jos muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa on maksettu enimmäisaika, työnhakijalla ei ole tämän jälkeiseltä ajalta oikeutta 3 b §:n mukaiseen korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan saman päivärahauden enimmäisajan kuluessa.

Jos työnhakijalla on oikeus saada korotusosaa tai korotettua ansio-osaa useammalla kuin yhdellä perusteella, maksetaan hänelle ensisijaisesti 3 b §:n mukaista korotusosaa tai korotettua ansio-osaa, tämän jälkeen 3 §:n mukaista työttömyyden alkaessa maksettavaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa ja viimesijaisesti 3 a §:n mukaista pitkän työuran päätyttyä maksettavaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa.

5 §

Yrittäjän ansiopäivärahan perusteena oleva työtulo

Yrittäjän ansiopäiväraha määrätään sen työtulon perusteella, jonka mukaan yrittäjä on vakuuttanut itsensä yrittäjäkassassa yhteensä enintään 18 kuukauden ajan ennen työttömyyttä. Ansiopäivärahan perusteena olevaa työtuloa ei kuitenkaan saa määrätä suuremmaksi kuin henkilön yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaan

vahvistettu työtulo mainittuna aikana tai työntekijän eläkelain mukainen palkka keskimäärin mainittuna aikana on ollut. Jos työtuloa on edellä mainittuna aikana muutettu, päivärahan suuruuden perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Tällöin työtulon 20 prosenttia suurempaa korotusta ei oteta huomioon.

Yrittäjän ansiopäivärahan ansio-osaa määrittäessä työtuloon sovelletaan, mitä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa päiväpalkasta säädetään.

5 a §

Yrittäjän oikeus korotettuun ansio-osaan

Ansio-päivärahaan oikeutetulle yrittäjälle maksetaan korotettua ansio-osaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta siten kuin 3 b §:ssä säädetään

7 §

Päivärahakauden enimmäisaika

Peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 500 työttömyyspäivältä. Enimmäisaikaan luetaan myös sellaiset työttömyyspäivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta sellaisessa valtiossa, jossa sovelletaan sosiaaliturva-asetusta tai jonka kanssa Suomella on työttömyysturvaa koskeva sopimus.

Laskettaessa 1 momentin mukaista enimmäisaikaa otetaan soviteltuna työttömyyspäivärahana maksettu määrä huomioon muunnettuna täysiksi työttömyyspäivärahapäiviksi.

8 §

Päivärahakauden alkaminen alusta

Kun palkansaaja on työttömyyspäiväraha-oikeuden alkamisen jälkeen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon, 7 §:ssä tarkoitetun päivärahakauden enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta ja ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määrätään uudestaan. Samoin menetellään, jos yrittäjä on täyttänyt

yrittäjän työssäoloehdon.

Uusien tulotietojen perusteella määräytyvä palkansaajan ansiopäiväraha on vähintään peruspäivärahan suuruinen ja, jos palkansaaja on täyttänyt työssäoloehdon ennen enimmäisajan täyttymistä, vähintään 80 prosenttia palkansaajalle aikaisemmin maksetusta ansiopäivärahasta. Vertailu tehdään täysimääräiseen 2 §:n 1 momentin mukaisesti määräytyvään päivärahaan. Vertailuviiniin ei lueta lapsikorotuksia.

Jos työnhakijan työssäoloehto on täyttynyt työssä, johon hänet on työllistetty julkisesta työvoimapaikasta annetun lain 7 luvun 7 §:n 4 momentin mukaisen velvoitteen perusteella, työttömyyspäivärahan perusteena olevaa palkkaa ei määrätä uudelleen, ellei uusien tulotietojen perusteella määrätty palkka ole aiemmin määrättyä palkkaa suurempi.

9 §

Lisäpäiväoikeus

Ennen vuotta 1950 syntyneelle työnhakijalle, joka on täyttänyt 57 vuotta ennen 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan päättymistä, voidaan enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona hän täyttää 60 vuotta. Ennen vuotta 1950 syntyneelle henkilölle, joka on täyttänyt 60 vuotta ennen 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymistä, päivärahaa maksetaan kuitenkin sen kalenterikuukauden loppuun, jona 500 päivän enimmäisaika täyttyy.

Vuosina 1950—1954 syntyneille työnhakijoille voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa [palkansaajan] peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä ja hänellä on enimmäisajan täytyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän on täyttänyt

60 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä ja hänellä on enimmäisajan täytyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

1 §

Oikeus työmarkkinatukeen

Työmarkkinatukeen on oikeus työttömällä:

- 1) joka ei täytä työssäoloehto; tai
- 2) jonka oikeus työttömyyspäivärahaan on päättynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymisen vuoksi; ja
- 3) joka on taloudellisen tuen tarpeessa (*tarveharkinta*).

Tuella palkatulla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen ajalta, jolta työnantajalle maksetaan korkeinta korotettua palkkatukea tai muuta julkisesta työvoimapaikasta annettussa laissa tarkoitettua palkkatukea, jota rahoitetaan mainitun lain 7 luvun 12 a §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

2 §

Oikeus työmarkkinatukeen kotoutumistukena

Maahanmuuttajalla on oikeus työmarkkinatukeen vain kotoutumistukena maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemistä seuraavan kolmen vuoden aikana.

Kotoutumistuen maksamisen edellytyksenä on, että henkilöllä on voimassa oleva maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaidankahakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) 10 §:ssä tarkoitettu kotoutumissuunnitelma.

3 §

Oikeus työmarkkinatukeen matkavastuutuksena

Työmarkkinatuki voidaan myöntää matka-

avustuksena työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kaksi kuukautta kestävästä koko-aikatyön työssäkäyntialueensa ulkopuolella ja jolle työn vastaanottamisesta aiheutuu huomattavia kustannuksia. Matka-avustuksena maksettavaan työmarkkinatukeen oikeutettuna pidetään henkilöä, joka saa työmarkkinatukea tai jolle ei makseta työmarkkinatukea 10 luvun 2 §:ssä mainitusta syystä. Matka-avustusta on haettava ennen työsuhteen alkamista.

Matka-avustusta ei myönnetä sellaisen työsuhteen perusteella, jonka palkkauskustannuksiin työnantajalle on myönnetty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua palkkatukea.

Poiketen 2 momentissa ja 1 §:n 2 momentissa säädetystä työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää matka-avustuksen, jos palkkatukea rahoitetaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 12 a §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

4 §

Työmarkkinatuen määrä

Täysimääräinen työmarkkinatuki on 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen ja työmarkkinatuen korotusosa 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan korotusosan suuruinen.

Työmarkkinatuen saajalle maksetaan lapsikorotusta siten kuin 6 luvun 6 §:ssä säädetään.

Työmarkkinatuen määrä lasketaan ottaen huomioon, mitä 4 luvussa säädetään.

Matka-avustuksena maksetaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettu työmarkkinatuki ilman työmarkkinatuen korotusosaa.

5 §

Oikeus työmarkkinatuen korotusosaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Työmarkkinatuen korotusosaan on oikeus henkilöllä, joka aloittaessaan 2 momentissa tarkoitetun työllistymistä edistävän palvelun on saanut työmarkkinatukea:

- 1) enintään 500 päivältä; tai

- 2) enintään 180 päivältä sen jälkeen, kun hänen oikeutensa työttömyyspäivärahaan on päätynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymisen vuoksi.

Korotusosaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Korotusosaa maksetaan enintään 200 päivältä. Korotusosan maksaminen aloitetaan alusta, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

6 §

Tarveharkinnassa huomioon otettavat tulot

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 536 euroa ylittävältä osalta kuukaudessa. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 2 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Työmarkkinatuki määrätään tuen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko arvioitujen tai muutoin todettavissa olevien tulojen perusteella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarveharkinnassa huomioon otettavista tuloista.

Tarveharkinnassa tuloina ei oteta huomioon (*etuoikeutetut tulot*):

- 1) lapsilisää;
- 2) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaista kotihoidon tukea;
- 3) asumistukea;
- 4) sotilasavustusta;
- 5) sotilasvammalain mukaista elinkorkoa ja täydennyskorkoa;
- 6) kansaneläkelain mukaista täydennysmäärää;

7) toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea;

8) vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityisten kustannusten korvausta.

7 §

Tarveharkinta

Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 50 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 848 euroa kuukaudessa. Perheettömällä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 253 euroa kuukaudessa. Perheellisen tulorajaa korotetaan 106 eurolla jokaista huolettavan alle 18-vuotiasta lasta kohti. Työmarkkinatuen määräytymiseen vaikuttavat kuukausittaiset tuloerät pyöristetään alaspäin täysiksi euroiksi siten, että täyden euron yli menevä osa jätetään huomioon ottamatta.

Työmarkkinatuki on tarkistettava, jos sen määrään vaikuttavat tulot ovat olennaisesti nousseet tai pienentyneet. Tarkistettua työmarkkinatukea aletaan maksaa aikaisimmasta mahdollisesta maksuerästä lukien.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja 6 §:ssä työmarkkinatuen tarveharkinnasta säädetään, työmarkkinatukena maksetaan enintään 4 luvun 7 §:n 1 momentin mukaisesti laskettu rahamäärä.

Jos maan yleinen palkkataso ansiotasoindeksin perusteella arvioiden olennaisesti muuttuu, valtioneuvoston asetuksella säädetään 1 momentissa ja 6 §:ssä säädettyjen rahamäärien tarkistamisesta vastaamaan palkkatason muutosta.

8 §

Työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa

Työmarkkinatuki myönnetään ilman tarveharkintaa siltä ajalta, jona henkilö osallistuu 10 luvussa tarkoitettuihin työllistymistä edistäviin palveluihin.

Työmarkkinatuki maksetaan ilman tarve-

harkintaa myös sellaiselle 55 vuotta täyttäneelle henkilölle, joka on työttömäksi joutuessaan täyttänyt työssäoloehdon.

Henkilölle, joka on saanut työttömyyspäivärahaa 6 luvun 7 §:ssä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun enimmäisajan, työmarkkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa 180 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta. Edellä tarkoitetun 180 työttömyyspäivän laskemisen aloitetaan alusta, kun henkilö tulee työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

Henkilölle maksetaan työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa 130 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta, jos hän on ennen työttömyyden alkamista ollut vakuutettuna maatalousyrittäjän eläkelain 10 a §:n mukaisesti yhteensä 24 kuukautta lähinnä edellisen 48 kuukauden aikana (apurahansaaajan vakuutusehto). Edellä tarkoitetun 130 työttömyyspäivän laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on työmarkkinatukioikeuden alkamisen jälkeen uudelleen täyttänyt apurahansaaajan vakuutusehdon. Jos henkilö sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan hyväksyttävän syyn johdosta on estynyt olemasta työmarkkinoilla, edellä mainittua 48 kuukauden tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti, kuitenkin enintään seitsemän vuotta.

9 §

Osittainen työmarkkinatuki

Työmarkkinatuki on 50 prosenttia 4 §:n 1—3 momentin ja 6—8 §:n mukaisesti lasketusta työmarkkinatuesta, jos työnhakija asuu vanhempiensa taloudessa eikä ole täyttänyt työssäoloehtoita.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta:

1) aikana, jona työnhakija osallistuu 10 luvussa tarkoitettuihin työllistymistä edistäviin palveluihin; tai

2) työnhakijaan, jonka vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, 6 §:ssä tarkoitetut tulot ovat enintään 1 781 euroa kuukaudessa; tulo-

rajaa nostetaan 106 eurolla jokaista työnhakijan vanhempien huollettavana olevaa samassa taloudessa asuvaa kohti.

Täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa 50 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 2 momentin 2 kohdassa säädetyn tulorajan. Vanhempien tulojen perustella vähennettynä työmarkkinatukena maksetaan kuitenkin vähintään 1 momentissa tarkoitettu määrä.

Jos hakijan vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, tulot ylittävät 2 momentin 2 kohdassa säädetyn tulorajan, mutta hakija kykenee luotettavasti osoittamaan, etteivät vanhemmat tosiasiallisesti häntä taloudellisesti tue, työmarkkinatuki on maksettava ilman 1 momentissa tarkoitettua vähennystä.

10 §

Ostavastuu aika

Työmarkkinatukea maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä viisi työpäivää enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana (*omavastuu aika*). Omavastuu aikaan ei lueta 8 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun odotusaikaan tai korvauksettomiin määräaikoihin taikka työssäolovelvoitettiin sisältyviä työttömyyspäiviä.

Omavastuu aika täyttyy myös, kun lyhennettyä työviikkoa tai osa-aikatyötä tekevän työntekijän 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työttömyysaika on kertynyt yhteensä viittä työttömyyspäivää vastaava aika.

Omavastuu aikaan luetaan myös ne päivät:

1) jotka henkilö työttömyyden alkamisen jälkeen on ollut työkyvytön saamatta siltä ajalta sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvusta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa; tai

2) joilta henkilölle on maksettu 10 luvun perusteella työmarkkinatukea.

Omavastuu aikaa ei kuitenkaan edellytetä:

1) jos henkilön oikeus työmarkkinatukeen alkaa välittömästi 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitettua työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyttyä; tai

2) jos hänen työntekonsa estyy sellaisen työtaistelutoimenpiteen takia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa; ja

3) hän muutoin täyttää työmarkkinatuen saamisen edellytykset.

11 §

Työmarkkinatuen kesto

Työmarkkinatuki on kestoaltaan rajoittamaton.

Matka-avustus voidaan määrätä maksettavaksi enintään neljän kuukauden ajan työsuhteen alkamisesta lukien, kuitenkin enintään työsuhteen ajan. Matka-avustus maksetaan viideltä päiväältä viikossa sen estämättä, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään etuuspäivien määrästä viikossa.

IV. OSA

Työllistymistä edistävät palvelut

10 luku

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaa etuutta koskevat säännökset

1 §

Oikeus etuuteen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Työllistymistä edistäviin palveluihin osallistuvan työnhakijan toimeentulo turvataan työttömyyspäivärahalta tai työmarkkinatuelalta.

Työllistymistä edistävillä palveluilla tarkoitetaan:

1) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettua työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta;

2) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 9 luvussa tarkoitettua omaehtoista koulutusta;

3) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työkokeilua, työelämävalmennusta ja työharjoittelua;

4) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettua työ- ja koulutuskokeilua;

5) maahanmuuttajan kotoutumisoimenpidettä, jonka työ- ja elinkeinotoimisto on maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvaipaanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 10 §:n 3 nojalla rinnastanut 1 tai 3 kohdassa tarkoitettuun palveluun;

6) kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua kuntouttavaa työtoimintaa.

2 §

Työttömyysetuuteen oikeutettu

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon työnhakijalla on oikeus työttömänä ollessaan.

Työttömyysetuutta maksetaan vain siltä ajalta, jona henkilö on julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettuna työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Työttömyysetuutta maksetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta, vaikka työnhakijalla ei ole työttömänä ollessaan oikeutta etuuteen, jos se johtuu:

- 1) korvauksettomasta määräajasta;
- 2) työssäolovelvoitteesta;
- 3) 5 luvun 13 §:ssä tai 7 luvun 10 §:ssä säädetyistä omavastuuajasta;
- 4) 7 luvun 6 ja 7 §:ssä tarkoitettua tarveharkinnasta;
- 5) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua ammatilliseen koulutukseen liittyvästä rajoituksesta;
- 6) 8 luvun 4 §:ssä säädetyistä odotusajasta.

Poiketen 3 momentista työmarkkinatukea ei makseta kuntouttavan työtoiminnan ajalta, jos oikeutta työmarkkinatukeen ei ole 3 momentin 2, 4 tai 5 kohdassa mainitusta syystä.

Työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen ajalta, jona hän osallistuu ulkomailla järjestettävään 1 §:n 2 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun sen estämättä, mitä 2 luvun 3 §:ssä säädetään ulkomaanmatkasta työmarkkinoilla olon esteenä.

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettuun työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvan opiskelijan, jota ei voida pitää 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna työttömänä, oikeudesta työt-

tömyysetuuteen opiskelun ajalta säädetään 5 §:ssä.

3 §

Poissaolo työllistymistä edistävästä palvelusta

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 1 §:n 2 momentin 3—6 kohdassa tarkoitettujen työllistymistä edistävien palvelujen aikana niiltä päiviltä, joina hän ei osallistu palveluun, ellei poissaolo johdu:

- 1) työkyvyttömyydestä;
- 2) kerrallaan enintään neljän työpäivän ajalta alle 10-vuotiaan lapsen sairaudesta;
- 3) työhaastattelusta tai muusta tähän rinnastettavasta työllistymiseen liittyvästä syystä.

Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta maahanmuuttajan kotoutumisoimenpiteeseen, joka rinnastettu työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen.

4 §

Työttömyysturvalain poikkeava soveltaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 ja 9 luvussa tarkoitettuna koulutuksen aikana ei sovelleta tämän lain 2 ja 8 luvun säännöksiä eikä 6 luvun 8 §:ää.

Työmarkkinatuen maksamisesta ilman tarveharkintaa työllistymistä edistävien palvelujen aikana säädetään 7 luvun 8 §:ssä.

5 §

Työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta koskevat erityissäännökset

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettuun työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvalla maksetaan koulutuksen ajalta työttömyysetuutta kuten 2 §:ssä säädetään työttömän oikeudesta työttömyysetuuteen, vaikka:

- 1) hänet on 2 luvun 4 tai 5 §:n nojalla katsottava päätoimiseksi yrittäjäksi; tai
- 2) hän ei ole työtön tai lomautettu, jos hän on työttömyysuhan alainen.

Jos opiskelijalla on oikeus työttömyysetuuteen 1 momentin 1 kohdan perusteella, hänelle maksetaan koulutuksen ajalta peruspäivärahaa, ansiopäivärahan perusosaa tai työmarkkinatukea sekä lapsikorotusta. Jos opiskelijalla on oikeus työttömyysetuuteen 1 momentin 2 kohdan perusteella, hänellä on oikeus myös 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaiseen ansiopäivärahan ansio-osaan.

Jos koulutus järjestetään jaksotettuna erillisiin kokonaisuuksiin siten, että koulutusjaksot eivät liity yhtäjaksoisesti toisiinsa, opiskelija ei ole koulutusjaksojen välisenä aikana työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa.

6 §

Ylläpitokorvaus

Matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvaamisesta (*ylläpitokorvaus*) työllistymistä edistävään palveluun osallistuvalla työnhakijalle säädetään julkisesta työvoimapolitista annetussa laissa.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työmarkkinatukea saavalle maksetaan ylläpitokorvausta 10 euroa kuntouttavasta työtöiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun aktivointisuunnitelman mukaiselta osallistumispäivältä.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

1 §

Työttömyysetuuden hakeminen

Peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea haetaan kirjallisesti Kansaneläkelaitokselta. Ansiopäivärahaa haetaan kirjallisesti siltä työttömyyskassalta, jonka jäsen työnhakija on. Hakemus matka-avustuksesta voidaan jättää myös työvoimatoimistoon.

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

2 §

Päivärahan perusteena olevan palkan tarkistaminen

Jos ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa laskettaessa huomioidaan palkkaa 5 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentin perusteella pidennetyn tarkastelujakson ajalta, tarkistetaan tätä palkkaa siinä suhteessa kuin päivärahan alkamisajankohdalle vahvistettu työntekijän eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettu palkkakerroin poikkeaa sille kalenterivuodelle vahvistetusta palkkakertoimesta, jona henkilö on viimeksi työskennellyt ennen 5 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua tarkastelujaksoa.

2 a §

Apurahakauden laskeminen

Jos apurahapäätöksestä tai muutoin ei käy ilmi 2 luvun 11 §:n 2 momentissa sekä 5 luvun 3 §:n 2 momentissa, 7 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu apurahakausi, apurahakauden kesto lasketaan jakamalla työskentelyyn myönnetty apuraha myöntövuoden verottoman apurahan kuukausimäärällä.

3 §

Ansiopäivärahan ja peruspäivärahan rahoitus

Palkansaajan ansiopäivärahan rahoituksesta säädetään työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa ja yrittäjän ansiopäivärahan rahoituksesta työttömyyskassalaissa.

Peruspäiväraha ja siihen liittyvä lapsikorotus sekä 6 luvun 3 b §:n mukainen korotusosa rahoitetaan valtion varoista ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta. Peruspäivärahan muutosturvalisä sekä 6 luvun 3 ja 3 a §:n mukaiset korotusosat rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta.

3 a §

Työmarkkinatuen rahoitus

Työmarkkinatuen 500 maksupäivän laskeminen alkaa uudelleen alusta sen jälkeen, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen. Edellä 10 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettu työmarkkinatuki ja siihen liittyvä lapsikorotus, 7 luvun 4 §:ssä tarkoitettu korotusosa sekä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettu matka-avustus rahoitetaan kuitenkin aina valtion varoista, eikä niiden ajalta maksettua työmarkkinatukea lasketa mukaan työmarkkinatuen 500 maksupäivään.

3 b §

Etuuksien kattamiseksi suoritettavat ennakot

Valtion on suoritettava Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahaa varten kuukausittain ennakkoa siten, että ennakkojen määrä vastaa valtion sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää ja että ennakot ovat riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena. Työttömyysvakuutusrahaston on suoritettava Kansaneläkelaitokselle korotusosia ja muutosturvalisää varten ennakkoa siten, että ennakkoiden määrä vastaa työttömyysvakuutusrahaston sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää ja että ennakot riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena.

3 d §

Muita rahoitusta koskevia säännöksiä

Edellä 10 luvun 6 §:ssä ja julkisesta työvoimapaalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettut ylläpitokorvaukset rahoitetaan valtion varoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Työnhakijaan, joka ei ole saanut työttömyyspäivärahaa 1 päivästä tammikuuta 1997 tai sen jälkeiseltä ajalta, sovelletaan 5 luvun 2 ja 3 §:ää sen jälkeen, kun hän on ollut työssäoloehdon täyttävässä työssä tämän lain voimassa ollessa vähintään yhden kalenteriviikon.

Sovellettaessa 5 luvun 3 §:n 1 momenttia työnhakijoihin, jotka ovat saaneet työttömyyspäivärahaa 1 päivästä tammikuuta 1997 tai sen jälkeiseltä ajalta, työssäoloehdon tarkastelujakso ulottuu enintään 1 päivään tammikuuta 2008, jollei ole mainitun pykälän 2 tai 3 momentin mukaista syytä tarkastelujakson pidentämiseen. Lain 5 luvun 3 §:n 3 momenttia ja 4 §:n 4 momenttia sovelletaan aikaan lain voimaan tulosta alkaen.

Lain 5 luvun 6 ja 7 §:ää sovelletaan henkilöön, jonka yritystoiminta päättyy ja työttömyys alkaa tämän lain tultua voimaan.

Lain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetty peruspäivärahan rahamäärä sekä 6 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty peruspäivärahan korotusosan ja muutosturvalisän rahamäärät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Lain 6 luvun 2, 3 b—3 d ja 5 a §:ää sekä 7 luvun 5 §:ää sovelletaan päivärahoihin, jotka kohdistuvat aikaan lain voimaantulosta alkaen. Jos henkilöllä on oikeus saada 7 momentin perusteella korotettua ansio-osaa enintään 150 päivästä, sovelletaan tähän päivärahaan 6 luvun 2 §:n 2 momenttia 31 päivään joulukuuta 2010 saakka siten, että korotettu ansio-osa on 55 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta, ja kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 32,5 prosenttia. Jos työnhakijalle ennen tämän lain voimaan tuloa laadittuun työllistymisohjelmaan sisältyy työsuhteen päättymisen jälkeistä omatoimista työnhakua, hänellä on 6 luvun 3 c §:n 2 momentin estämättä oikeus muutosturvalisään tai muutosturvan ansio-osaan omatoimisen työnhaun ajalta 31 päivään maaliskuuta 2010 saakka.

Lain 6 luvun 3 §:ää sovelletaan henkilöön, jonka päivärahakauden enimmäisaika alkaa tämän lain tultua voimaan.

Sen estämättä, mitä 6 luvun 3 a §:n 4 momentissa säädetään korotusosan ja korotetun ansio-osan enimmäisajasta, henkilöllä on oikeus saada korotusosaa ja korotettua ansio-osaa yhteensä enintään 150 päivältä, jos hänen työsuhteensa on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

Jos henkilön oikeus koulutuspäivärahaan on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, hänelle maksetaan tämän lain mukaista työttömyysetuutta lain voimaantulon jälkeiseltä opiskeluajalta. Sen estämättä, mitä 6 luvun 7 §:ssä säädetään työttömyyspäivärahakauden enimmäisajasta, koulutuspäivärahaan ja

työttömyyspäivärahaan oikeuttavien korvauspäivien yhteenlaskettu määrä voi olla enintään 565 päivää. Jos henkilö on aloittanut koulutuksen tai opinnot ennen kuin hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä, koulutuspäivärahaa ja työttömyyspäivärahaa maksetaan enintään 500 päivältä lisättyinä niillä päivillä, joilta hänelle on ennen koulutuksen tai opintojen alkua maksettu työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työttömyysetuuksien rahoituksesta 24 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (555/1998) 5 §, sellaisena kuin se on laeissa 1301/2002, 1049/2004 ja 460/2005, sekä *muutetaan* 1 ja 8 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 § mainitussa laissa 1301/2002 ja laissa 1332/2004 ja 8 § mainitussa laissa 460/2005, seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiset työttömyyspäivärahat ja vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaiset vuorottelukorvaukset rahoitetaan perusturvaosuutta vastaavalla valtionosuudella, tämän lain mukaisilla työttömyysvakuutusmaksuilla ja työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksuilla (*omavastuumaksu*) sekä työttömyyskassalain (603/1984) mukaisilla jäsenmaksuilla siten kuin tässä laissa säädetään. Työeläkelainsäädännössä tarkoitetut työeläkelisät ja vakuutusmaksut, aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitetun aikuiskoulutustuen ansio-osa ja hallintokulut, Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitetut hallintokulut ja ammattitutkintostipendit muiden kuin valtioon virka- tai työsuhteessa olevien henkilöiden osalta sekä palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukainen palkkaturva rahoitetaan tämän lain mukaisilla maksuilla siten kuin tässä laissa säädetään.

Työttömyyskassojen rahoituksesta säädetään työttömyyskassalaissa.

8 §

Peruspäivärahan, korotusosan ja muutosturvalisän rahoitus

Työttömyysturvalain mukaisten peruspäivärahojen, niihin liittyvien lapsikorotusten sekä työttömyysturvalain 6 luvun 3 b §:n mukaisten korotusosien rahoitukseen työttömyysvakuutusrahasto maksaa sosiaali- ja terveysministeriön välityksellä Kansaneläkelaitokselle 23 §:ssä tarkoitetun osuuden. Työttömyysturvalain 6 luvun 3 ja 3 a §:n mukaisen peruspäivärahojen korotusosien sekä 6 luvun 3 c §:n mukaisten muutosturvalisien rahoitukseen työttömyysvakuutusrahasto maksaa Kansaneläkelaitokselle työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetut osuudet. Muilta osin menot rahoitetaan Kansaneläkelaitokselle maksettavalla valtionosuudella.

Valtionosuuden suorittamisesta, valtionosuuden ennakoiden käyttämisestä ja Kansaneläkelaitoksen työttömyysetuuksien hal-

lintokuluista säädetään työttömyysturvalais-
sa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta
20 _____.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa ol-
leita säännöksiä sovelletaan myös tämän lain

voimaantumisen jälkeiseltä ajalta maksettavaan
julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain
(1295/2002) mukaiseen perustukeen ja ansio-
tukeen.

Ennen tämän lain voimaantumista voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.

3.

Laki**työttömyyskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyyskassalain (603/1984) 1 §:n 1 momentti, 25, 25 a ja 26 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 946/2003, 25 ja 25 a § laissa 1048/2004 sekä 26 § laeissa 1291/2002 ja mainitussa laissa 946/2003, seuraavasti:

1 §

Työttömyyskassan tehtävä ja toimialue

Työttömyyskassa on keskinäisen vastuun perusteella toimiva yhteisö, jonka jäsenenä on joko palkkatyöntekijöitä (*palkansaajakassa*) tai yrittäjiä (*yrittäjäkassa*). Työttömyyskassan tarkoituksena on työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettua ansioturvan ja siihen liittyvien ylläpitokorvausten järjestäminen jäsenilleen.

25 §

Yrittäjäkassan maksamien etuuksien rahoitus

Valtionosuutena maksetaan yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:n nojalla maksamista päivärahoista työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa ja lapsikorotusta vastaava määrä.

Jos ansiopäiväraha maksetaan työttömyysturvalain 4 luvun mukaisesti soviteltuna tai vähennettynä, valtionosuutena maksetaan se määrä, joka vastaa peruspäivärahan ja lapsikorotuksen suhteellista osuutta kustakin täydestä työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä työttömyyspäivärahasta.

Yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 10 a §:n 1 momentin nojalla maksamien päi-

värahojen rahoituksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 §:ssä säädetään ansiopäivärahojen rahoituksesta.

25 a §

Palkansaajakassan maksamien yrittäjätuuksien rahoitus

Valtionosuutena maksetaan palkansaajakassan työttömyysturvalain 5 luvun 10 §:n 2 momentin nojalla maksamista työttömyyspäivärahoista tämän lain 25 §:n 1 ja 2 momentissa määritelty osuus.

Palkansaajakassan osuus on 5,5 prosenttia kustakin työttömyyspäivärahasta, jollei 1 momentista muuta johdu.

Se yrittäjäkassa, jonka jäsenenä etuuden saaja on viimeksi täyttänyt työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettua työssäoloehdon, rahoittaa kunkin maksetun työttömyyspäivärahan sekä 1 ja 2 momentin mukaisten määrien erotuksen.

26 §

Osuudet hallintokuluista

Hallintokuluihin kohdistuvana valtionosuutena ja työttömyysvakuutusrahaston osuutena maksetaan:

1) työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:ssä säädettyä peruspäivärahaa vastaava määrä kuta-

kin alkavaa 100 jäsentä kohti; sinä vuonna, jolloin työttömyyskassan säännöt on ensi kerran vahvistettu, ja sitä seuraavana vuonna valtion osuus on kuitenkin kaksinkertainen; ja

2) 0,35 prosenttia niistä kassan viimeksi kuluneen kalenterivuoden aikana maksamista työttömyyspäivärahoista, vuorotteluvapaalaissa (1305/2002) tarkoitetuista vuorottelukorvauksista ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n mukaisista ylläpitokorvauksista, joihin suoritetaan valtion osuus tai työttömyysvakuutusrahaston osuus.

Työttömyysvakuutusrahaston osuutena suoritetaan palkansaajakassoille lisäksi 2 euroa jokaista ansiopäivärahapäätöstä kohden.

Hallintokuluihin kohdistuvat osuudet eivät yhteensä kuitenkaan saa olla enempää kuin neljä viidesosaa kassan maksamista kohtuullisista hallintokuluista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan myös lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaiseen perustukeen ja ansiotukeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki**vuorotteluvapaalain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 15 §:n 1 momentti seuraavasti:

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 1 momentin ja 4 §:n perusteella. Vuorottelukorvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta 4 §:ssä tarkoitettua työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Vuorottelijalle, joka on tehnyt vuorottelusopimuksen ennen tämän lain voimaantuloa ja jolla työttömänä ollessaan on oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n 2 momentin mukaiseen korotusosaan tai 2 §:n 2 momentin mukaiseen korotettuun ansio-osaan työttömyysturvalain 6 luvun 3 a §:n perusteella, lasketaan täyden vuorottelukorvauksen määrä korotusosalla tai korotetulla ansio-osalla korotetun työttömyyspäivärahan määrästä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

1.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 2 §:n 3 momentti, 4 luvun 6 §, 6 luvun 10 § ja 9 luku, sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 6 § osaksi laissa 970/2003 ja 9 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen,

muutetaan 3 luvun 1 §, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 2 kohta, 4 luvun 5 §:n 3 momentti ja 7 §:n 1 momentti, 5 luvun 2 ja 3 §, 4 §:n 4 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6, 7 ja 10 § sekä 13 §:n 1 ja 2 momentti, 6 luvun 1-3 §, 3 a ja 3 b §, 5 §:n 1 ja 2 momentti sekä 7—9 §, 7 luku, IV osa, 11 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 14 luvun 2 §:n 1 momentti, 2 a ja 3 §, 3 a §:n 2 momentti, 3 b §:n 1 momentti ja 3 d §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun 1 § osaksi laissa 344/2009, 3 §:n 1 momentti ja 5 luvun 4 §:n 4 momentti laissa 462/2006, 3 luvun 4 §:n 1 momentti laissa 1354/2007, 4 luvun 5 §:n 3 momentti ja 6 luvun 2 § laissa 459/2005, 5 luvun 3 § osaksi laeissa 1047/2004 ja 997/2008, 7 § mainituissa laeissa 1047/2004, 462/2006 ja 997/2008, 10 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 13 §:n 1 momentti sekä 6 luvun 3 a ja 3 b § laissa 472/2009, 5 luvun 13 §:n 2 momentti laissa 1180/2005, 6 luvun 1 ja 3 § osaksi mainitussa laissa 459/2005, 7 § laissa 636/2004, 8 § osaksi mainitussa laissa 1047/2004, 9 § osaksi laissa 1252/2006, 7 luku ja IV osa niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen, 11 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 14 luvun 3 §, 3 a §:n 2 momentti, 3 b §:n 1 momentti ja 3 d §:n 1 momentti laissa 1217/2005, 14 luvun 2 §:n 1 momentti laissa 608/2004 ja 2 a § mainitussa laissa 997/2008, sekä

lisätään 5 lukuun uusi 10 a § sekä 6 lukuun uusi 3 c—3 e § ja 5 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

2 §

Työttömän omaehtoisen opiskelun ajalta työmarkkinatuki ja työttömyyspäiväraha maksetaan koulutuspäivärahana siten kuin 10 luvussa säädetään.

(kumotaan 3 mom.)

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

1 §

Ikä

Työttömyysetuutta ei myönnetä työnhakijalle, joka ei ole täyttänyt 17 vuotta. Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona työnhakija täyttää 65 vuotta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 1 luvun 8 §:n 1 momentissa säädetään, *muuta* työttömyysetuutta kuin *koulutuspäivärahaa* myönnetään henkilölle sen kalenterikuukauden jälkeen, jona hän täyttää 65 vuotta, jos hänen työntekonsa on estynyt tämän lain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohdassa, 4 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 2 momentissa mainituista syistä taikka jos hänet on kokoaikaisesti lomautettu. Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona henkilö täyttää 68 vuotta.

3 §

Työkyvyttömyys

Työkyvyttömällä henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Työkyvyttömänä pidetään henkilöä, joka saa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai kansaneläkelain (347/1956) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea taikka täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa etuutta jonkin muun lain nojalla. Työkyvyttömänä pidetään myös henkilöä, joka on todettu sairausvakuutuslain tai kansaneläkelain mukaisesti työkyvyttömäksi, vaikka etuutta ei ole hänelle myönnetty. Työnhakijalla, joka saa työkyvyttömyyseläkettä kansaneläkelain 22 §:n 2 momentin perusteella tai työkyvyttömyyden perusteella eläkettä vain toisen valtion lainsäädännön mukaan, on oikeus työttömyysetuuteen edellyttäen, että hän muutoin täyttää tässä

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

1 §

Ikä

Työttömyysetuutta ei myönnetä työnhakijalle, joka ei ole täyttänyt 17 vuotta. Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona työnhakija täyttää 65 vuotta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 1 luvun 8 §:n 1 momentissa säädetään, työttömyysetuutta myönnetään henkilölle sen kalenterikuukauden jälkeen, jona hän täyttää 65 vuotta, jos hänen työntekonsa on estynyt tämän lain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohdassa, 4 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 2 momentissa mainituista syistä taikka jos hänet on kokoaikaisesti lomautettu. Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona henkilö täyttää 68 vuotta.

3 §

Työkyvyttömyys

Työkyvyttömällä henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Työkyvyttömänä pidetään henkilöä, joka saa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea taikka täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa etuutta jonkin muun lain nojalla. Työkyvyttömänä pidetään myös henkilöä, joka on todettu sairausvakuutuslain tai kansaneläkelain mukaisesti työkyvyttömäksi, vaikka etuutta ei ole hänelle myönnetty. Työnhakijalla, joka saa työkyvyttömyyseläkettä kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella tai työkyvyttömyyden perusteella eläkettä vain toisen valtion lainsäädännön mukaan, on oikeus työttömyysetuuteen edellyttäen, että hän muutoin täyttää tässä

laissa työttömyysetuuden saamiselle asetetut edellytykset.

4 §

Estävät sosiaalietuudet

Samalta ajalta voidaan maksaa vain yhtä tämän lain mukaista työttömyysetuutta. *Lain 6 luvun 3 §:n mukaista korotettua ansio-osaa ja peruspäivärahan korotusosaa ei makseta siltä ajalta, jolta työnhakijalle maksetaan 6 luvun 3 a §:n mukaista työllistymisohjelmallisää.* Peruspäivärahaa ei makseta siltä ajalta, jolta työnhakijalle maksetaan ansiopäivärahaa.

5 §

Työ- tai virkasuhteesta johtuvat rajoitukset

Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta työnhakijalla:

2) siltä ajalta, jolta hänellä on oikeus saada kokoaikatyöstä ansaittua vuosiloma-ajan palkkaa; ja

4 luku

Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §

Etuuden määrä

Sovitelu ansiopäiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen voi olla yhdessä työtulon kanssa enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruinen siltä osin kuin henkilöllä on oikeus sovittelujaksolta 6 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun korotettuun ansio-osaan tai 6 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuun työllistymisohjelmallisää, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus

laissa työttömyysetuuden saamiselle säädetty edellytykset.

4 §

Estävät sosiaalietuudet

Samalta ajalta voidaan maksaa vain yhtä tämän lain mukaista työttömyysetuutta. Peruspäivärahaa ei makseta siltä ajalta, jolta työnhakijalle maksetaan ansiopäivärahaa.

5 §

Työ- tai virkasuhteesta johtuvat rajoitukset

Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta työnhakijalla:

2) siltä ajalta, jolta hänellä on oikeus saada *kokoaikatyön palkkaan perustuvaa* vuosiloma-ajan palkkaa;

4 luku

Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §

Etuuden määrä

Jos henkilöllä on oikeus 6 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun korotettuun ansio-osaan tai muutosturvan ansio-osaan, soviteltu ansiopäiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen voi yhdessä työtulon kanssa olla enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruinen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahaa ilman 6 luvun 1 §:n 1 momentin mu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

saada peruspäivärahaa ilman 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjä peruspäivärahan korotuksia.

kaista korotusosaa tai muutosturvallisää.

6 §

6 §

Enimmäisaika

Enimmäisaika

Soviteltua työttömyysetuutta maksetaan enintään 36 kuukaudelta. Soviteltua työttömyysetuutta voidaan sanotun enimmäisajan jälkeenkin maksaa 1 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella. Sovitellun työttömyysetuuden maksamisen enimmäisaikaa ei sovelleta henkilöön, joka ennen sen täyttymistä on täyttänyt 6 luvun 9 §:ssä määritellyn iän.

(kumotaan)

Enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on työskennellyt yhdenjaksoisesti vähintään kuuden kuukauden ajan kokoaikatyössä tai on enimmäisajan tultua täyteen työskennellyt 5 luvun 3 tai 7 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon edellyttämän määrän.

Laskettaessa 6 luvun 7 §:n mukaisia enimmäisaikoja otetaan soviteltuna työttömyyspäivärahana maksettu määrä huomioon muunnettuna täysiksi työttömyyspäivärahapäiviksi.

7 §

7 §

Sosiaalietuuksien vaikutus työttömyysetuuteen

Sosiaalietuuksien vaikutus työttömyysetuuteen

Jos henkilö saa muuta kuin 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua lakisääteistä etuutta tai saa työkyvyttömyyseläkettä toisen valtion lainsäädännön mukaan taikka kansaneläkettä kansaneläkelain 22 §:n 2 momentin perusteella, hänen täysimääräisestä työttömyysetuudestaan vähennetään sosiaalietuus. Tällöin ei kuitenkaan seuraavia eläkkeitä ja sosiaalietuuksia oteta huomioon (etuoikeutetut tulot):

- 1) perhe-eläkkeet;
- 2) kansaneläkelain mukainen hoitotuki;
- 3) tapaturmavakuutuslain (608/1948) mu-

Jos henkilö saa muuta kuin 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua lakisääteistä etuutta tai saa työkyvyttömyyseläkettä toisen valtion lainsäädännön mukaan taikka kansaneläkettä kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella, hänen täysimääräisestä työttömyysetuudestaan vähennetään sosiaalietuus. Tällöin ei kuitenkaan seuraavia eläkkeitä ja sosiaalietuuksia oteta huomioon (etuoikeutetut tulot):

- 1) perhe-eläkkeet;
- 2) vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukainen eläkettä saavan hoitotuki;
- 3) tapaturmavakuutuslain (608/1948) mu-

kainen haittaraha;

4) sotilasvammalain mukainen elinkorko ja täydennyskorko;

5) vammaistukilain (124/1988) mukainen vammaistuki;

6) eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) mukainen asumistuki;

7) asumistukilain (408/1975) mukainen asumistuki;

8) lapsilisälain (796/1992) mukainen lapsilisä;

9) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukainen toimeentulotuki;

10) sotilasavustuslain (781/1993) mukainen sotilasavustus; sekä

11) tapaturmavakuutuslain ja sotilasvammalain mukaiset erityisten kustannusten korvaukset.

kainen haittaraha;

4) sotilasvammalain mukainen elinkorko ja täydennyskorko;

5) *vammaisetuuksista annetun lain* mukainen vammaistuki;

6) *eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain* (571/2007) mukainen asumistuki;

7) asumistukilain (408/1975) mukainen asumistuki;

8) lapsilisälain (796/1992) mukainen lapsilisä;

9) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukainen toimeentulotuki;

10) sotilasavustuslain (781/1993) mukainen sotilasavustus;

11) tapaturmavakuutuslain ja sotilasvammalain mukaiset erityisten kustannusten korvaukset.

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

2 §

Palkansaajan oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus palkansaajakassan jäsenellä (vakuutettu), joka on ollut vakuutettuna vähintään 10 edellistä kuukautta ja vakuutettuna ollessaan on täyttänyt työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus työnhakijalla, joka täyttää työssäoloehdon.

3 §

Palkansaajan työssäoloehto

Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 lähinnä edellisen kuukauden aikana (tarkastelujakso) ollut 43 kalenteriviikkoa 4 §:ssä tarkoitetussa työssä.

Tämän lain mukaista ansiopäivärahaa tai peruspäivärahaa aikaisemmin saaneen palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun hän on

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

2 §

Palkansaajan oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus palkansaajakassan jäsenellä (vakuutettu), joka on ollut vakuutettuna vähintään 34 edellistä viikkoa ja joka vakuutettuna ollessaan on täyttänyt työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus työnhakijalla, joka täyttää työssäoloehdon.

3 §

Palkansaajan työssäoloehto

Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 lähinnä edellisen kuukauden aikana (tarkastelujakso) ollut vähintään 34 kalenteriviikkoa 4 §:ssä tarkoitetussa työssä.

Tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jonka henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla, ja syynä tähän on:

24 lähinnä edellisen kuukauden aikana (tarkastelujakso) ollut 34 kalenteriviikkoa 4 §:ssä tarkoitettu työssä.

Jos henkilö sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan hyväksyttävän syyn johdosta on estynyt olemasta työmarkkinoilla, edellä 1 tai 2 momentissa mainittua tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti, kuitenkin enintään seitsemän vuotta. Henkilön ollessa työssä, jonka palkkauskustannuksiin on myönnetty yhdistelmätukea tai korkeinta korotettua palkkatukea, tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jolta työtä ei 4 §:n 4 momentin rajoituksen vuoksi lueta työssäoloeseen. Tarkastelujaksoa pidennetään ajalta, jolta henkilö saa osasairauspäivärahaa.

Jos työttömyyskassan jäsen on työskennellyt yrittäjänä yli 18 kuukautta, ei hänelle myönnetä palkansaajan työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on yritystoiminnan jälkeen täyttänyt 1 tai 2 momentissa tarkoitettua työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö yritystoiminnan jälkeen on mennyt työhön.

Jos 2 momentissa tarkoitettu ansiopäivärahaa tai peruspäivärahaa aikaisemmin saanut palkansaaja on työskennellyt yrittäjänä yli 16 kuukautta, mutta kuitenkin enintään 18 kuukautta, 2 momentissa tarkoitettu tarkastelujakso on 26 lähinnä edellistä kuukautta.

4 §

Palkansaajan työssäoloeseen luettava työ

Laskettaessa 3 §:ssä tarkoitettua työssäoloehdon täyttymistä huomioon otetaan puolet niiden kalenteriviikkojen lukumäärästä, joihin tehdyn työn palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut korkeinta korotettua palkkatukea tai samalta ajalta työmarkkinatukea ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työllistämistu-

- 1) sairaus, laitoshoido tai kuntoutus;
- 2) asevelvollisuus tai siviilipalvelus;
- 3) päätoimiset opinnot;
- 4) lapsen syntymä tai enintään 3-vuotiaan lapsen hoito;
- 5) apurahakausi;
- 6) muu näihin verrattava hyväksyttävä syy.

Tarkastelujaksoa pidennetään myös ajalla, jota ei 4 §:n 4 momentin perusteella lueta työssäoloeseen tai jona henkilö on 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa.

Tarkastelujaksoa pidennetään enintään seitsemän vuotta.

4 §

Palkansaajan työssäoloeseen luettava työ

Laskettaessa 3 §:ssä tarkoitettua työssäoloehdon täyttymistä huomioon otetaan puolet niiden kalenteriviikkojen lukumäärästä, joihin tehdyn työn palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut korkeinta korotettua palkkatukea tai samalta ajalta työmarkkinatukea ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työllistämistu-

kea. Työssäoloehtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan.

5 §

Palkansaajalle hyväksi luettavat vakuutuskaudet

Jos yrittäjäkassan jäsen kuukauden kuluessa palkansaajaksi ryhtymisestä ja yrittäjäkassasta eroamisesta liittyy palkansaajakassaan, hänen hyväkseen luetaan ansiopäivärahan työssäoloehdossa enintään 11 viikkoa työskentelyaikaa ja vakuutettunaoloaikaa yrittäjäkassassa.

6 §

Yrittäjän oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna vähintään 24 edellistä kuukautta ja vakuutettuna ollessaan on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus yrittäjällä, joka on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

7 §

Yrittäjän työssäoloehto

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö lähinnä edellisten 48 kuukauden aikana (tarkastelujakso) on työskennellyt yhteensä 24 kuukautta yrittäjänä siten, että yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista. Kukin yrittäjänä työskennelty jakso luetaan yrittäjän työssäoloehtoon vain kerran. Työssäoloehtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen vakuutuk-

kea. Työssäoloehtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. *Työssäoloehtoon ei myöskään lueta aikaa, jolta henkilölle on maksettu työtai virkaehtosopimuksen perusteella alennettua sairausajan palkkaa.*

5 §

Palkansaajalle hyväksi luettavat vakuutuskaudet

Jos yrittäjäkassan jäsen kuukauden kuluessa palkansaajaksi ryhtymisestä ja yrittäjäkassasta eroamisesta liittyy palkansaajakassaan, hänen hyväkseen luetaan ansiopäivärahan työssäoloehdossa enintään 10 viikkoa työskentelyaikaa ja vakuutettunaoloaikaa yrittäjäkassassa.

6 §

Yrittäjän oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus yrittäjäkassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna vähintään 18 edellistä kuukautta ja joka vakuutettuna ollessaan on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus yrittäjällä, joka on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

7 §

Yrittäjän työssäoloehto

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö lähinnä edellisten 48 kuukauden aikana (tarkastelujakso) on työskennellyt vähintään 18 kuukautta yrittäjänä siten, että yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista. *Työssäoloehtoon luetaan vähintään neljä kuukautta kestäneet työskentelyjaksot ja kukin yrittäjänä työskennelty jakso luetaan yrittäjän työssäoloehtoon vain kerran.* Työssäoloehtoon ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä

sen työtulosta sekä työntekijän eläkelain mukaisesta työansioista, joka osoittaa, että yritystoiminta on laajuudeltaan olennaista.

Jos henkilö sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan hyväksyttävän syyn johdosta on estynyt olemasta työmarkkinoilla tai on työskennellyt osasairauspäivärahaa saadessaan, edellä 1 momentissa mainittua tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti, kuitenkin enintään seitsemän vuotta.

Yrittäjäkassasta palkansaajakassan jäseneksi siirtyneelle henkilölle ei myönnetä yrittäjän työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on yrittäjäkassan jäsenenä täyttänyt 1 momentissa tarkoitetun työssäoloehdon, jos henkilö on ollut palkansaajakassan jäsenenä yli 32 kalenteriviikkoa taikka palkansaajakassan jäsenenä ollessaan ollut 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla vakuutettuna ja täyttänyt 3 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon. Tällöin yrittäjän työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on uudelleen liittynyt yrittäjäkassaan.

10 §

Työssäoloehdon voimassaolo

Jos palkansaajakassan jäsen on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli kuusi kuukautta, hänelle ei myönnetä palkansaajan ansiopäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen 3 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetun työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen mennyt työhön.

Jos yrittäjäkassan jäsen on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli vuoden, hänelle ei myönnetä yrittäjän ansiopäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen 7 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon. Tällöin 48 kuukauden tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen aloittanut yritystoiminnan.

yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen vakuutuksen työtulosta sekä työntekijän eläkelain mukaisesta työansioista, joka osoittaa, että yritystoiminta on laajuudeltaan olennaista.

Tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jonka henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla, ja syynä tähän on:

- 1) sairaus, laitushoito tai kuntoutus;
- 2) asevelvollisuus tai siviilipalvelus;
- 3) päätoimiset opinnot;
- 4) lapsen syntymä tai enintään 3-vuotiaan lapsen hoito;
- 5) apurahakausi;
- 6) muu näihin verrattava hyväksyttävä syy.

Jos henkilö on työskennellyt osasairauspäivärahaa saadessaan tai on ollut 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa, tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti.

Tarkastelujaksoa pidennetään enintään seitsemän vuotta.

10 §

Työssäoloehdon voimassaolo

Jos henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli kuusi kuukautta, hänelle ei myönnetä työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen mennyt työhön tai aloittanut yritystoiminnan.

Jos henkilö, joka ei ole työttömyyskassan jäsen, on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli kuusi kuukautta, hänelle ei myönnetä peruspäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen mennyt työhön.

Henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut työvoimapolitiisessa toimenpiteessä tai ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa. Henkilöllä katsotaan olleen hyväksyttävä syy työmarkkinoilta poissaololle sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

Henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut työvoimapolitiisessa toimenpiteessä tai ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Henkilöllä katsotaan olleen hyväksyttävä syy työmarkkinoilta poissaololle sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

Jos henkilö on työskennellyt yrittäjänä yli 18 kuukautta tai jos hän on täyttänyt yrittäjäkassan jäsenenä yrittäjän työssäoloehdon, hänelle ei myönnetä palkansaajan työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on yritystoiminnan jälkeen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö yritystoiminnan jälkeen on mennyt työhön.

Jos yrittäjän työssäoloehdon yrittäjäkassan jäsenenä täyttänyt henkilö siirtyy palkansaajakassan jäseneksi, hänen oikeutensa yrittäjän työttömyyspäivärahaan päättyy, kun hän täyttää palkansaajakassan jäsenenä palkansaajan työssäoloehdon. Tällöin yrittäjän työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on uudelleen liittynyt yrittäjäkassaan.

10 a §

Palkansaajan ja yrittäjän jälkisuoja

Jos palkansaajakassasta yrittäjäkassaan siirtynyt jää työttömäksi ennen kuin hän on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon, hänellä on oikeus siihen työttömyyspäivärahaan, joka hänelle maksettaisiin, jos hän olisi edelleen palkansaajakassan jäsen.

Jos yrittäjäkassasta palkansaajakassaan siirtynyt jää työttömäksi ennen kuin hän on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon, hänellä on oikeus siihen työttömyyspäivärahaan, joka hänelle maksettaisiin, jos hän olisi edelleen yrittäjäkassan jäsen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua jälkisuojaa sovelletaan, jos henkilö on kassasta erottuaan kuukauden kuluessa liittynyt toiseen työttömyyskassaan.

Työttömyyspäivärahan myöntää ja maksaa se työttömyyskassa, jossa henkilö on jäsenenä.

13 §

Ostavastuu aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa tai, jos koulutus on merkitty työnhakusuunnitelmaan tai työllistymisohjelmaan, 10 luvun 3 §:n mukaisessa koulutuksessa yhteensä seitsemää täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu aika asetetaan kerran 6 luvun 7 §:ssä tarkoitettua työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa tai 10 luvun 6 §:ssä tarkoitettua koulutuspäivärahan enimmäisaikaa kohti.

Omavastuupäiviksi ei voida lukea niitä päiviä, joihin henkilö ei täytä ansio- tai peruspäivärahan saamiselle 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä tai joilta henkilöllä ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan 3 luvussa tarkoitettujen rajoitusten vuoksi taikka oikeutta soviteltuun työttömyyspäivärahaan 4 luvun 3 §:ssä säädettyjen työaikarajojen ylittymisen vuoksi. *Omavastuupäiviksi ei myöskään voida lukea niitä päiviä, joihin 10 luvun 3 §:n mukaisessa ja työllistymisohjelmaan merkityssä koulutuksessa oleva henkilö täyttää 2 luvun 2 §:n 2 momentissa taikka 4 tai 5 §:ssä säädetyt edellytykset.* Omavastuu aikaan luetaan kuitenkin 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu sairausvakuutus- ja kuntoutusrahan omavastuu aika.

Henkilöllä on 1 ja 2 momentista huolimatta oikeus työttömyyspäivärahaan, jos

13 §

Ostavastuu aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä seitsemää täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu aika asetetaan kerran 6 luvun 7 §:ssä säädettyä työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti.

Omavastuupäiviksi ei lueta niitä päiviä, joihin henkilö ei täytä ansio- tai peruspäivärahan saamiselle 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä tai joilta henkilöllä ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan 3 luvussa tarkoitettujen rajoitusten vuoksi taikka oikeutta soviteltuun työttömyyspäivärahaan 4 luvun 3 §:ssä säädettyjen työaikarajojen ylittymisen vuoksi. Omavastuu aikaan luetaan kuitenkin 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu sairausvakuutus- ja kuntoutusrahan omavastuu aika. *Omavastuupäiviksi luetaan myös ne päivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta 10 luvun perusteella.*

Henkilöllä on 1 ja 2 momentista huolimatta oikeus työttömyyspäivärahaan, jos

työnteon estymisen syynä on sellainen työtaistelutoimenpide, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa ja jos hän muutoin täyttää työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset.

työnteon estymisen syynä on sellainen työtaistelutoimenpide, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa ja jos hän muutoin täyttää työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

1 §

Työttömyyspäivärahan määrä

Peruspäiväraha on 22,22 euroa päivältä. Peruspäivärahan korotusosa ja työllistymisohjelmallisena on 3,82 euroa päivältä. *Korotusosaa maksetaan, jos 3 §:n edellytykset täyttyvät ja työllistymisohjelmallisää maksetaan, jos 3 a §:n edellytykset täyttyvät.*

Ansiopäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja ansio-osasta. *Korotettua ansio-osaa maksetaan, jos 3 §:n edellytykset täyttyvät ja työllistymisohjelmallisää maksetaan, jos 3 a §:n edellytykset täyttyvät.*

Työttömyyspäivärahan määrä lasketaan ottaen huomioon, mitä 4 luvussa säädetään.

2 §

Ansiopäivärahan ansio-osa, korotettu ansio-osa ja työllistymisohjelmallisä

Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Maksettaessa 3 §:n mukaista ansiopäivärahaa korotettu ansio-osa on 55 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän ra-

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

1 §

Työttömyyspäivärahan määrä

Peruspäiväraha on 22,22 euroa päivältä. Peruspäivärahan korotusosa ja *muutosturvalisä ovat* 3,82 euroa päivältä.

Ansiopäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja ansio-osasta.

Työttömyyspäivärahan määrä lasketaan ottaen huomioon, mitä 4 luvussa säädetään.

2 §

*Ansiopäivärahan ansio-osa, korotettu ansio-osa ja **muutosturvan ansio-osa***

Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Korotettu ansio-osa on 57,5 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 35 pro-

jan ylittävältä päiväpalkan osalta 32,5 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Maksettaessa 3 a §:n mukaista ansiopäivärahaa työllistymisohjelmallisä on 65 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, työllistymisohjelmallisä on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 37,5 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muunnettaessa kuukautta kohti laskettua palkkaa päiväpalkaksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 työpäivää.

3 §

Korotetun ansio-osan ja peruspäivärahan korotusosan edellytykset

Ansiopäivärahan 2 §:n 2 momentin mukaista korotettua ansio-osaa maksetaan työnhakijalle, joka:

1) on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen yhteisön toiminnasta johtuvista vastaavista syistä;

2) on ennen työn menettämistä ollut palkansaajakassan jäsen vähintään viisi vuotta; ja

3) on ennen työn menettämistä hankkinut 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

Henkilön katsotaan menettäneen työnsä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla tuotannollisista tai taloudellisista syistä myös, jos hän on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää.

Korotettua ansio-osaa ja peruspäivärahan korotusosaa maksetaan yhteensä enintään

senttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muutosturvan ansio-osa on 65 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, *muutosturvan ansio-osa* on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 37,5 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muunnettaessa kuukautta kohti laskettua palkkaa päiväpalkaksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 työpäivää.

3 §

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työttömyyden alkaessa

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 20 päivältä työnhakijalle, joka on ollut työssä yhteensä vähintään kolme vuotta ennen työttömyyspäiväraha-oikeuden alkamista. Jos työnhakija työttömäksi jäädessään täyttää 3 a §:n mukaiset pitkään työuraan perustuvat korotusosan tai korotetun ansio-osan maksamisen edellytykset, hänellä ei ole työttömäksi jäädessään oikeutta tämän pykälän mukaiseen korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan.

Työnhakijalla, jolle on maksettu korotusosaa tai korotettua ansio-osaa 3 a §:n perusteella, on oikeus korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan tämän pykälän perusteella, jos hän on 3 a §:ään perustuvan korotusosan tai korotetun ansio-osan maksamisen alettua täyttänyt uudelleen palkansaajan työssäoloehdon.

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on uudelleen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

150 päivältä. Jos irtisanomisperuste on riitautettu, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei myönnetä tai makseta korotettuna ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua.

Peruspäivärahan korotusosaa maksetaan työnhakijalle, joka täyttää 1 momentin 1 ja 3 kohdassa mainitut edellytykset.

3 a §

Työllistymisohjelmallisän maksamisen edellytykset

Työllistymisohjelmallisää maksetaan työnhakijalle, jolla on voimassa oleva työllistymisohjelma ja jolla on oikeus työttömyyspäivärahaan täytettyään 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettun palkansaajan työssäoloehdon.

Työllistymisohjelmallisää maksetaan työllistymisohjelmaan merkityn työsuhteen päättymisen jälkeisen omatoimisen työpaikkojen haun, työnhakuun liittyvän valmennuksen, julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvun mukaisen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvun mukaisen työkokeilun ajalta.

Työllistymisohjelmallisää maksetaan myös työllistymisohjelmaan merkittyjen työnhakuun liittyvän valmennuksen, työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja työkokeilun väliseltä ajalta, jos näiden toimenpiteiden välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Jos irtisanomisperuste on riitautettu, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei myönnetä tai makseta työllistymisohjelmallisällä korotettuna ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua.

Työllistymisohjelmallisää ei makseta, jos työnhakijalla on oikeus 6 luvun 9 §:n mukaisiin lisäpäiviin.

3 a §

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen pitkän työuran päätyttyä

Korotusosaa maksetaan työnhakijalle, joka on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen yhteisön toiminnasta johtuvista vastaavista syistä ja jolla on ennen työn menettämistä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

Henkilön katsotaan menettäneen työnsä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tuotannollisista tai taloudellisista syistä myös, jos hän on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestettyä yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää.

Korotettua ansio-osaa maksetaan työnhakijalle, joka täyttää 1 momentissa mainitut edellytykset ja joka on ennen työn menettämistä ollut palkansaajakassan jäsenenä vähintään viisi vuotta.

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 100 päivältä. Jos irtisanomisperuste on riitautettu, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei myönnetä tai makseta korotettuna ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua.

3 b §

Työllistymisohjelmallisän maksamisen enimmäisaika

Työllistymisohjelmallisää maksetaan yhteensä enintään 185 päivältä. Tähän enimmäisaikaan voi sisältyä enintään 20 työllistymisohjelmaan merkityltä omatoimisen työhaun ajalta maksettua päivää. Työllistymisohjelman mukaisten toimenpiteiden väliseltä ajalta maksetut työllistymisohjelmallisäpäivät vähentävät omatoimisen työhaun ajalta maksettavan 20 työllistymisohjelmallisäpäivän enimmäisaikaa.

Työllistymisohjelmallisän enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö täyttää 5 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun työssäoloehdon.

3 b §

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta yhteensä enintään 200 päivältä. Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on uudelleen täyttänyt palkansaajan tai yrittäjän työssäoloehdon.

3 c §

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen edellytykset

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan työnhakijalle:

1) joka kuuluu julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 a luvun mukaisen muutosturvan piiriin;

2) jolla on voimassa oleva työllistymissuunnitelma tai työllistymissuunnitelmaa korvaava suunnitelma; ja

3) jolla on oikeus työttömyyspäivärahaan täytettyään palkansaajan työssäoloehdon.

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen palvelujen väliseltä ajalta, jos

näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Jos irtisanomisperuste on riitautettu, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei myönnetä tai makseta muutosturvallisällä tai muutosturvan ansio-osalla korotettuna ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua.

Muutosturvallisää ja muutosturvan ansio-osaa ei makseta, jos työnhakijalla on oikeus tämän luvun 9 §:n mukaisiin lisäpäiviin.

3 d §

Muutosturvallisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen enimmäisaika

Muutosturvallisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 200 päivältä. Muutosturvallisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

3 e §

Korotusosien ja korotettujen ansio-osien sekä muutosturvallisän ja maksamismuutosturvan ansio-osan ensisijaisuusjärjestys

Korotusosaa tai korotettua ansio-osaa ei makseta työnhakijalla, jolla on oikeus muutosturvallisään tai muutosturvan ansio-osaan.

Jos muutosturvallisää tai muutosturvan ansio-osaa on maksettu enimmäisaika, työnhakijalla ei ole tämän jälkeiseltä ajalta oikeutta 3 b §:n mukaiseen korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan saman päivärahakauden enimmäisajan kuluessa.

Jos työnhakijalla on oikeus saada korotusosaa tai korotettua ansio-osaa useammalla kuin yhdellä perusteella, maksetaan hänelle ensisijaisesti 3 b §:n mukaista korotusosaa tai korotettua ansio-osaa, tämän jälkeen 3 §:n mukaista työttömyyden alkaessa maksettavaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa ja viimesijaisesti 3 a §:n mukaista pitkän työuran päätyttyä maksettavaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa.

5 §

Yrittäjän ansiopäivärahan työtulo

Yrittäjän ansiopäiväraha määrätään sen työtulon perusteella, jonka mukaan yrittäjä on vakuuttanut itsensä yrittäjäkassassa yhteensä enintään 24 kuukauden ajan ennen työttömyyttä. Ansiopäivärahan perusteena olevaa työtuloa ei kuitenkaan saa määrätä suuremmaksi kuin henkilön yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaan vahvistettu työtulo mainittuna aikana tai työntekijäin eläkelain mukainen palkka keskimäärin mainittuna aikana on ollut. Jos työtuloa on edellä mainittuna aikana muutettu, päivärahan suuruuden perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Tällöin työtulon 20 prosenttia suurempaa korotusta ei oteta huomioon.

Yrittäjän ansiopäivärahan ansio-osaa määrättäessä työtulosta on voimassa, mitä 2 §:n 1 ja 3 momentissa päiväpalkasta säädetään.

5 §

Yrittäjän ansiopäivärahan perusteena oleva työtulo

Yrittäjän ansiopäiväraha määrätään sen työtulon perusteella, jonka mukaan yrittäjä on vakuuttanut itsensä yrittäjäkassassa yhteensä enintään 18 kuukauden ajan ennen työttömyyttä. Ansiopäivärahan perusteena olevaa työtuloa ei kuitenkaan saa määrätä suuremmaksi kuin henkilön yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vahvistettu työtulo mainittuna aikana tai työntekijän eläkelain mukainen palkka keskimäärin mainittuna aikana on ollut. Jos työtuloa on edellä mainittuna aikana muutettu, päivärahan suuruuden perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Tällöin työtulon 20 prosenttia suurempaa korotusta ei oteta huomioon.

Yrittäjän ansiopäivärahan ansio-osaa määrättäessä työtuloon sovelletaan, mitä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa päiväpalkasta säädetään

5 a §

Yrittäjän oikeus korotettuun ansio-osaan

Ansio-päivärahaan oikeutetulle yrittäjälle maksetaan korotettua ansio-osaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta siten kuin 3 b §:ssä säädetään.

7 §

Päivärahakauden enimmäisaika

Peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 500 työttömyyspäivältä. *Enimmäisaikaan luetaan myös 10 luvun mukaiset koulutuspäivärahat.* Enimmäisaikaan luetaan myös sellaiset työttömyyspäivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta sellaisessa valtiossa, jossa sovelletaan sosiaaliturva-asetusta

7 §

Päivärahakauden enimmäisaika

Peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 500 työttömyyspäivältä. Enimmäisaikaan luetaan myös sellaiset työttömyyspäivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta sellaisessa valtiossa, jossa sovelletaan sosiaaliturva-asetusta tai jonka kanssa Suomella on työttömyysturvaa koskeva sopimus.

tai jonka kanssa Suomella on työttömyys-
turvaa koskeva sopimus.

Laskettaessa 1 momentin mukaista enimmäisaikaa otetaan soviteltuna työttömyyspäivärahana maksettu määrä huomioon muunnettuna täysiksi työttömyyspäivärahapäiviksi.

8 §

Päivärahakauden alkaminen alusta

Kun palkansaaja on työttömyyspäivärahoikeuden alkamisen jälkeen täyttänyt 5 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun työssäoloehdon, edellä tarkoitetun enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta ja ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määrätään uudestaan. Samoin menetellään, jos yrittäjä on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon. *Työttömyyspäivärahoikeuden alkamisen jälkeen, ennen tämän luvun 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymistä yrittäjän työssäoloehdoton luetaan vähintään 12 kuukautta kestäneet työskentelyjaksot niiltä osin kuin ne sisältyvät 5 luvun 7 §:ssä mainittuun tarkastelujaksoon.*

Uusien tulotietojen perusteella määräytyvä palkansaajan ansiopäiväraha on vähintään peruspäivärahan suuruinen ja, jos palkansaaja on täyttänyt työssäoloehdon ennen enimmäisajan täyttymistä, vähintään 80 prosenttia palkansaajalle aikaisemmin maksetusta ansiopäivärahasta. Vertailu tehdään täysimääräiseen 2 §:n 1 momentin mukaisesti määräytyvään päivärahaan. Vertailtaviin päivärahoihin ei lueta lapsikorotuksia.

8 §

Päivärahakauden alkaminen alusta

Kun palkansaaja on työttömyyspäivärahoikeuden alkamisen jälkeen täyttänyt *palkansaajan* työssäoloehdon, 7 §:ssä tarkoitetun päivärahakauden enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta ja ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määrätään uudestaan. Samoin menetellään, jos yrittäjä on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

Uusien tulotietojen perusteella määräytyvä palkansaajan ansiopäiväraha on vähintään peruspäivärahan suuruinen ja, jos palkansaaja on täyttänyt työssäoloehdon ennen enimmäisajan täyttymistä, vähintään 80 prosenttia palkansaajalle aikaisemmin maksetusta ansiopäivärahasta. Vertailu tehdään täysimääräiseen 2 §:n 1 momentin mukaisesti määräytyvään päivärahaan. Vertailtaviin päivärahoihin ei lueta lapsikorotuksia.

Jos työnhakijan työssäoloehto on täyttynyt työssä, johon hänet on työllistetty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 7 §:n 4 momentin mukaisen veloitteen perusteella, työttömyyspäivärahan perusteena olevaa palkkaa ei määrätä uudelleen, ellei uusien tulotietojen perusteella määrätty palkka ole aiemmin määrättyä palkkaa suurempi.

9 §

Lisäpäiväoikeus

Ennen vuotta 1950 syntyneelle työnhakijalle, joka on täyttänyt 57 vuotta ennen 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan päättymistä, voidaan enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona hän täyttää 60 vuotta. Ennen vuotta 1950 syntyneelle henkilölle, joka on täyttänyt 60 vuotta ennen 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymistä, päivärahaa maksetaan kuitenkin sen kalenterikuukauden loppuun, jona 500 päivän enimmäisaika täyttyy.

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän:

1) on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä; ja

2) on enimmäisajan täytyessä *hankkinut* 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

10 §

Ansiopäivärahan korotettu määrä lisäpäiviltä

Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansiopäivärahan ansio-osa 9 §:n 2 momentissa tarkoituiltu lisäpäiviltä on 90-kertaisen perusosan ylittävän päiväpalkan osalta 32,5 prosenttia, jos työnhakijalla lisäpäiväoikeuden al-

9 §

Lisäpäiväoikeus

Ennen vuotta 1950 syntyneelle työnhakijalle, joka on täyttänyt 57 vuotta ennen 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan päättymistä, voidaan enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan *peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa* sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona hän täyttää 60 vuotta. Ennen vuotta 1950 syntyneelle henkilölle, joka on täyttänyt 60 vuotta ennen 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymistä, päivärahaa maksetaan kuitenkin sen kalenterikuukauden loppuun, jona 500 päivän enimmäisaika täyttyy.

Vuosina 1950—1954 syntyneille työnhakijoille voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa [palkansaajan] peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä ja *hänellä* on enimmäisajan täytyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän on täyttänyt 60 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä ja hänellä on enimmäisajan täytyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

10 §

Ansiopäivärahan korotettu määrä lisäpäiviltä

(kumotaan)

kamiseen mennessä on ollut:

1) palkansaajakassan jäsenyys vähintään viiden vuoden ajan; ja

2) työssäoloaikaa 11 §:ssä tarkoitetulla tavalla vähintään 20 vuotta.

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

1 §

Oikeus työmarkkinatukeen

Oikeus työmarkkinatukeen tämän lain mukaisesti on työttömällä:

- 1) joka ei täytä työssäoloehto; tai
- 2) jonka oikeus työttömyyspäivärahaan on päätynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitettun enimmäisajan täyttymisen vuoksi; ja
- 3) joka on taloudellisen tuen tarpeessa (tarveharkinta).

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaisen työvoimapolitiittisen aikuis-koulutuksen, työharjoittelun, työelämävalmennuksen, työkokeilun ja ammatinvalinnanohjaus- ja kuntoutustoimenpiteiden (työvoimapolitiittiset toimenpiteet), maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteiden sekä kuntouttavan työtoiminnan ajalta työmarkkinatukeen oikeutetun toimeentulo turvataan työmarkkinatuella.

Työmarkkinatuki voidaan hakemuksesta myöntää korvauksena työn vastaanottamisesta aiheutuvista kustannuksista työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle hänen työllistymisensä tukemiseksi (matkavastus).

Tuella palkatulla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen ajalta, jolta työnantajalle maksetaan korkeinta korotettua palkkatukea tai muuta julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua palkkatukea, jota rahoitetaan mainitun lain 7 luvun 12 a §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

1 §

Oikeus työmarkkinatukeen

Työmarkkinatukeen on oikeus työttömällä:

- 1) joka ei täytä työssäoloehto; tai
- 2) jonka oikeus työttömyyspäivärahaan on päätynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymisen vuoksi; ja
- 3) joka on taloudellisen tuen tarpeessa (tarveharkinta).

Tuella palkatulla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen ajalta, jolta työnantajalle maksetaan korkeinta korotettua palkkatukea tai muuta julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua palkkatukea, jota rahoitetaan mainitun lain 7 luvun 12 a §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

2 §

Työmarkkinatukeen oikeutettu

Työllistymistä edistävien 3—7 §:ssä tarkoitettujen toimien ajalta työmarkkinatukeen oikeutettuna pidetään työmarkkinatukea saavan lisäksi työtöntä työnhakijaa, jolle tukea työttömyysajalta ei makseta johtuen:

- 1) 11 luvun 1 §:ssä tarkoitetusta työmarkkinatukihakemuksen myöhästymisestä;
- 2) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta ammatilliseen koulutukseen liittyvästä rajoituksesta;
- 3) 8 luvun 4 §:ssä tarkoitetusta odotusajasta;
- 4) 9 §:ssä tarkoitetusta omavastuuajasta;
- 5) korvauksettomasta määräajasta;
- 6) työssäolovelvoitteesta;
- 7) 4 luvussa tarkoitetusta etuuden sovittelusta tai vähentämisestä; tai
- 8) 9 luvun 3 ja 4 §:ssä tarkoitetusta tarveharkinnasta.

3 §

Työmarkkinatuki työvoimapoliittisen toimenpiteen aikana

Työmarkkinatukea maksetaan siihen oikeutetulle henkilölle ajalta, jona hän osallistuu työvoimapoliittiseen toimenpiteeseen. Työmarkkinatuen maksamisesta ilman tarveharkintaa työvoimapoliittiseen toimenpiteeseen osallistuvalla säädetään 9 luvun 5 §:ssä.

Työnhakijalla on oikeus työmarkkinatukeen ajalta, jona hän osallistuu ulkomailla järjestettävään työvoimapoliittiseen toimenpiteeseen sen estämättä, mitä 2 luvun 3 §:ssä ulkomaanmatkasta työmarkkinoilla olon esteenä säädetään.

2 §

Oikeus työmarkkinatukeen kotoutumistukena

Maahanmuuttajalla on oikeus työmarkkinatukeen vain kotoutumistukena maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemistä seuraavan kolmen vuoden aikana.

Kotoutumistuen maksamisen edellytyksenä on, että henkilöllä on voimassa oleva maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) 10 §:ssä tarkoitettu kotoutumissuunnitelma.

3 §

Oikeus työmarkkinatukeen matkaavustuksena

Työmarkkinatuki voidaan myöntää matkaavustuksena työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kaksi kuukautta kestävästä kokoaikatyön työssäkäyntialueensa ulkopuolella ja jolle työn vastaanottamisesta aiheutuu huomattavia kustannuksia. Matkaavustuksena maksettavaan työmarkkinatukeen oikeutettuna pidetään henkilöä, joka saa työmarkkinatukea tai jolle ei makseta työmarkkinatukea 10 luvun 2 §:ssä mainitusta syystä.

Matkaavustusta ei myönnetä sellaisen työsuhteen perusteella, jonka palkkauskustannuksiin työnantajalle on myönnetty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua palkkatukea.

Poiketen 2 momentissa ja 1 §:n 2 momentissa säädetystä työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää matkaavustuksen, jos palkkatukea rahoitetaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 12 a §:n 2 mo-

mentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

4 §

Työmarkkinatuki kotoutumistukena

Työmarkkinatukeen kotoutumistukena on oikeus työttömällä maahanmuuttajalla, joka:

1) täyttää 1 §:n 1 momentissa tarkoitetut edellytykset;

2) noudattaa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetussa laissa (493/1999) tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa ottaen huomioon, mitä 8 luvun 3 §:n 2 momentissa ja 5 §:ssä säädetään; ja

3) täyttää maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 14 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset.

Työmarkkinatukeen oikeutetulle maksetaan työmarkkinatukea kotoutumistukena myös maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettuun kotoutumissuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden ajalta. Maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteiden rinnastamisesta työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin säädetään mainitussa laissa ja sen nojalla.

Maahanmuuttajalla ei ole oikeutta työmarkkinatukeen viimeksi mainitun lain 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun kolmen vuoden ajalta muutoin kuin kotoutumistukena.

5 §

Matka-avustus

Työvoimatoimisto voi määrätä matka-avustuksen maksettavaksi työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kaksi kuukautta kestävä kokoaikatyön työssäkäyntialueensa ulkopuolella ja jolle työn vastaanottamisesta aiheutuu huomattavia kustannuksia.

4 §

Työmarkkinatuen määrä

Täysimääräinen työmarkkinatuki on 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen ja työmarkkinatuen korotusosa 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan korotusosan suuruinen.

Työmarkkinatuen saajalle maksetaan lapsikorotusta siten kuin 6 luvun 6 §:ssä säädetään.

Työmarkkinatuen määrä lasketaan ottaen huomioon, mitä 4 luvussa säädetään.

Matka-avustuksena maksetaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettu työmarkkinatuki ilman työmarkkinatuen korotusosaa.

5 §

Oikeus työmarkkinatuen korotusosaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Työmarkkinatuen korotusosaan on oikeus henkilöllä, joka aloittaessaan 2 momentissa tarkoitetun työllistymistä edistävän palvelun on saanut työmarkkinatukea:

1) enintään 500 päivältä; tai

2) enintään 180 päivältä sen jälkeen, kun hänen oikeutensa työttömyyspäivärahaan

Matka-avustusta ei myönnetä sellaisen työsuhteen perusteella:

1) jonka palkkauskustannuksiin työnantajalle on myönnetty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua palkkatukea; tai

2) joka on alkanut ennen kuin työvoimaviranomainen on antanut avustuksen myöntämisestä työvoimapoliittisen lausunnon.

Poiketen 2 momentin 1 kohdassa ja 1 §:n 4 momentissa säädetystä työvoimatoimisto voi myöntää matka-avustuksen, jos palkkatukea rahoitetaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 12 a §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

on päättynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymisen vuoksi.

Korotusosaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Korotusosaa maksetaan enintään 200 päivältä. Korotusosan maksaminen aloitetaan alusta, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

6 §

Tarveharkinnassa huomioon otettavat tulot

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 536 euroa ylittävältä osalta kuukaudessa. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 2 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Työmarkkinatuki määrätään tuen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko arvioitujen tai muutoin todettavissa olevien tulojen perusteella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarveharkinnassa huomioon otettavista tuloista.

Tarveharkinnassa tuloina ei oteta huomioon (etuoikeutetut tulot):

- 1) lapsilisää;
- 2) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaista kotihoidon tukea;
- 3) asumistukea;
- 4) sotilasavustusta;
- 5) sotilasvammalain mukaista elinkorkoa ja täydennyskorkoa;
- 6) kansaneläkelain mukaista täydennysmäärää;

7 §

Työmarkkinatuki kuntouttavan työtoiminnan aikana

Työmarkkinatukea maksetaan siihen oikeutetulle kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun kuntouttavan työtoiminnan ajalta.

Poiketen 2 §:stä työmarkkinatukeen oikeutettuna ei pidetä sen 2, 3 ja 6 kohdassa tarkoitettua kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvaa.

8 §

Ylläpitokorvaus

Matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvaamisesta (ylläpitokorvaus) työvoima-

7 §

Tarveharkinta

7) toimeentulotuesta annetun lain mukaisesti toimeentulotukea;

8) vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityisten kustannusten korvausta.

Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 50 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 848 euroa kuukaudessa. Perheettömällä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen-osasta, joka ylittää 253 euroa kuukaudessa. Perheellisen tulorajaa korotetaan 106 eurolla jokaisesta huolettavan alle 18-vuotiasta lasta kohti. Työmarkkinatuen määräytymiseen vaikuttavat kuukausittaiset tuloerät pyöristetään alaspäin täysiksi euroiksi siten, että täyden euron yli menevä osa jätetään huomioon ottamatta.

Työmarkkinatuki on tarkistettava, jos sen määrään vaikuttavat tulot ovat olennaisesti nousseet tai pienentyneet. Tarkistettua työmarkkinatukea aletaan maksaa aikaisimmasta mahdollisesta maksuerästä lukien.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja 6 §:ssä työmarkkinatuen tarveharkinnasta säädetään, työmarkkinatukena maksetaan enintään 4 luvun 7 §:n 1 momentin mukaisesti laskettu rahamäärä.

Jos maan yleinen palkkataso ansiotasoindeksin perusteella arvioiden olennaisesti muuttuu, valtioneuvoston asetuksella säädetään 1 momentissa ja 6 §:ssä säädettyjen rahamäärien tarkistamisesta vastaamaan palkkatason muutosta.

8 §

Työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa

Työmarkkinatuki myönnetään ilman tarveharkintaa siltä ajalta, jona henkilö osal-

poliittiseen toimenpiteeseen osallistuvalla työnhakijalle säädetään julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työmarrkinatukea saavalle maksetaan yläpitolkorvausta 8 euroa kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun aktivointisuunnitelman mukaiselta osallistumispäivältä.

listuu 9 luvussa tarkoitettuihin työllistymistä edistäviin palveluihin.

Työmarrkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa myös sellaiselle 55 vuotta täyttäneelle henkilölle, joka on työttömäksi joutuessaan täyttänyt työssäoloehdon.

Henkilölle, joka on saanut työttömyyspäivärahaa 6 luvun 7 §:ssä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun enimmäisajan, työmarrkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa 180 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta. Edellä tarkoitetun 180 työttömyyspäivän laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö tulee työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarrkinatukeen.

Henkilölle maksetaan työmarrkinatuki ilman tarveharkintaa 130 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta, jos hän on ennen työttömyyden alkamista ollut vakuutettuna maatalousyrittäjän eläkelain 10 a §:n mukaisesti yhteensä 24 kuukautta lähinnä edellisen 48 kuukauden aikana (apurahansaajan vakuutusehto). Edellä tarkoitetun 130 työttömyyspäivän laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on työmarrkinatukioikeuden alkamisen jälkeen uudelleen täyttänyt apurahansaajan vakuutusehdon. Jos henkilö sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan hyväksyttävän syyn johdosta on estynyt olemasta työmarrkinoina, edellä mainittua 48 kuukauden tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti, kuitenkin enintään seitsemän vuotta.

9 §

Omavastuu aika

Työmarrkinatukea maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa yhteensä viisi työpäivää enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana (omavastuu aika). Omavastuu aikaan ei lueta 8 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun odotusaikaan tai korvauksettomiin määräaikoihin taikka työssä-

9 §

Osittainen työmarrkinatuki

Työmarrkinatuki on 50 prosenttia 4 §:n 1—3 momentin ja 6—8 §:n mukaisesti lasketusta työmarrkinatuesta, jos työnhakija asuu vanhempiensa taloudessa eikä ole täyttänyt työssäoloehtoa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta:

1) aikana, jona työnhakija osallistuu 10

olovelvoitteisiin sisältyviä työttömyyspäiviä.

Ostavastuu-aika täyttyy myös, kun lyhennettyä työviikkoa tai osa-aikatyötä tekevän työntekijän 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työttömyysaika on kertynyt yhteensä viittä työttömyyspäivää vastaava aika.

Ostavastuu-aikaan luetaan myös ne päivät, jotka henkilö työttömyyden alkamisen jälkeen on ollut työkyvyttömyyden saamatta siltä ajalta sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa. Ostavastuu-aikaan luetaan lisäksi 10 luvun 3 §:n mukaiseen koulutukseen sisältyvät työttömyyden alkamisen jälkeiset koulutuspäivät, jos koulutus on merkitty työllistymisohjelmaan.

Ostavastuu-aikaa ei kuitenkaan edellytetä:

1) jos henkilön oikeus työmarkkinatukeen alkaa välittömästi 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitettuna työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyttyä; tai

2) jos hänen työntekonsa estyy sellaisen työtaistelutoimenpiteen takia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa; ja 3) hän muutoin täyttää työmarkkinatuen saamisen edellytykset.

luvussa tarkoitettuihin työllistymistä edistäviiin palveluihin; tai

2) työnhakijaan, jonka vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, 6 §:ssä tarkoitettut tulot ovat enintään 1 781 euroa kuukaudessa; tuloja nostetaan 106 eurolla jokaista työnhakijan vanhempien huollettavana olevaa samassa taloudessa asuvaa kohti.

Täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuisa tilanteissa 50 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 2 momentin 2 kohdassa säädetyn tuloajan. Vanhempien tulojen perustella vähennettynä työmarkkinatukena maksetaan kuitenkin vähintään 1 momentissa tarkoitettu määrä.

Jos hakijan vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, tulot ylittävät 2 momentin 2 kohdassa säädetyn tuloajan, mutta hakija kykenee luotettavasti osoittamaan, etteivät vanhemmat tosiasiallisesti häntä taloudellisesti tue, työmarkkinatuki on maksettava ilman 1 momentissa tarkoitettua vähennystä.

10 §

Ostavastuu-aika

Työmarkkinatukea maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä viisi työpäivää enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana (ostavastuu-aika). Ostavastuu-aikaan ei lueta 8 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun odotusaikaan tai korvauksettomiin määräaikoihin taikka työssäolovelvoitteisiin sisältyviä työttömyyspäiviä.

Ostavastuu-aika täyttyy myös, kun lyhennettyä työviikkoa tai osa-aikatyötä tekevän työntekijän 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työttömyysaika on kertynyt yhteensä viittä työttömyyspäivää vastaava aika.

Ostavastuu-aikaan luetaan myös ne päivät:

1) jotka henkilö työttömyyden alkamisen jälkeen on ollut työkyvyttömyyden saamatta siltä

ajalta sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa; tai

2)joilta henkilölle on maksettu 10 luvun perusteella työmarkkinatukea.

Omavastuuaikaa ei kuitenkaan edellytetä:

1) jos henkilön oikeus työmarkkinatukeen alkaa välittömästi 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitetun työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyttyä; tai

2) jos hänen työntekonsa estyy sellaisen työtaistelutoimenpiteen takia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa; ja

3) hän muutoin täyttää työmarkkinatuen saamisen edellytykset.

11 §

Työmarkkinatuen kesto

Työmarkkinatuki on kestoaltaan rajoittamaton.

Matka-avustus voidaan määrätä maksettavaksi enintään neljän kuukauden ajan työsuhteen alkamisesta lukien, kuitenkin enintään työsuhteen ajan. Matka-avustus maksetaan viideltä päivältä viikossa sen estämättä, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään etuuspäivien määrästä viikossa.

9 luku

Työmarkkinatuen määrä ja kesto

1 §

Työmarkkinatuen määrä

Täysimääräinen työmarkkinatuki on 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen ilman korotusosaa ja työllistymisohjelmallisää.

Työmarkkinatuen saajalle maksetaan lapsikorotusta siten kuin 6 luvun 6 §:ssä säädetään.

Työmarkkinatuen määrä lasketaan ottaen huomioon, mitä 4 luvussa säädetään.

Matka-avustuksena maksetaan 1 ja

(kumotaan)

2 momentissa tarkoitettu työmarkkinatuki.

3 §

Tarveharkinnassa huomioon otettavat tulot

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 536 euroa ylittävältä osalta kuukaudessa. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 2 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Työmarkkinatuki määrätään tuen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko arvioitujen tai muutoin todettavissa olevien tulojen perusteella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarveharkinnassa huomioon otettavista tuloista.

(kumotaan)

Tarveharkinnan tuloina ei oteta huomioon (etuoikeutetut tulot):

- 1) lapsilisää;*
- 2) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaista kotihoidon tukea;*
- 3) asumistukea;*
- 4) sotilasavustusta;*
- 5) sotilasvammalain mukaista elinkorkoa ja täydennyskorkoa;*
- 6) perhe-eläkelain (38/1969) mukaista täydennysmäärää;*
- 7) toimeentulotuesta annetun lain mukaisista toimeentulotukea; sekä* 8) *vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityisten kustannusten korvausta.*

4 §

Tarveharkinta

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettun täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 50 prosenttia siitä 3 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 848 euroa kuukaudessa. Perheettömällä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 3 §:n mukaisesti määrät-

(kumotaan)

tystä tulojen osasta, joka ylittää 253 euroa kuukaudessa. Perheellisen tulorajaa korotetaan 106 eurolla jokaisen huollettavan alle 18-vuotiaan lapsen osalta. Työmarkkinatuen määräytymiseen vaikuttavat kuukausittaiset tuloerät pyöristetään alaspäin täysiksi euroiksi siten, että täyden euron yli menevä osa jätetään huomioon ottamatta.

Työmarkkinatuki on tarkistettava, jos sen määrään vaikuttavat tulot ovat olennaisesti nousseet tai pienentyneet. Tarkistettua työmarkkinatukea aletaan maksaa aikaisimmasta mahdollisesta maksuerästä lukien.

Sen estämättä, mitä edellä 1 momentissa ja 3 §:ssä työmarkkinatuen tarveharkinnasta säädetään, työmarkkinatukena maksetaan enintään 4 luvun 7 §:n 1 momentin mukaisesti laskettu rahamäärä.

Jos maan yleinen palkkataso ansiotasoindeksin perusteella arvioiden olennaisesti muuttuu, valtioneuvoston asetuksella on tarkistettava edellä 1 momentissa ja 3 §:ssä säädettyt rahamäärät palkkatason muutosta vastaavassa suhteessa.

5 §

Työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa

Työmarkkinatuki myönnetään ilman tarveharkintaa siltä ajalta, jona henkilö osallistuu julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettuun koulutukseen, työharjoitteluun, työelämävalmennukseen, työkokeiluun taikka työhallinnon järjestämään kuntoutukseen sekä kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain tarkoittaman työtoimintajakson ajalta.

Työmarkkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa myös sellaiselle 55 vuotta täyttäneelle henkilölle, joka on työttömäksi joutuneensa täyttänyt työssäoloehdon.

Henkilölle, joka on saanut työttömyyspäivärahaa 6 luvun 7 §:ssä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun enimmäisajan, työmarkkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa 180 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta. Edellä tarkoitetun 180 työttömyyspäivän laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö tulee työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen

(kumotaan)

oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

Henkilölle maksetaan työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa 130 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta, jos hän on ennen työttömyyden alkamista ollut vakuutettuna maatalousyrittäjän eläkelain 10 a §:n mukaisesti yhteensä 24 kuukautta lähinnä edellisen 48 kuukauden aikana (apurahansaajan vakuutusehto). Edellä tarkoitetaan 130 työttömyyspäivän laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on työmarkkinatukioikeuden alkamisen jälkeen uudelleen täyttänyt apurahansaajan vakuutusehdon. Jos henkilö sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan hyväksyttävän syyn johdosta on estynyt olemasta työmarkkinoilla, edellä mainittua 48 kuukauden tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti, kuitenkin enintään seitsemän vuotta.

6 §

Osittainen työmarkkinatuki

Työmarkkinatuki on 50 prosenttia 1 §:n 1—3 momentin ja 3—5 §:n mukaisesti lasketusta työmarkkinatuesta, jos työnhakija asuu vanhempiensa taloudessa eikä ole täyttänyt työssäoloehdot.

(kumotaan)

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta:

1) aikana, jona työnhakija osallistuu julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettuun koulutukseen, työharjoitteluun, työelämävalmennukseen, työkokeiluun taikka työvoimaviranomaisen järjestämään kuntoutukseen; tai

2) kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain tarkoittaman työtoimintajakson aikana; tai

3) työnhakijaan, jonka vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, 3 §:ssä tarkoitettujen tulot ovat enintään 1 781 euroa kuukaudessa; tulo rajaa nostetaan 106 eurolla jokaisen työnhakijan vanhempien huollettavana olevan samassa taloudessa asuvan osalta.

Täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähen-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

netään 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa 50 prosenttia siitä 3 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun tulorajan. Vanhempien tulojen perustella vähennettynä työmarkkinatukena maksetaan kuitenkin vähintään 1 momentissa tarkoitettu määrä.

Sovellettaessa 2 momentin 3 kohtaa, jos hakijan vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, tulot ylittävät säädetyn tulorajan, mutta hakija kykenee luotettavasti osoittamaan, etteivät vanhemmat tosiasiallisesti häntä taloudellisesti tue, työmarkkinatuki on maksettava ilman 1 momentissa tarkoitettua vähennystä.

7 §

Työmarkkinatuen kesto

Työmarkkinatuki on kestoaltaan rajoittamaton.

Matka-avustus voidaan määrätä maksettavaksi enintään neljän kuukauden ajan työsuhteen alkamisesta lukien, kuitenkin enintään työsuhteen ajan. Matka-avustus maksetaan viideltä päivältä viikossa sen esittäessä, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään etuuspäivien määrästä viikossa.

(kumotaan)

IV. OSA

Koulutuspäiväraha

10 luku

Koulutuspäivärahaa koskevat säännökset

1 §

Soveltamisala

Työttömälle, joka hakeutuu omaehtoiseen, ammatillisia valmiuksia edistävään koulutukseen, maksetaan koulutuksen ajalta toimeentulon turvaamiseksi koulutuspäivärahaa siten kuin tässä laissa säädetään.

IV. OSA

Työllistymistä edistävät palvelut

10 luku

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaa etuutta koskevat säännökset

1 §

Oikeus etuuteen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Työllistymistä edistäviin palveluihin osallistuvan työnhakijan toimeentulo turvataan työttömyyspäivärahalla tai työmarkkinatuella.

Työllistymistä edistävillä palveluilla tar-

koitetaan:

1) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettua työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta;

2) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 9 luvussa tarkoitettua omaehtoista koulutusta;

3) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työkoekielua, työelämävalmennusta ja työharjoittelua;

4) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettua työ- ja koulutuskokeilua;

5) maahanmuuttajan kotoutumisoimenpidettä, jonka työ- ja elinkeinotoimisto on maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 10 §:n 3 nojalla rinnastanut 1 tai 3 kohdassa tarkoitettuun palveluun;

6) kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua kuntouttavaa työtöimintää.

2 §

Koulutuspäivärahan työvoimapolitiittiset edellytykset

Koulutuspäivärahan saamisen edellytyksenä on, että henkilö on koulutuksen aloittaessaan 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa ja että koulutus sisältyy työnhakusuunnitelmaan tai työllistymisohjelmaan. Koulutuspäivärahaan ei sovelleta 2 luvun 1, 3 ja 6—21 §:ää eikä 8 luvun säännöksiä.

2 §

Työttömyysetuuteen oikeutettu

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon työnhakijalla on oikeus työttömänä ollessaan.

Työttömyysetuutta maksetaan vain siltä ajalta, jona henkilö on julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettuna työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Työttömyysetuutta maksetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta, vaikka työnhakijalla ei ole työttömänä ollessaan oikeutta etuuteen, jos se johtuu:

1) korvauksettomasta määrääjasta;

2) työssäolovelvoitteesta;

3) 5 luvun 13 §:ssä tai 7 luvun 10 §:ssä säädetystä omavastuuajasta;

4) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua ammatilliseen koulutukseen liittyvästä rajoituksesta;

5) 8 luvun 4 §:ssä säädetystä odotusajasta;

6) 7 luvun 6 ja 7 §:ssä tarkoitettua tarveharkinnasta.

Poiketen 3 momentista työmarkkinatukea ei makseta kuntouttavan työtoiminnan ajalta, jos oikeutta työmarkkinatukeen ei ole 3 momentin 2, 4 tai 5 kohdassa mainitusta syystä.

Työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen ajalta, jona hän osallistuu ulkomailta järjestettävään 1 §:n 2 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun sen estämättä, mitä 2 luvun 3 §:ssä säädetään ulkomaanmatkasta työmarkkinoilla olon esteenä.

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettuun työvoimapolitiiseen aikuiskoulutukseen osallistuvan opiskelijan, jota ei voida pitää 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna työttömänä, oikeudesta työttömyysetuuteen opiskelun ajalta säädetään 5 §:ssä.

3 §

Kouluspäivärahan saamisen erityisedellytykset

Kouluspäivärahaan on oikeus sillä, joka aloittaa päätoimisen ammatillisia valmiuksiaan edistävän koulutuksen. Kouluspäivärahaan on oikeus myös sillä, joka ryhtyy päätoimisesti jatkamaan ennen työttömyytään keskeytyneitä, ammatillisia valmiuksia edistäviä opintoja.

Kouluspäivärahan saamisen edellytyksenä on, että hakijalla on koulutuksen aloittaessaan 6 luvun 11 §:ssä tarkoitettua työsäoloaikaa vähintään 10 vuotta.

Jos hakija on saanut kouluspäivärahaa tai pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (709/1997) tarkoitettua tukea, työsäoloaikaan luetaan vain kouluspäivärahan tai tuen saamisen jälkeinen aika.

Kouluspäivärahaan ei ole oikeutta henkilöllä, joka työllistyy kokoaikatyössä yli kahden viikon ajan. Kouluspäivärahaan ei ole myöskään oikeutta, jos opiskelija saa opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea kouluspäivärahan perusteena olevien opintojen taikka muiden päätoimisten opintojen suorittamiseen.

3 §

Poissaolo työllistymistä edistävästä palvelusta

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 1 §:n 2 momentin 3—6 kohdassa tarkoitettujen työllistymistä edistävien palvelujen aikana niiltä päiviltä, joina hän ei osallistu palveluun, ellei poissaolo johdu:

1) työkyvyttömyydestä;

2) kerrallaan enintään neljän työpäivän ajalta alle 10-vuotiaan lapsen sairaudesta;

3) työhaastattelusta tai muusta tähän rinnastettavasta työllistymiseen liittyvästä syystä.

Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteeseen, joka rinnastettu työvoimapolitiiseen aikuiskoulutukseen.

4 §

Koulutusta koskevat edellytykset

Ammatillisia valmiuksia edistävää koulutusta on julkisen valvonnan alaisessa oppilaitoksessa järjestettävä yhdenjaksoinen, vähintään 36 opintopisteen tai 20 opintoviikon laajuinen koulutus seuraavasti:

- 1) ammatilliseen perustutkintoon, ammatikorkeakoulututkintoon tai ammattikorkeakoulun jatkotutkintoon johtava koulutus;
- 2) näyttötutkintona suoritettavaan ammatti- tai erikoisammattitutkintoon tai ammatilliseen perustutkintoon valmistava koulutus;
- 3) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen muu kuin 2 kohdassa tarkoitettu ammatillinen lisäkoulutus;
- 4) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu, muuna kuin ammatillisena peruskoulutuksena järjestettävä kotitalousopetus tai vammaisille opiskelijoille järjestettävä valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus; taikka
- 5) ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa täydennyskoulutuksena järjestetyt erikoistumisopinnot tai opettajan kelpoisuuteen johtavat pedagogiset opinnot.

Jos koulutuspäivärahan hakija on aikaisemmin harjoittanut opintoja, joiden tavoitteena on ollut alempi tai ylempi korkeakoulututkinto ja hän on keskeyttänyt nämä opintonsa ennen 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua työttömyyden alkamista, rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen sellainen koulutus, joka johtaa samaan tutkintoon kuin aikaisempi opiskelu tai johtaa ylempään korkeakoulututkinnon suorittamiseen siinä tapauksessa, että tuen hakija on aikaisemman tutkintonsa tai muiden opintosuoritustensa perusteella hyväksytty yliopiston erikseen suunnitelluna ohjelmalla järjestämiin, ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin.

Jos yleissivistävän koulutuksen puuttuminen on esteenä työllistymiselle tai osallistumiselle ammatilliseen koulutukseen ja

4 §

Työttömyysturvalain poikkeava soveltaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 ja 9 luvussa tarkoitetun koulutuksen aikana ei sovelleta tämän lain 2 ja 8 luvun säännöksiä eikä 6 luvun 8 §:ää.

Työmarkkinatuen maksamisesta ilman tarveharkintaa työllistymistä edistävien palvelujen aikana säädetään 7 luvun 8 §:ssä.

koulutuksen tarve todetaan työnhakusuunnitelmassa tai työllistymisohjelmassa, peruskoulun oppimäärän suorittaminen tai lukion oppimäärän suorittaminen silloin, kun opiskelija on jo aikaisemmin suorittanut lukio-opintoja, rinnastetaan 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen.

Koulutuksen päätoimisuudesta on voimassa, mitä opintotukilaissa (65/1994) ja sen nojalla säädetään.

5 §

Koulutuspäivärahan määrä

Koulutuksen ajalta opiskelijalla on oikeus koulutuspäivärahaan. Koulutuspäiväraha maksetaan sitä tämän lain mukaista työttömyysetuutta, jota koskevia säännöksiä henkilöön sovellettaisiin hänen työttömänä ollessaan. Koulutuspäivärahaan ei kuitenkaan sovelleta 6 luvun 3 a §:ää. Koulutuspäivärahaa voidaan maksaa 5 luvun 13 §:ssä tai 7 luvun 9 §:ssä säädetyn omavastuun ajan jälkeen.

Koulutuspäivärahaan ei sovelleta 6 luvun 3 §:n 3 momenttia eikä 9 luvun 3, 4 ja 6 §:ää. Koulutuspäivärahaa maksetaan 6 luvun 1 §:n 1 momentin tai 2 §:n 2 momentin mukaisesti korotettuna myös sellaiselle henkilölle, joka on saanut peruspäivärahan korotusosaa tai ansiopäivärahan korotettua ansio-osaa yhteensä 150 päivältä.

6 §

Koulutuspäivärahakauden kesto

Koulutuspäivärahaa maksetaan koulutuksen ajalta ja myös lomajaksoilta koulutuksen aikana enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Koulutuspäivärahaa maksetaan

5 §

Työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta koskevat erityissäännökset

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettuun työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvalla maksetaan koulutuksen ajalta työttömyysetuutta kuten 2 §:ssä on säädetään työttömän oikeudesta työttömyysetuuteen, vaikka:

1) hänet on 2 luvun 4 tai 5 §:n nojalla katsottava päätoimiseksi yrittäjäksi; tai

2) hän ei ole työtön tai lomautettu, jos hän on työttömyysuhanalainen.

Jos opiskelijalla on oikeus työttömyysetuuteen 1 momentin 1 kohdan perusteella, hänelle maksetaan koulutuksen ajalta peruspäivärahaa, ansiopäivärahan perusosaa tai työmarkkinatukea sekä lapsikorotusta. Jos opiskelijalla on oikeus työttömyysetuuteen 1 momentin 2 kohdan perusteella, hänellä on oikeus myös 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaiseen ansiopäivärahan ansioosaan.

Jos koulutus järjestetään jaksotettuna erillisiin kokonaisuuksiin siten, että koulutusjaksot eivät liity yhtäjaksoisesti toisiinsa, opiskelija ei ole koulutusjaksojen välisenä aikana työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa.

6 §

Ylläpitokorvaus

Matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvaamisesta (ylläpitokorvaus) työllistymistä edistävään palveluun osallistuvalla työnhakijalle säädetään julkisesta työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta.

enintään 500 päivältä.

Maksetut koulutuspäivärahopäivät luetaan 6 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaan. Koulutuspäivärahana ja työttömyyspäivärahana maksettujen korvauspäivien yhteenlaskettu määrä voi olla enintään 565 päivää. Jos hakija on aloittanut koulutuksen tai opinnot ennen kuin hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä, koulutuspäivärahaa ja työttömyyspäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 500 päivältä lisättyinä ennen koulutuksen tai opintojen alkua maksettujen työttömyyspäivien määrällä. Enimmäisajan jälkeiseltä koulutusajalta koulutuspäiväraha maksetaan työmarkkinatuen suuruisena enintään siihen saakka, kun henkilö on saanut koulutuspäivärahaa 500 päivältä.

Koulutuspäivärahakauden aikana ei sovelleta 6 luvun 8 §:ää.

7 §

Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijan tulee säännöllisesti osallistua opetussuunnitelman mukaiseen koulutukseen.

Opiskelijan tulee edistyä opinnoissaan säilyttääkseen oikeuden koulutuspäivärahaan. Korkeakouluopiskelijan katsotaan edistyneen opinnoissaan riittävästi, jos hänen opintonsa ovat edistyneet asianomaisen korkeakoulun opintotukilautakunnan opintotukilain 9 §:n nojalla vahvistamien opintojen edistymisen yleisten perusteiden mukaisesti. Koulutuspäivärahan maksaja voi tarvittaessa pyytää opintotukilautakunnalta lausunnon opiskelijan edistymisestä. Opintotukilautakunnan tulee antaa lausunto kahden kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä.

Koulutuksen katsotaan keskeytyneen, jos opiskelija on ollut poissa ilman hyväksyttävää syytä opetussuunnitelman mukaisesta koulutuksesta siten, ettei hän ilmeisesti kykene hyväksyttävästi suoriutumaan suunnitelman mukaisista opinnoista, tai jos hän on muuten olennaisesti laiminlyönyt opinto-

mapalvelusta annetussa laissa.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvale työmarkkinatukea saavalle maksetaan ylläpitokorvausta yhdeksän euroa kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun aktivointisuunnitelman mukaiselta osallistumispäivältä.

Voimassa oleva laki

jaan.

8 §

Opiskelijan tietojenantovelvollisuus

Opiskelijan on esitettävä työvoimatoimistolle koulutuksen järjestäjän todistus koulutukseen hyväksymisestä, koulutuksen aloittamisesta ja siitä, että koulutus täyttää 4 §:ssä säädetyt edellytykset.

Opiskelijan on esitettävä koulutuspäivärahan maksajalle 1 momentissa tarkoitettu todistus ja selvitys koulutuspäivärahan suuruuteen vaikuttavista tuloista ja niiden muutoksista sekä ilmoitettava koulutuksen aloittamisesta ja keskeyttämisestä ja annettava koulutuspäivärahan maksamista varten muut tarpeelliset tiedot.

9 §

Koulutuksen järjestäjän tietojenantovelvollisuus

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen koulutukseen hyväksymisestä, koulutuksen aloittamisesta ja siitä, että koulutus täyttää 4 §:ssä säädetyt edellytykset.

Oppilaitoksen on viipymättä ilmoitettava koulutuspäivärahan maksajalle opintojen päättymisestä tai keskeytymisestä. Opiskelijalle on ennen ilmoituksen tekemistä varattava tilaisuus selvityksen antamiseen asiasta.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun velvollisuuden toteuttamiseksi Kansaneläkelaitos ja työttömyyskassat toimittavat oppilaitoksille niiden opiskelijoiden nimet ja henkilötunnukset, joille on myönnetty koulutuspäivärahaa.

10 §

Työ- ja elinkeinotoimiston tietojenantovelvollisuus

Työ- ja elinkeinotoimiston tulee ilmoittaa koulutuspäivärahan maksajalle tiedot tämän

luvun 4 §:ssä tarkoitetun koulutuksen aloitaneista opiskelijoista ja työttömänä työnhakijana olosta koulutuksen alkaessa, 2 luvun 2, 4 ja 5 §:ssä säädetyistä edellytyksistä sekä siitä, että koulutus sisältyy työnhakusuunnitelmaan tai työllistymisohjelmaan.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

1 §

Työttömyysetuuden hakeminen

Peruspäivärahaa, työmarkkinatukea ja koulutuspäivärahaa haetaan kirjallisesti Kansaneläkelaitokselta. Ansiopäivärahaa ja koulutuspäivärahaa haetaan kirjallisesti siltä työttömyyskassalta, jonka jäsen työnhakija on. Hakemus matka-avustuksesta voidaan jättää myös työvoimatoimistoon.

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

1 §

Työttömyysetuuden hakeminen

Peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea haetaan kirjallisesti Kansaneläkelaitokselta. Ansiopäivärahaa haetaan kirjallisesti siltä työttömyyskassalta, jonka jäsen työnhakija on. Hakemus matka-avustuksesta voidaan jättää myös työvoimatoimistoon.

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

2 §

Päivärahan perusteena olevan palkan tarkistaminen

Jos ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa laskettaessa huomioidaan palkkaa ajalta, jolle tarkastelujakso on 5 luvun 3 §:n 3 momentin perusteella pidennetty, tarkistetaan tätä palkkaa siinä suhteessa kuin päivärahan alkamisajankohdalle vahvistettu työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettu palkkakerroin poikkeaa sille kalenterivuodelle vahvistetusta palkkakertoimesta, jona henkilö on viimeksi työskennellyt ennen 5 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastelujaksoa.

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

2 §

Päivärahan perusteena olevan palkan tarkistaminen

Jos ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa laskettaessa huomioidaan palkkaa 5 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentin perusteella pidennetyn tarkastelujakson ajalta, tarkistetaan tätä palkkaa siinä suhteessa kuin päivärahan alkamisajankohdalle vahvistettu työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettu palkkakerroin poikkeaa sille kalenterivuodelle vahvistetusta palkkakertoimesta, jona henkilö on viimeksi työskennellyt ennen 5 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua tarkastelujaksoa.

2 a §

Apurahakauden laskeminen

Jos apurahapäätöksestä tai muutoin ei käy ilmi lain 2 luvun 11 §:n 2 momentissa sekä 5 luvun 3 §:n 3 momentissa, 7 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 4 momentissa tarkoitettu apurahakausi, apurahakauden kesto lasketaan jakamalla työskentelyyn myönnetty apuraha myöntövuoden verottoman apurahan kuukausimäärällä.

3 §

Ansiopäivärahan ja peruspäivärahan rahoitus

Palkansaajan ansiopäivärahan rahoituksesta säädetään työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa ja yrittäjien ansiopäivärahan rahoituksesta työttömyyskassalaissa.

Peruspäiväraha ja siihen liittyvä lapsikorotus rahoitetaan valtion varoista ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta. Peruspäivärahan 6 luvun 1 §:n 1 momentin mukaiset korotusosat ja työllistymishjelmalliset rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta.

3 a §

Työmarkkinatuen rahoitus

Työmarkkinatuen 500 maksupäivän laskeminen alkaa uudelleen alusta sen jälkeen, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen. Edellä 7 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden ajalta maksettu työmarkkinatuki ja siihen liittyvä lapsikorotus sekä 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettu matka-avustus rahoitetaan kuitenkin aina valtion varoista, eikä niiden ajalta maksettua työmarkkinatukea eikä 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettua koulutuksen ajalta

2 a §

Apurahakauden laskeminen

Jos apurahapäätöksestä tai muutoin ei käy ilmi 2 luvun 11 §:n 2 momentissa sekä 5 luvun 3 §:n 2 momentissa, 7 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu apurahakausi, apurahakauden kesto lasketaan jakamalla työskentelyyn myönnetty apuraha myöntövuoden verottoman apurahan kuukausimäärällä.

3 §

Ansiopäivärahan ja peruspäivärahan rahoitus

Palkansaajan ansiopäivärahan rahoituksesta säädetään työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa ja yrittäjien ansiopäivärahan rahoituksesta työttömyyskassalaissa.

Peruspäiväraha ja siihen liittyvä lapsikorotus sekä 6 luvun 3 b §:n mukainen korotusosa rahoitetaan valtion varoista ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta. Peruspäivärahan muuosturvalisä sekä 6 luvun 3 ja 3 a §:n mukaiset korotusosat rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta.

3 a §

Työmarkkinatuen rahoitus

Työmarkkinatuen 500 maksupäivän laskeminen alkaa uudelleen alusta sen jälkeen, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen. Edellä 10 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettu työmarkkinatuki ja siihen liittyvä lapsikorotus, 7 luvun 4 §:ssä tarkoitettu korotusosa sekä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettu matka-avustus rahoitetaan kuitenkin aina valtion varoista, eikä niiden ajalta maksettua työmarkkinatu-

maksettua työmarkkinatukea lasketa mukaan työmarkkinatuen 500 maksupäivään. *Edellä 7 luvun 8 §:ssä ja julkisesta työvoimapaalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitetut ylläpitokorvaukset rahoitetaan valtion varoista.*

kea lasketa mukaan työmarkkinatuen 500 maksupäivään.

3 b §

Etuuksien kattamiseksi suoritettavat ennakot

Valtion on suoritettava Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahaa varten kuukausittain ennakkoa siten, että ennakkojen määrä vastaa valtion sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää ja että ennakot ovat riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena. Työttömyysvakuutusrahaston on suoritettava Kansaneläkelaitokselle korotusosia ja työllistymisohjelmallisia varten ennakkoa siten, että ennakoiden määrä vastaa työttömyysvakuutusrahaston sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää ja että ennakot riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena.

3 b §

Etuuksien kattamiseksi suoritettavat ennakot

Valtion on suoritettava Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahaa varten kuukausittain ennakkoa siten, että ennakkojen määrä vastaa valtion sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää ja että ennakot ovat riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena. Työttömyysvakuutusrahaston on suoritettava Kansaneläkelaitokselle korotusosia ja *muutosturvalisiä* varten ennakkoa siten, että ennakoiden määrä vastaa työttömyysvakuutusrahaston sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää ja että ennakot riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena.

3 d §

Muita rahoitusta koskevia säännöksiä

Työmarkkinatukena maksettu koulutuspäiväraha lapsikorotuksineen rahoitetaan valtion varoista. Mitä 3 a §:ssä ja jäljempänä 2 momentissa säädetään työttömyyspäivärahasta ja lapsikorotuksista, sovelletaan myös koulutuspäivärahana maksettavaan työttömyysetuuteen.

3 d §

Muita rahoitusta koskevia säännöksiä

Edellä 10 luvun 6 §:ssä ja julkisesta työvoimapaalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:ssä tarkoitetut ylläpitokorvaukset rahoitetaan valtion varoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .Työnhakijaan, joka ei ole saanut työttömyyspäivärahaa 1 päivästä tammikuuta 1997 tai sen jälkeiseltä ajalta, sovelletaan 5 luvun 2 ja 3 §:ää sen jälkeen, kun hän on ollut työssäoloehdon täyttävässä työssä tämän lain tultua voimaan vähintään yhden kalenteriviikon.

Sovellettaessa 5 luvun 3 §:n 1 momenttia työnhakijoihin, jotka ovat saaneet työttömyyspäivärahaa 1 päivästä tammikuuta 1997 tai sen jälkeiseltä ajalta, työssäoloehdon tarkastelujakso ulottuu enintään 1 päivään tammikuuta 2008, jollei ole mainitun pykälän 2 tai 3 momentin mukaista syytä tarkastelujakson pidentämiseen. Lain 5 luvun 3 §:n 3 momenttia ja 4 §:n 4 momenttia sovelletaan aikaan lain voimaan tuloa alkaen.

Lain 5 luvun 6 ja 7 §:ää sovelletaan henkilöön, jonka yritystoiminta päättyy ja työttömyys alkaa tämän lain tultua voimaan.

Lain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetty peruspäivärahan rahamäärä sekä 6 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty peruspäivärahan korotusosan ja muutosturvalisän rahamäärät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Lain 6 luvun 2, 3 b—3 d ja 5 a §:ää sekä 7 luvun 5 §:ää sovelletaan päivärahoihin, jotka kohdistuvat aikaan lain voimaantuloa alkaen. Jos henkilöllä on oikeus saada 7 momentin perusteella korotettua ansio-osaa enintään 150 päivästä, sovelletaan tähän päivärahaan 6 luvun 2 §:n 2 momenttia 31 päivään joulukuuta 2010 saakka siten, että korotettu ansio-osa on 55 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta, ja kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 32,5 prosenttia. Jos työnhakijalle ennen tämän lain voimaan tuloa laadittuun työllistymisohjelmaan sisältyy työsuhteen päättymisen jälkeistä omatoimista työnhakua, hänellä on 6 luvun 3 c §:n 2 momentin estämättä oikeus muutosturvalisään tai muutosturvan ansio-osaan 31 päivään maaliskuuta 2010 saakka omatoimisen työnhaun ajalta.

Lain 6 luvun 3 §:ää sovelletaan henkilöön, jonka päivärahakauden enimmäisaika alkaa tämän lain tultua voimaan.

Sen estämättä, mitä 6 luvun 3 a §:n 4 momentissa säädetään korotusosan ja korotetun ansio-osan enimmäisajasta, henkilöllä on oikeus saada korotusosaa ja korotettua ansio-osaa yhteensä enintään 150 päivästä, jos hänen työsuhteensa on päättynyt ennen

tämän lain voimaantuloa.

Jos henkilön oikeus koulutuspäivärahaan on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, hänelle maksetaan lain mukaista työttömyysetuutta tämän lain voimaantulon jälkeiseltä opiskelujalta. Sen estämättä, mitä 6 luvun 7 §:ssä säädetään työttömyyspäivärahauden enimmäisajasta, koulutuspäivärahaan ja työttömyyspäivärahaan oikeutavien korvauspäivien yhteenlaskettu määrä voi olla enintään 565 päivää. Jos henkilö on aloittanut koulutuksen tai opinnot ennen kuin hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä, koulutuspäivärahaa ja työttömyyspäivärahaa maksetaan enintään 500 päivältä lisättynä niillä päivillä, joilta hänelle on ennen koulutuksen tai opintojen alkua maksettu työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työttömyysetuuksien rahoituksesta 24 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (555/1998) 5 §, sellaisena kuin se on laeissa 1301/2002, 1049/2004 ja 460/2005, sekä *muutetaan* 1 ja 8 §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 § mainitussa laissa 1301/2002 ja laissa 1332/2004 ja 8 § mainitussa laissa 460/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Lain tarkoitus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiset työttömyyspäivärahat, *julkisesta työvoimapolitiikasta annetun lain (1295/2002) mukaisen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutustuet* ja vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaiset vuorottelukorvaukset rahoitetaan perusturvaosuutta vastaavalla valtionosuudella, tämän lain mukaisilla työttömyysvakuutusmaksuilla ja työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksuilla (omavastuumaksu) sekä työttömyyskassalain (603/1984) mukaisilla jäsenmaksuilla siten kuin tässä laissa säädetään. Työeläkelainsäädännössä tarkoitettujen työeläkelisät ja vakuutusmaksut, aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitettuna aikuiskoulutustuen ansio-osa ja hallintokulut, Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitettuna hallintokulut ja ammattitutkintostipendit muiden kuin valtion virka- tai työsuhteessa olevien henkilöiden osalta sekä palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukainen palkkaturva rahoitetaan tämän lain mukaisilla maksuilla siten kuin tässä laissa säädetään.

Työttömyyskassojen rahoituksesta säädetään työttömyyskassalaissa.

Ehdotus

1 §

Lain tarkoitus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiset työttömyyspäivärahat ja vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaiset vuorottelukorvaukset rahoitetaan perusturvaosuutta vastaavalla valtionosuudella, tämän lain mukaisilla työttömyysvakuutusmaksuilla ja työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksuilla (*omavastuumaksu*) sekä työttömyyskassalain (603/1984) mukaisilla jäsenmaksuilla siten kuin tässä laissa säädetään. Työeläkelainsäädännössä tarkoitettujen työeläkelisät ja vakuutusmaksut, aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitettuna aikuiskoulutustuen ansio-osa ja hallintokulut, Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitettuna hallintokulut ja ammattitutkintostipendit muiden kuin valtion virka- tai työsuhteessa olevien henkilöiden osalta sekä palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukainen palkkaturva rahoitetaan tämän lain mukaisilla maksuilla siten kuin tässä laissa säädetään.

Työttömyyskassojen rahoituksesta säädetään työttömyyskassalaissa.

5 §

Ansiotukien rahoitus

Valtionosuutena työttömyyskassalle maksetaan kustakin työvoimapolitiiseen aikuiskoulutukseen osallistuvan ansiotuesta työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n mukaista peruspäivärahaa vastaava määrä. Jos ansiotuki maksetaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaisesti vähennettynä, valtionosuutena maksetaan se määrä, joka vastaa peruspäivärahan suhteellista osuutta kustakin täydestä työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä ansiopäivärahasta.

Työttömyyskassan osuus kustakin ansiotuen ansio-osasta on 5,5 prosenttia, jollei 1 momentin säännöksestä muuta johdu. Jos ansiotuki maksetaan työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti korotettuna, työttömyyskassan osuus laskeetaan kuitenkin 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä ansiotuen ansio-osasta.

Työttömyysvakuutusrahasto maksaa työttömyyskassalle osuutenaan kustakin ansiotuesta maksetun ansiotuen sekä 1 ja 2 momenttien mukaisten määrien erotuksen.

8 §

*Peruspäivärahan, **perustuen**, korotusosan ja työllistymisohjelmallisän rahoitus*

Työttömyysturvalain mukaisten peruspäivärahojen, julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaisten perustukien sekä niihin liittyvien lapsikorotusten rahoitukseen työttömyysvakuutusrahasto maksaa sosiaali- ja terveysministeriön välityksellä Kansaneläkelaitokselle 23 §:ssä tarkoitetun osuuden. Työttömyysturvalain mukaisten peruspäivärahojen ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaisten perustukien korotusosien sekä työllistymisohjelmallisien rahoitukseen työttömyysvakuutusrahasto maksaa Kansaneläkelaitokselle työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetut osuudet. Muilta osin menot rahoitetaan Kansaneläkelaitokselle maksettavalla valti-

5 §

Ansiotukien rahoitus

(kumotaan)

8 §

*Peruspäivärahan, korotusosan ja **muutos-** turvalisän rahoitus*

Työttömyysturvalain mukaisten peruspäivärahojen, niihin liittyvien lapsikorotusten sekä työttömyysturvalain 6 luvun 3 b §:n mukaisten korotusosien rahoitukseen työttömyysvakuutusrahasto maksaa sosiaali- ja terveysministeriön välityksellä Kansaneläkelaitokselle 23 §:ssä tarkoitetun osuuden. Työttömyysturvalain 6 luvun 3 ja 3 a §:n mukaisten peruspäivärahojen korotusosien sekä 6 luvun 3 c §:n mukaisten muutosturvalisien rahoitukseen työttömyysvakuutusrahasto maksaa Kansaneläkelaitokselle työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetut osuudet. Muilta osin menot rahoitetaan Kansaneläkelaitokselle maksettavalla valti-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

onosuudella.

Valtionosuuden suorittamisesta, valtionosuuden ennakoiden käyttämisestä ja Kansaneläkelaitoksen työttömyysetuuksien hallintokuluista säädetään työttömyysturvalaisa.

Valtionosuuden suorittamisesta, valtionosuuden ennakoiden käyttämisestä ja Kansaneläkelaitoksen työttömyysetuuksien hallintokuluista säädetään työttömyysturvalaisa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 20 .*

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan myös lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaiseen perustukeen ja ansiotukeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**työttömyyskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyyskassalain (603/1984) 1 §:n 1 momentti, 25, 25 a ja 26 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 946/2003, 25 ja 25 a § laissa 1048/2004 sekä 26 § laissa 1291/2002 ja mainitussa laissa 946/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Työttömyyskassan tehtävä ja toimialue

Työttömyyskassa on keskinäisen vastuun perusteella toimiva yhteisö, jonka jäseninä on joko palkkatyöntekijöitä (palkansaajakassa) tai yrittäjiä (yrittäjäkassa). Työttömyyskassan tarkoituksena on työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitetun ansioturvan ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaisen ansiotuen ja siihen liittyvien muiden opintososiaalisten etuuksien järjestäminen jäsenilleen.

25 §

Yrittäjäkassan maksamien etuuksien rahoitus

Valtionosuutena maksetaan yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:n nojalla maksamista päivärahoista ja yrittäjäkassan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 9 luvun 6 §:n nojalla maksamista ansiotuisista työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa ja lapsikorotusta vastaava määrä.

Jos ansiopäiväraha maksetaan työttömyysturvalain 4 luvun mukaisesti soviteltuna tai vähennettynä, valtionosuutena maksetaan se määrä, joka vastaa peruspäivärahan ja lapsikorotuksen suhteellista osuutta

Ehdotus

1 §

Työttömyyskassan tehtävä ja toimialue

Työttömyyskassa on keskinäisen vastuun perusteella toimiva yhteisö, jonka jäseninä on joko palkkatyöntekijöitä (*palkansaajakassa*) tai yrittäjiä (*yrittäjäkassa*). Työttömyyskassan tarkoituksena on työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitetun ansioturvan ja siihen liittyvien *ylläpitokorvausten* järjestäminen jäsenilleen.

25 §

Yrittäjäkassan maksamien etuuksien rahoitus

Valtionosuutena maksetaan yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:n nojalla maksamista päivärahoista työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa ja lapsikorotusta vastaava määrä.

Jos ansiopäiväraha maksetaan työttömyysturvalain 4 luvun mukaisesti soviteltuna tai vähennettynä, valtionosuutena maksetaan se määrä, joka vastaa peruspäivärahan ja lapsikorotuksen suhteellista osuutta

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kustakin täydestä työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä työttömyyspäivärahasta. *Jos ansiotuki maksetaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaisesti vähennettynä, valtionosuutena maksetaan se määrä, joka vastaa peruspäivärahan ja lapsikorotuksen suhteellista osuutta kustakin täydestä työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä ansiopäivärahasta.*

Yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 3 §:n nojalla maksamien päivärahojen ja ansiotukien rahoituksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 ja 5 §:ssä säädetään ansiopäivärahojen ja ansiotukien rahoituksesta.

25 a §

Palkansaajakassan maksamien yrittäjäetuuksien rahoitus

Valtionosuutena maksetaan palkansaajakassan työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:n nojalla maksamista työttömyyspäivärahoista ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 9 luvun 6 §:n nojalla maksamista ansiotuista tämän lain 25 §:n 1 ja 2 momentissa määritelty osuus.

Palkansaajakassan osuus on 5,5 prosenttia kustakin työttömyyspäivärahasta ja kustakin ansiotuen ansio-osasta, jollei 1 momentista muuta johdu.

Se yrittäjäkassa, jonka jäsenenä etuuden saaja on viimeksi täyttänyt työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon, rahoittaa kunkin maksetun työttömyyspäivärahan ja ansiotuen sekä tämän pykälän 1 ja 2 momentin mukaisten määrien erotuksen.

26 §

Osuudet hallintokuluista

Hallintokuluihin kohdistuvana valtion osuutena ja työttömyysvakuutusrahaston osuutena maksetaan:

- 1) työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:ssä

kustakin täydestä työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä työttömyyspäivärahasta.

Yrittäjäkassan työttömyysturvalain 5 luvun 10 a §:n 1 momentin nojalla maksamien päivärahojen rahoituksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 §:ssä säädetään ansiopäivärahojen rahoituksesta.

25 a §

Palkansaajakassan maksamien yrittäjäetuuksien rahoitus

Valtionosuutena maksetaan palkansaajakassan työttömyysturvalain 5 luvun 10 §:n 2 momentin nojalla maksamista työttömyyspäivärahoista tämän lain 25 §:n 1 ja 2 momentissa määritelty osuus.

Palkansaajakassan osuus on 5,5 prosenttia kustakin työttömyyspäivärahasta, jollei 1 momentista muuta johdu.

Se yrittäjäkassa, jonka jäsenenä etuuden saaja on viimeksi täyttänyt työttömyysturvalain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon, rahoittaa kunkin maksetun työttömyyspäivärahan sekä 1 ja 2 momentin mukaisten määrien erotuksen.

26 §

Osuudet hallintokuluista

Hallintokuluihin kohdistuvana valtion osuutena ja työttömyysvakuutusrahaston osuutena maksetaan:

- 1) työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:ssä

säädettyä peruspäivärahaa vastaava määrä kutakin alkavaa 100 jäsentä kohti; sinä vuonna, jolloin työttömyyskassan säännöt on ensi kerran vahvistettu, ja sitä seuraavana vuonna valtion osuus on kuitenkin kaksinkertainen; ja

2) 0,35 prosenttia niistä kassan viimeksi kuluneen kalenterivuoden aikana maksamista työttömyyspäivärahoista, vuorotteluvapaalaissa (1305/2002) tarkoitetuista vuorottelukorvauksista ja työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen opintososiaalisista etuuksista, joihin suoritetaan valtion osuus tai työttömyysvakuutusrahaston osuus.

Työttömyysvakuutusrahaston osuutena suoritetaan palkansaajakassoille lisäksi 2 euroa jokaista ansiopäiväraha-, *koulutuspäiväraha- ja ansiotukipäätöstä kohden*. Hallintokuluihin kohdistuvat osuudet eivät yhteensä kuitenkaan saa olla enempää kuin neljä viidesosaa kassan maksamista kohtuullisista hallintokuluista.

säädettyä peruspäivärahaa vastaava määrä kutakin alkavaa 100 jäsentä kohti; sinä vuonna, jolloin työttömyyskassan säännöt on ensi kerran vahvistettu, ja sitä seuraavana vuonna valtion osuus on kuitenkin kaksinkertainen; ja

2) 0,35 prosenttia niistä kassan viimeksi kuluneen kalenterivuoden aikana maksamista työttömyyspäivärahoista, vuorotteluvapaalaissa (1305/2002) tarkoitetuista vuorottelukorvauksista ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:n mukaisista ylläpitokorvauksista, joihin suoritetaan valtion osuus tai työttömyysvakuutusrahaston osuus.

Työttömyysvakuutusrahaston osuutena suoritetaan palkansaajakassoille lisäksi 2 euroa jokaista ansiopäivärahapäätöstä kohden. Hallintokuluihin kohdistuvat osuudet eivät yhteensä kuitenkaan saa olla enempää kuin neljä viidesosaa kassan maksamista kohtuullisista hallintokuluista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan myös lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaiseen perustukeen ja ansiotukeen. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki**vuorotteluvapaalain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 15 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1, 2 ja 4 §:n perusteella. Edellä sanottu korvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta 4 §:ssä tarkoitettua työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.

Ehdotus

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 1 momentin ja 4 §:n perusteella. Vuorottelukorvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta 4 §:ssä tarkoitettua työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Vuorottelijalle, joka on tehnyt vuorottelusopimuksen ennen tämän lain voimaantuloa ja jolla työttömänä ollessaan on oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n 2 momentin mukaiseen korotusosaan tai 2 §:n 2 momentin mukaiseen korotettuun ansioosaan työttömyysturvalain 6 luvun 3 a §:n perusteella, lasketaan täyden vuorottelukorvauksen määrä korotusosalla tai korotetulla ansio-osalla korotetun työttömyyspäivärahan määrästä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.